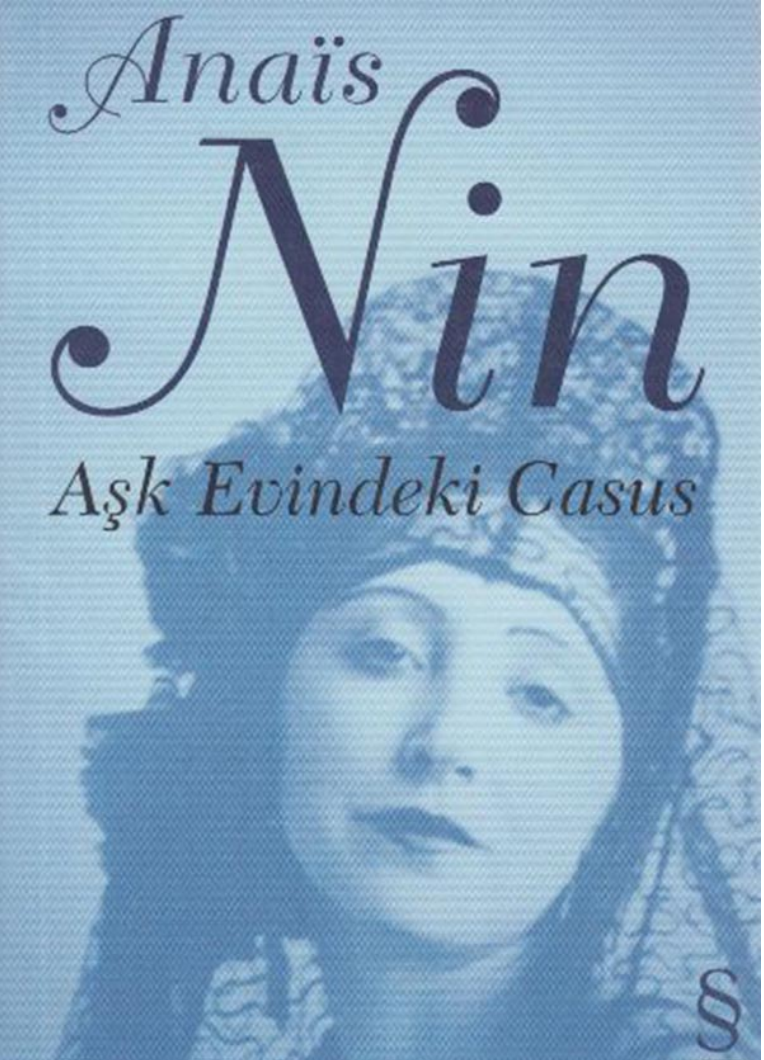
Anaïs

Nin

Aşk Evindeki Casus

ANAÏS NIN

21 Şubat 1903'te Paris'te doğdu. Kökenleri İspanya, Küba, Fransa ve Danimarka'ya dayanmaktadır. Çocukluğu Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde geçti. Babası başka bir kadın için onları terk ettikten sonra, annesi Anaïs'i ve iki erkek kardeşini alıp Amerika'ya yerleşti. Daha sonra Anaïs Nin kocasıyla Paris'e taşındı. 1924-1939 yılları arasında orada yaşadılar. D.H. Lawrence üzerine bir inceleme olan ilk kitabı 1930'larda yayınlandı. Düzyazı-şiiri *Ensest Evi*'ni (1936) üçleme romanı *Winter of Artifice* izledi (1939). Eserlerinin niteliği ve orijinalliği hemen fark edildi, ancak daha çok avangart yazarlar arasında kaldığından yaygın bir şekilde tanınması zaman aldı. "İçsel Kentler" ana başlığında kaleme aldığı beş romanı 1940'larla 1960'lar arasında Amerika'da yayınlandı. *Under a Glass Bell* adında bir öykü kitabı da vardır. 1940'larda, isimsiz bir müşteri için erotikalar yazmaya başladı ve bunları *Venüs Üçgeni* ile *Little Birds* kitaplarında topladı (bu kitapların her ikisi de ölümünden sonra yayınlanmıştır). Henry Miller ve karısı June Mansfield'e olan tutkulu bağlılığını *Henry ile June* başlıklı günlüğünde anlatır. Kitapları yirmi altı dile çevrilmiştir.

Yaşamının son yıllarında, Amerika'daki çeşitli üniversitelerde dersler verdi. 1973'te Anaïs Nin'e, Philadelphia Sanat Üniversitesi tarafından fahri doktora unvanı verildi. 1974'te Ulusal Sanat ve Edebiyat Enstitüsü'ne kabul edildi. 14 Ocak 1977'de Los Angeles'ta öldü.

PÜREN ÖZGÖREN

Adana'da doğdu. Avusturya Lisesi'ni bitirdikten sonra University of Miami'de dil eğitimi aldı. 1984'ten bu yana sürdürdüğü çeviri çalışmaları arasında, tanınmış pek çok yazarın eseri bulunmakta: Roman Polanski, Vanessa Redrgrave ve Erje Ayden'in otobiyografileri, Yukio Mişima'dan *Bereket Denizi* dörtlemesi, Henry Miller'dan *Çılgın Üçlü*, Lawrence Durrell'dan *Kara Defter*, George Orwell'dan *Birmanya Günleri*, Ernest Hemingway'den *Cennet Bahçesi*, Truman Capote'den *Bukalemunlar İçin Müzik*, Çinli çağdaş yazar Cang Şianliyen'den *Erkeğin Yarısı Kadın* ve *Ölmeye Alışmak*, Roald Dahl'dan *Öptüm Seni*, Nobelli yazar Toni Morrison'dan *Cennet ve Sevilen*, Bedri Baykam'dan *Maymunların Resim Yapma Hakkı*.

pozgoren@yahoo.com

Anaïs Nin

Aşk Evindeki Casus

Türkçesi: Püren Özgören

§

Çağdaş Dünya Edebiyatı **83**

Aşk Evindeki Casus
Anaïs Nin

Kitabın Özgün Adı:
A Spy in the House of Love

Dizinin önceki kitapları:
Ateş Merdivenleri (İçsel Kentler I)
Albatrosun Çocukları (İçsel Kentler II)
Dört Odalı Kalp (İçsel Kentler III)

Yayına Hazırlayan: Tülin Er
İngilizce'den çeviren: Püren Özgeren
Kapak Tasarım: Utku Lomlu
Dizgi: Bahar Kuru

© 1959 by Anaïs Nin,
copyright renewed 1982 by The Anaïs Nin Trust
© 2006; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Onk Ajans aracılığıyla Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Ağustos 2006
ISBN: 975 - 289 - 326 - 0

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Tel: (212) 674 97 23
Fax: (212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
Genel Dağıtım: Alfa, Tel: (212) 511 53 03 Faks: (212) 519 33 00
e-posta: everest@alfakitap.com
www.everestyayinlari.com

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

AŞK EVİNDEKİ CASUS

Telefon çaldığında, yalan makinesi uyuyordu.

Önce, çalar saatin ona kalkmayı emrettiğini sandı, ama sonra tamamen uyandı ve mesleğini anımsadı.

Duyduğu ses paslıydı; değişmeye, gizlenmeye çalışır gibi. Bu sesi neyin değiştirdiğini çözememişti: alkol, uyuşturucu, endişe, korku?

Bir kadın sesiydi; ancak, kadın taklidi yapan bir delikanlı ya da delikanlı taklidi yapan bir kadın da olabilirdi.

"Ne var?" dedi. "Alo. Alo. Alo."

"Birisiyle konuşmak zorundaydım; uyuyamıyorum. Birini aramam gerekiyordu."

"İtiraf etmek istediğin bir şey mi var?.."

"İtiraf mı?" diye yankıladı ses, kulaklarına inanamazmış gibi; tizleşen tınılar, ses rengi, kesinlikle kadınsıydı şimdi.

"Kim olduğumu bilmiyor musun?"

"Hayır, öylesine bir numara çevirdim. Daha önce de yaptığım bir şey. Gecenin bir vakti, bir ses duymak iyi geliyor, hepsi bu."

"Neden bir yabancı, peki? Bir arkadaşını arayabilirdin."

"Yabancı soru sormaz."

"İyi ama, benim mesleğim soru sormak."

"Kimsin sen?"

"Bir yalan makinesi."

Bu sözler üzerine uzun bir sessizlik oldu. Yalan makinesi, kadının telefonu kapamasını bekledi. Ama sonra, öksürdüğünü duydu.

"Orada mısın?"

"Evet."

"Kapattığını sandım."

Karşı uçtan kahkahalar geldi; gevşek, payetli, sarmallı kahkahalar. "İyi de, mesleğini telefonda icra etmiyorsun herhalde?"

"Doğru. Öte yandan, masum olsaydın beni aramazdın. Suç, insanoğlunun tek başına kaldıramayacağı tek yüktür. Bir suç işlenir işlenmez kişi ya telefona sarılır ya da bir yabancıya günah çıkartır."

"Suç filan işlenmedi."

"Huzura ermenin tek yolu vardır: itiraf etmek, yakalanmak, yargılanıp cezalandırılmak. İşlenen her suçun hedefi budur. Ancak bu kadar da basit değil elbette. Benliğin sadece yarısı bedelini ödemek, vicdan azabından kurtulmak ister. Öteki yarıysa, özgürlüğünün sürmesini ister. Dolayısıyla, teslim olan, 'yakalayın beni' diye haykıran, insanın sadece bir parçasıdır, öteki parçaysa engeller, zorluklar yaratır, kaçmaya

çalışır. Buna adaletle cilveleşme diyebiliriz. Yargı uyanık, çevikse ipucunu izleyecek, gerisini suçlunun yardımıyla halledecektir. Bunu yapmazsa, suçlu kendi cezasını kendisi verir, kefaretini öder."

"Böylesi daha mı kötüdür?"

"Bence öyle. Bana kalırsa, bizler kendi eylemlerimize karşı profesyonel yargıçlardan çok daha sert, acımasızız. Salt eylemlerimizi değil, düşüncelerimizi, niyetlerimizi, gizli beddualarımızı, gizli nefretlerimizi bile yargılarız."

Kadın telefonu kapadı.

Yalan makinesi santrali aradı, arayan numaranın bulunmasını istedi. Telefon bir bardan edilmişti. Yarım saat sonra, barda oturuyordu.

Gözlerinin etrafta gezinmesine, araştırmasına izin vermedi. Sadece kulaklarını açacak, sesi tanımaya çalışacaktı.

Kadının bir içki söylediğini duyunca, gözlerini gazetesinden kaldırdı.

Kırmızı ve gümüş rengi giysileriyle, insanın aklına New York sokaklarını yırtan, o canhıraş canavar düdüğüyle yürekleri hoplatan itfaiye arabalarını getiriyordu; tepeden tırnağa kırmızıya ve gümüşe bürünmüştü: ette kendine bir patika açan, iki yırtıcı renk. Kadına ilk baktığında, hissettiği şey şuydu: *her şey yanacak!*

Kırmızılar, gümüşler ve o uzun siren çığlığıyla karşısındaki insana, daha doğrusu onun içindeki şaire (nasıl her insanın içinde bir çocuk yaşarsa, bir de şair yaşar) ansızın, hiç beklenmedik bir merdiven fırlatıyordu; kentin ortasında, gökyüzüne yükselen bir merdiven; sonra da emrediyordu: "Tırman!"

O göründüğü an, kentin uslu, itaatkâr uyumu altüst oluyor, boşlukta dimdik duran, sizi tırmanmaya çağıran bu merdivenin karşısında bütün düzen çöküyordu; Baron Münchhausen'in gökyüzüne çıkan merdiveni gibi.

Ama bu kadının merdiveni doğruca ateşe çıkıyordu.

Yalan makinesi, mesleki bir kaş çatmayla bir kez daha baktı ona.

Kadın bir an rahat duramıyordu. Durmaksızın konuşuyordu; sessizlikten korkan birinin telaşıyla, soluksuzca, taşkınca. Uzun süre oturmaya katlanamıyormuş gibi oturuyordu; sigara almak için kalktığı zaman da, bir an önce yerine dönmeye can atıyordu. Sabırsız, tetikte, kollayan; saldırıya uğramaktan ürkercesine, kıpır kıpır, huzursuz, zinde; çabuk çabuk içiyor, öyle hızlı gülümsüyor ki, adam bunun bir gülümseme olduğundan emin olamıyor; anlatılanı yarım yamalak dinliyor... bar tezgâhındakilerden biri eğilip ona doğru seslendiği zaman bile, hemen karşılık vermedi; onun ismi değildi sanki.

"Sabina!" diye bağırmıştı bardaki erkek; ona doğru tehlikeli bir biçimde eğilmişti, düşmemek için iskemlesinin sırtını sıkı sıkı tutuyordu.

Kadının daha yakınında oturan biri, bu adı ona tekrarlayınca, nihayet kendisine seslenildiğini algıladı. Aynı anda yalan makinesi, gecenin, sesin, uyku sersemliğinin ve kadının varlığının, içinde yarattığı o kamaşmadan, yanardönerlikten silkinip kurtuldu ve kararını verdi: Bu kadın, suçluluğun bütün belirtilerini taşıyan biri gibi davranıyordu: kaçacağı uygun ânı kollar gibi, ikide bir barın kapısına bakış biçimi, sürekliliği olmayan, gelişigüzel konuşması, sözleriyle ilintisiz, kısa, kesik jestleri, cümlelerin kaosu, ani, küskün suskunlukları.

Arkadaşları ona yaklaşır, yanına oturur, sonra başka masalara doğru kayarken, o, genellikle alçak olan sesini yükseltmek zorunda kalıyordu; *blues*'un, aldatıcı caz müziğinin gürültüsünü bastırabilmek için.

Karman çorman olayların yer aldığı bir partiden söz etmekteydi; yalan makinesinin, olayın kahramanını da kurbanı-

nı da ayırt edemediği, puslu sahneler; sonra, suya düşen bir hayali, boşluklarla, başa sarmalarla, düzeltmeler ve dolu dizgin fantezilerle dolu bir hayal kırıklığını anlatmaya başladı. Şimdi Fas'taydı; yerli kadınlarla birlikte bir hamamda, ponza taşını elden ele geçiriyor, fahişelerden, pazarda satılan rastıkla gözlerine sürme çekmeyi öğreniyordu. "Aslında kömür tozu; gözlerinin iç kısmına sürüyorsun. Başta yakıyor, gözlerin sulanıyor, böylece rastık gözkapaklarının içine yayılıyor; işte gözlerinin çevresindeki o parlak, kömür karası sürmeyi buna borçlular."

"Mikrop filan kapmadın mı?" diye sordu, sağında oturan, yalan makinesinin doğru dürüst göremediği biri; kadının yanıt verse de önemsemediği, silik bir kişilik. "Yo, hayır; fahişeler rastığı önce camide okutuyorlar." Sonra, hiç de komik bulmadığı bu söze ötekiler gülünce, kendisi de güldü; şimdi, söylediği her şeyi dev boyutlu bir kara tahtaya yazıyor, sonra süngeri alıp tek hareketle siliyor gibiydi; bunun nedeni, söylediği bir başka cümleyle, hamamı, konuştuğu kadınları bulanıklaştırması, olguları, kimlikleri havada bırakmasıydı; yoksa okuduğu ya da bir barda dinlediği bir öykü müydü bu? Bir sahneyi dinleyicilerinin zihninden siler silmez, bir başka öyküye geçiyordu...

Anlattığı kişiliklerin yüzleri, bedenleri yarım yamalak betimleniyordu; sonra, tam yalan makinesi bunları kavramaya, gözünün önünde canlandırmaya başlamışken, sahneye bir başka çehre, bambaşka bir vücut sürülüyor, imgeler üst üste biniyordu – rüyalardaki gibi. Siz onun bir kadından söz ettiğini sanırken, bunun bir kadın değil bir erkek olduğu anlaşılıyordu; sonra, tam da erkeğin imgesi biçimlenmeye başladığında, yalan makinesinin yanlış anladığı ortaya çıkıyordu: söz konusu kişi, bir zamanlar Sabina'yla ilgilenen, bir kadına benzeyen, genç bir erkekti; bu delikanlıysa bir an sonra, bir

gece Sabina'yla dalga geçen, onu aşağılayan bir gruba dönüşüyordu.

Kadının sevdiği, nefret ettiği, kaçtığı insanların sırasını, silsilesini takip edemediği gibi, özel yaşamındaki değişimleri de ("o günlerde sarışındım," "o sırada evliydim"), bahsi geçenleri de izleyemez olmuştu (unutulan kimdi, peki ya ihanete uğrayan kimdi?); bunun üzerine, umutsuzluk içinde, sık tekrarlanan bazı sözcüklere tutunmaya çalışınca, bu yinelemelerin bir desen, bir kompozisyon oluşturmadığını, tam tersine mutlak bir çelişki yarattığını gördü. Örneğin, "aktris" sözcüğünün inatla yinelenmesine karşın, yalan makinesi, saatlerce süren kaydın ardından, hâlâ emin değildi: bu kadın aktris miydi, olmak mı istiyordu, yoksa aktris numarası mı yapıyordu?

Bir an itiraf etme, içini dökme ateşine kapılıp peçenin bir ucunu kaldırıyor, sonra, birinin fazla dikkatli dinlediğini görünce, ürküp kaçıyordu. Eline sık sık, devasa bir silgi alıyor, söylediği her şeyi kesin bir yadsımayla siliyordu; amacı kafa karıştırmaktı sanki; bu karışıklık kendi içinde koruyucu bir kabuk, bir örtü taşıyormuş gibi.

Önce, birine el edip kendi dünyasına çağırıyor, sonra, geçitleri bulandırıp bütün izleri, imgeleri altüst ediyordu: bulunamasın, saptanamasın diye.

Kapıda beliren gündoğumu, onu susturdu. Pelerinini sırtına aldı, zapturapt altına almak istercesine, omuzlarına sımsıkı sardı. Şafağı hararetli bir konuşmayla karşılamayacaktı. Ona sadece öfkeli bir bakış fırlattı, sonra da bardan ayrıldı.

Yalan makinesi onun peşine düştü.

Uyanmadan hemen önce, Sabina'nın kara gözleri, gözkapaklarının arasındaki incecik yarıktan, değerli taşların o sert, haşin ışığını yansıttı; ateşiyle henüz ısıtmadığı, saf, siyah safirin ışıltısı.

Sonra, bir anda uyanıverdi, hayata karşı gardını aldı.

Hiçbir zaman öyle yavaş yavaş ayılmaz, yeni güne güvenip kendini ona teslim etmezdi. Bir ışık ya da ses bilincine ulaşır ulaşmaz, hava tehlikeyle dolar, Sabina da onun hamlelerini karşılamak üzere doğrulup otururdu.

Bıraktığı ilk izlenim, güzellik değil, gerginlikti. Endişe, bedene gereksindiği gücü dağıtırken, yüze de dalgalanan, titreşen bir muğlaklık verirdi: güzellik değil, puslu, bulanık bir çizimin dokusunu.

Yeni günle birlikte, kendini usul usul durulaştırır, bedenle beyni bir araya getirirdi. Bunun için belli bir çaba harcaması gerekirdi; dün gece çözülen, dağılan benliğini toparlamak, yeniden birleştirmek zahmetli bir işti sanki. Günü karşılamak üzere, bir yüz, bir tavır oluşturması gerekiyordu: tıpkı bir tiyatro oyuncusu gibi.

Kaş kalemi, yalnızca kumral kaşlarını vurgulamıyor, kaotik bir asimetriyi dengelemek için zorunlu bir desen çiziyordu. Makyajın, pudranın işlevi o porselen tenini daha da belirginleştirmek, uykunun neden olduğu pürüzleri, şişlikleri örtbas etmekle sınırlı değildi; kâbusların açtığı keskin saban izlerini yumuşatmak, bulutlanmış hatları, yüzeyleri onarmak, yüz çizgilerinin berraklığını lekeleyen, uzuvların arılığını bozan çelişkileri, ikilemleri gidermekti.

Bu çehreyi yeni baştan tasarımlamak zorundaydı; bir tuvali boyar gibi: endişeli kaşları yatıştırmak, yapışmış kirpikleri ayırmak, gizli, içsel gözyaşlarının izlerini yıkamak, göz alıcı tebessümünü koruyabilmesi için ağzı önemle vurgulamak.

İçsel karmaşa, güzelce sürülmüş, dingin bir topraktaki düzgün saban izlerini ansızın kaldırıveren gizli yanardağları andıran o kaos, yüzdeki, saç ve giysilerdeki bütün düzensizliklerin gerisine sinmiş, fışkırabileceği bir çatlak bekliyordu.

Şimdi aynada gördüğü şey, aydınlık gözlü, pembeleşmiş bir çehreydi; gülümseyen, sakin, çok güzel. Öte yandan, defalarca yinelenen, ustalaşan sükûnet rolü, korkularını yeterince dağıtamamıştı; şimdi, günü karşılamaya hazırlanırken, korkunun yıprattığı, sakatladığı gerçek güzelliği su yüzüne çıkmaktaydı.

Giysilerini seçerken de, tıpkı kapalı camlardan, kapılardan içeriye süzülen yeni günü tartarken yaptığı gibi, olası dış tehlikeleri dikkate aldı.

Tehlikenin insanlardan olduğu kadar nesnelerden de geldiğine inandığı için, karar vermeye çalıştı: hangi elbise, hangi ayakkabı, hangi manto, panik halindeki yüreğini, bedenini daha az zorlardı? Çünkü bir kostüm de, bir kez edinildi, sırta geçirildi mi, aktörün performansını etkileyebilecek bir tuzak, bir meydan okuma, bir disiplindi.

Sonunda, kolu delinmiş bir elbise seçti. Bunu son giydiğinde, girmeye korktuğu fazla lüks, fazla gösterişli bir lokantanın önünde durmuş, "Buraya girmekten korkuyorum," demek yerine, o delik sayesinde, "Kolumda bir delikle buraya giremem," diyebilmişti.

Üzerine de daha koruyucu, daha sarıp sarmalayıcı bulduğu pelerinini alacaktı.

Dahası, pelerinin kıvrımları Sabina'nın sadece erkeklerin sahip olabildiğine inandığı bir özelliği barındırıyordu: kadınlara yasaklanan bir cüretkârlık, bir küstahlık, özgürce bir çalımlılık.

Matadorun kışkırtıcı, alaycı hamleleri; ortaçağ giysili binicinin havada salladığı, fora edilmiş, rüzgârla inatlaşan bir yelkeni andıran saldırı bayrağı; savaşçının muharebede yüzüne kaldırdığı kalkanı; işte, omuzlarına bir pelerin attığı zaman Sabina'nın tattığı duygular bunlardı.

Yere yayılan bir pelerin, göçebelerin yer yatağıydı; savrulan bir pelerin, serüvenin sancağı.

Evet, uçuşlara, savaşlara, turnuvalara en uygun kostüme bürünmüştü şimdi.

Geceye özgü o kırılganlık, savunmasızlık perdesi kalkıyor, savaşa hazır, atak bir kişiliği gözler önüne seriyordu.

Hazırsın, dedi ayna; hazırsın, dedi ayakkabılar; hazırsın, dedi pelerin.

Güzelce kuşanmış bedenini süzdü; yaşamı öyle huzurla, güvenle karşılamaya hazırlanan, yaşamla barışık biri değildi bu.

Camdan dışarıya bakıp da, onu izleyen adamın köşe başında durmuş, gazete okur gibi yaptığını görünce, hiç şaşırmadı.

Sürpriz olmamıştı, çünkü yıllardır içini yoklayan bir sezginin cisimleşmesiydi: bir Göz'ün onu her an, her yerde gözlediği, izlediği duygusunun.

On Sekizinci Cadde'den ırmağa doğru yürüdü. Tempolu bir yürüyüş değildi; derin soluklar almayan, uzun adımlar atan ve yarıştaymış gibi biraz öne eğik birinin yürüyüşüydü.

Baştan sona kamyon garajlarının sıralandığı bir caddeydi. Ağır demir kapıların açılma saati; kamyonlar peş peşe çıkıyor, güneşin önünü kapatıyor. Tekerlekleri, Sabina'nın boyunda.

Birbirlerine öyle sokulmuşlar ki, Sabina artık ne yolu ne de karşıdaki evleri görebiliyor. Sağında zonklayan, gümbürdeyen motorlardan ve dönmeye başlamış, dev lastiklerden oluşan bir duvar. Solunda, başka kapılar açılıyor, başka kamyonlar ağır ağır ilerliyor; onu kuşatmak ister gibi. Ürkütücü, zalim, olduğundan da büyük görünen hayaletler; öyle yüksekteler ki, Sabina sürücüleri göremiyor.

Bütün bedeninde bir küçülme, çekme hissediyor; gürültüye karşı büzülünce, kamyonlar daha da genişliyor sanki; canavarsı boyutlara ulaşan araçların lastikleri denetlenemez bir hızla dönüyor. Tehditkâr devlerle dolu, uçsuz bucaksız bir dünyada, yapayalnız kalan bir çocuk gibi duyumsuyor kendini. Sandaletlerinin içinde kemikleri kırılgan, gevrek; her an ezilip un ufak edilebilir. Sabina tehlikenin, mekanik bir iblisin karşısında donup kaldı; boğuluyor.

Kırılganlaştığı duygusu öylesine baskındı ki, solunda, onunla uygun adım yürüyen kadını görünce afalladı. Onun profiline baktı; boyunun uzunluğu, yürüyüşündeki kendine güven, içini rahatlattı. O da siyahlara bürünmüştü, ama korkusuzca yürüyordu.

Sonra, yok oldu. Ayna bitmişti. Sabina kendisiyle yüz yüze gelmişti; çekmiş, büzüşmüş iç benliğinin yanında yürüyen bu normal boydaki imgesi, duygularıyla dışsal gerçek arasındaki orantısızlığı bir kez daha kanıtlamıştı.

Sabina bu ezikliğe, dev boyutlu tehlikelerle kuşatıldığı duygusuna kimbilir kaçıncı kez kapılıyordu, oysa aynada, uzun boylu, güçlü, otuz yaşında, olgun, çevresindekilerin dengi bir kadın vardı. Aynadaki görüntü, Sabina'nın dönüştüğü ve dünyaya sergilediği imgeyken, gizli, içsel benliği geniş bir kamyon tekerleği karşısında kolayca sinebiliyordu.

İşte her seferinde, tam da gücün yitirildiği bu anda, kocası Alan'ın imgesi ortaya çıkardı. Alan'ın görünebilmesi için, Sabina'nın güçsüzleşmesi, ruhsal bir dengesizlikle, abartılmış korkularla dolması gerekiyordu. Erkek, boşluktaki belli bir noktada beliriyordu. Sakin bir yüz. Sakin bir duruş. Kalabalıklarda seçilmesini sağlayan ve Sabina'nın, bu erkeğin eşsiz, benzersiz olduğu inancını pekiştiren, çok uzun bir boy. Alan'ın hayali, kadının zihninde bir şipşak resim gibi beliriyordu, dokunulabilir bir anı gibi değil; onu gözler dışında, hiçbir duyusuyla algılamıyordu Sabina. Erkeğin temasını anımsamıyordu; sesini de. O, kadının zihnindeki bir fotoğraftı; hep de onu bire bir tanımlayan, durağan bir pozda: ortalamanın üstündeki boyuyla, başı hafif öne eğik, ayakta dururken ya da pasif, karşısındakini takdis ediyormuş izlenimi veren bir dinginlikle. Kocasını şakalaşırken, gülümserken göremiyordu; ya da pervasız, tasasız. Erkek asla ilk konuşan ol-

maz, duygularını, hoşlandığı, hoşlanmadığı şeyleri dile getirmezdi; beklerdi, önce ötekinin sözcüklerini ya da ruh hallerini yakalamak için; tıpkı günah çıkartan papazlar gibi. Bu da ona suskun bir dinleyicinin, bir yansıtıcının edilgenliğini veriyordu. Sabina onu, herhangi bir şeyi fena halde isterken (kadının eve dönmesi, hariç) ya da bir şeye sahiplenirken gözünün önüne getiremiyordu. Zihninde taşıdığı iki fotoğrafta, erkek iki yüzünü sergiliyordu, tezatları değil: biri dinliyor ve bekliyor, bilge ve tarafsız; öteki, derin düşüncelere dalmış bir seyirci.

Ne zaman bir olay (bu seferki, On Sekizinci Cadde'deki sıradan bir yürüyüş) Sabina'da bir paniğe, bir büzülmeye neden olsa, gözünün önünde Alan'ın bu iki imgesi belirir, hemen ardından da içini eve dönme arzusu kaplardı.

O sabah uyandığı odaya geri döndü. Yatağın altındaki valizini çıkardı, doldurmaya başladı.

Önünden geçerken, otelin kasasındaki görevli gülümsedi; Sabina'ya bir soruyu, bir kuşkuyu dışa vuruyormuş gibi gelen bir tebessüm. Resepsiyondaki adam valizine bakıyordu. Sabina ona yöneldi, duraksayarak sordu: "Kocam... o, hesabı ödemedi mi?"

"Kocanız her şeyi halletti," dedi görevli.

Sabina öfkeyle kızardı. İçinden şöyle demek geldi: Öyleyse ne diye bakıyorsun dik dik? Ya o yüzündeki alaycı fısıltı neyin nesi? Peki, kendisi neden "kocam" derken duraklamıştı?

Otel personelinin müstehzi tavrı, Sabina'nın zaten duyumsadığı ağırlığı, bitkinliği artırmıştı. Elindeki bavul giderek ağırlaşıyordu sanki. Böyle yitik, şaşkın haldeyken, her şey olağandışı hantallaşıyordu; her oda iç karartıcı, her görev boğucuydu. Hepsinden önemlisi de, dünya kınayan, eleştiren gözlerle doluveriyordu. Kasiyerin tebessümü alaycıydı, resepsiyon görevlisinin bakışlarıysa düşmanca.

Cennet sadece iki sokak ilerdeydi, öte yandan, mesafe büyüdükçe büyüyordu; engeller aşılmaz gibiydi. Bir taksi çevirdi: "Elli Beşinci Cadde."

Taksi sürücüsü isyan etti: "Ama, Bayan, iki sokak ötede; yürüyebilirsin. Gücün kuvvetin yerinde." Sonra gazlayıp gitti.

Ağır ağır yürüdü. Vardığı ev lükstü, fakat Village'daki evlerin çoğu gibi asansörsüzdü. Etrafta bavulunu taşıyacak biri yoktu. Tırmanmak zorunda olduğu iki kat, bir karabasandaki bitimsiz merdivenlere benziyordu. Gücünün son damlasını da tüketeceklerdi.

Olsun, güvendeyim. Uyuyordur. Gelişime sevinecek. Orada olacak. Kollarını açacak. Bana yer açacak. Artık mücadele etmeme gerek kalmayacak.

Son basamağı da çıkmak üzereyken, kapının altından sızan ince ışığı gördü, ılık bir sevincin bütün bedenine yayıldığını hissetti. *İçeride. Uyanık.*

Şu âna kadar hissettiği her şey, birer dayanıklılık sınavıydı sanki; burası ise barınak, mutluluğun mekânıydı.

Beni bundan ayrılmaya neyin ittiğini anlayamıyorum; mutluluk, bu.

Erkeğin kapısı hiç değişmeyen bir odaya açılırdı. Mobilyalar asla yerinden oynatılmazdı, ışıklar hep dağınık ve yumuşaktı; kutsal yerlerdeki lambalar gibi.

Alan kapıda durdu; kadının ilk gördüğü şey, onun tebessümü oldu. Dar, uzun kafasında güçlü, son derece muntazam dişleri vardı. Yumuşacık, ela bir parıltı saçan, kısık gözleri gülümserken, neredeyse tamamen kapanırdı. Askersi bir edayla, dimdik durdu; çok uzun boylu olduğu için, Sabina'ya bakarken başı, kendi ağırlığını taşıyamaz gibi, öne eğildi.

Kadını hep coşkuyla, sevecenlikle karşılardı; büyük bir beladan kurtulup gelmiş gibi. Hiç düşünmeden, hemen onu rahatlatmaya, korumaya koşardı. Kollarını açma biçimi, selam-

larkenki ses tonu, şöyle derdi: "Öncelikle, seni sakinleştirecek, teselli edeceğim; ilk iş, seni yeniden bir araya getireceğim, çünkü dışarıdaki dünya seni yine hırpalamış."

Erkekten uzaktayken hissettiği o tuhaf, kesintisiz, adeta acı veren gerginlik, onu bu kapının eşiğinde görür görmez dağılırdı.

Düşünceli, telaşsız devinimlerle kadının bavulunu aldı, özenle dolaba yerleştirdi. Hareketlerinde kaya-benzeri bir merkez, bir ağırlık noktası vardı; mükemmel bir vakar. Duyguları, düşünceleri bu sabit merkezin çevresinde dönerdi; çok iyi düzenlenmiş bir gezegen sistemi gibi.

Yansız, düz makamlı, hem ılık hem de hafif sesinin, asla ani ya da şiddetli olmayan, uyumlu tavırlarının, dillendirmeden önce güzelce tarttığı düşüncelerinin, ılımlı öngörülerinin verdiği güven duygusu öyle büyüktü ki, mutlak bir teslimiyeti hak ediyordu: kadının kendini ona tamamen bırakmasını.

Sabina içi minnetle ısınmış bir halde, güvenle erkeğe doğru aktı.

Onu öteki erkeklerden ayrı bir yere koyuyordu; bambaşka ve eşsiz bir konuma. Sabina'nın taşkın, gelgitli duygularındaki tek sabit, değişmez nokta, Alan'ın bulunduğu noktaydı.

"Yorgun musun, küçüğüm?" dedi. "Çetin bir yolculuk muydu? Başarılı mıydı?"

Kadından sadece beş yaş büyüktü. Otuz beşindeydi, ama şakaklarındaki saçlar kırlaşmıştı ve Sabina'ya babasıymış gibi hitap ederdi. Onunla baştan beri bu ses tonuyla mı konuşuyordu? Alan'ın gençliğini anımsamaya çalıştı. Kendisi yirmi yaşındayken, Alan yirmi beşindeydi. Ama ne yapsa, bugünkü halinden farklı bir Alan'ı getiremiyordu gözünün önüne. Yirmi beşinde de tıpkı böyle durur, böyle konuşur, hatta "küçüğüm" derdi.

Bir an, okşayıcı sesi, kadını kucaklayış biçimi, sunduğu sevgi nedeniyle, Sabina'nın içinden şöyle demek geldi: "Alan, ben bir oyuncu değilim, turneye çıkmamıştım, New York'tan ayrılmadım, hepsi uydurmaydı. Bir oteldeydim ve yanımda..."

Soluğunu tuttu. Gerçek asla ortaya çıkmasın diye, hep böyle yapar, soluğunu tutardı: hem burada Alan'ın karşısındayken, hem de Alan hakkında sorular soran âşığıyla, otel odasındayken. Gerçeği boğmak için nefesini tuttu; çıkmadığı bu yolculuğu tanımlamak, sekiz gündür uzakta olan kadını yeniden yaratmak için, ondan esirgenen tiyatro oyunculuğuna sığındı, ona verilmeyen rolü oynadı, böylece Alan'ın yüzündeki gülümseme silinmeyecek, karısına duyduğu güven ve aşk zedelenmeyecekti.

Soluklanma sırasındaki o kısacık molada, gerekli değişimi başardı. Şimdi, Alan'ın karşısında duran kişi, son sekiz günü yeniden canlandıran bir aktristi.

"Seyahat yorucuydu, ama oyun çok iyi geçti. Başta rolden nefret etmiştim, biliyorsun. Fakat sonra, Madam Bovary'yi hissetmeye başladım, ikinci gece çok iyi oynadım, hatta o kendine özgü sesini, jestlerini bile kavradım. Kendimi bütünüyle değiştirmeyi başardım. Bilirsin, gerginlik sesi nasıl tizleştirip inceltir, asabiyet de el hareketlerini arttırır."

"Mükemmel bir oyuncusun," dedi Alan, "bak, hâlâ oynuyorsun! Bu role öylesine girmişsin ki, hâlâ çıkamıyorsun! Hiç yapmadığın kadar çok el kol hareketi yapıyorsun, sesin de değişti. Neden elinle ağzını örtüyorsun... kendini tutmak, dilinin ucuna gelen bir şeyi söylememek ister gibi?"

"Evet, *onun* yaptığı da aynen bu, işte! Buna bir son vermeliyim artık. Öyle yorgun, öyle bitkinim ki, fakat bir türlü bırakamıyorum... Madam Bovary olmayı kesemiyorum."

"Ben kendi Sabina'mı geri istiyorum."

Alan, bunun oynadığı rolün bir parçası olduğunu, karşısında duranın gerçek Sabina, âşık olduğu o özgün kadın olmadığını söylediği için, Sabina'ya da sekiz gündür uzaklarda olan kadın bir başkasıymış gibi geliyordu: sevgilisiyle küçük bir otelde kalan, bu ikinci ilişkinin kaypaklığından, yabancılığından rahatsızlık duyan, giderek tırmanan ve rüzgârın ya da suyun çalkantısı gibi, çeşitli, abes, gereksiz devinimlerle dışa vurulan bir korkunun pençesindeki kadın, gerçekten de bir başkası, turnede oynadığı bir roman kahramanıydı sanki. Buysa valizin, sekiz günün uçup gidişini, bellekten silinişini açıklıyordu. Olup bitenlerin Sabina'nın özüyle ilgisi yoktu, sadece mesleğiyle ilintiliydi. Eve dokunulmamış, bozulmamış bir halde dönmüştü; erkeğin sadakatine sadakatle, güvenine güvenle, biricik, tek kişilik aşkına tek kişilik bir aşkla karşılık vermeye muktedir bir halde.

"Ben kendi Sabina'mı istiyorum; daha önce yapmadığı, yeni, tuhaf jestler edinmiş, söylemek istemediği ya da söylememesi gereken bir şeyi varmış gibi yüzünü, ağzını eliyle örten bu kadını değil."

Erkek başka sorular da sordu. Sabina şimdi canlandırdığı rolden uzaklaşıp, bir kenti, bir oteli, topluluktaki diğer oyuncuları anlatmaya başladığı için, sırrının, bu acıtıcı kelepçenin yüreğini sıkıştırdığını, görünmez bir utancın yüzünü kızarttığını, başkalarının göremediği ama içini kavuran harareti hissedebiliyordu.

Bir kostüm gibi ansızın sırtına geçen, devinimlerine işleyen, güzelliğini gölgeleyen, gözlerine bulanık bir perde çeken şey, utançtı. Ve bu deneyimi, bir güzellik yitimi, bir kalite yoksunluğu gibi tatmaktaydı Sabina.

Alan'a sunduğu her doğaçlamanın, her yalanın ardından, bunların yol açtığı utancı dürüstçe, dolaysızca kabullenmez, yerini başka duygularla, başka suçluluklarla doldururdu: da-

ha konuşması biter bitmez elbisesinin solduğu, gözlerinin donuklaştığı, çirkinleştiği duygusuna kapılırdı; sevimsizdi, sevilemezdi, yeterince güzel değildi, sevilmeyi hak edecek tek bir niteliği yoktu.

Beni neden seviyor? Sevmeye devam edecek mi? O, bende olmayan bir şeye âşık. Yeterince güzel değilim, iyi değilim, ona iyi gelmiyorum, beni sevmemeli, aşkına lâyık değilim, yazıklar olsun, yeterince güzel olmamam ne kötü, benden çok daha güzel kadınlar var, ışıl ışıl yüzleri, dupduru gözleriyle, benden katbekat güzel kadınlar. Alan gözlerimin çok güzel olduğunu söylüyor, ama ben onları göremiyorum ki, bana göre onlar yalancı gözler, ağzım yalan söylüyor, daha birkaç saat önce, bir başkası tarafından öpüldü... Alan bir başkasının öptüğü dudakları, bir başkasına hayranlıkla bakan gözleri öpüyor... ayıp... ayıp... ayıp... yalanlar dolanlar... Dolaba özenle astığı giysilerim, bir başkası tarafından hoyratça sıyrıldı, çekiştirildi; öteki öyle sabırsızdı ki, elbisemi yırttı, parçaladı. Soyunacak vaktim olmadı. Şimdi böyle sevgiyle, şefkatle astığı elbise... dünü unutabilir miyim; o baş dönmesini, o yabanıllığı unutabilir, eve dönüp evde kalabilir miyim? Bazen, sahnenin bu kadar hızlı değişmesine, bu ani geçişlere katlanamıyorum; değişimlerin, bir ilişkiden ötekine geçişin yavaşça, usulca olmasını sağlayamıyorum. Bazı parçalarım benden kopuyor, küçük zerrecikler halinde şuraya buraya uçuşuyor. Yaşamsal parçalarımı yitiriyorum; bir parçam o otel odasında kalırken, bir başka parçam bu cennetten uzaklaşıyor, bir parçam, yolda tek başına yürüyen Alan'ın peşine takılıyor – belki de yalnız değil: ben buradayken, biri otelde bıraktığım erkeğin yanındaki boşluğu doldurabilir, eh, ben de hak ettiğim cezayı almış olurum; ya da ben gidince, biri benim buradaki yerimi alabilir. Her ikisini de yalnız bıraktığım için suçluluk duyuyorum; yalnızlıklarından kendimi sorumlu tutuyorum ve iki misli suçluluk hissedi-

yorum; her iki erkeğe de karşı. Nerede olursam olayım, sayısız parçalara ayrılmış haldeyim, onları birleştirmeye cesaret edemiyorum, tıpkı iki erkeği bir araya getirmeyi göze alamadığım gibi. Şimdi burada, incinmeyeceğim, acı çekmeyeceğim yerdeyim, en azından birkaç gün, hiçbir şey beni incitmeyecek, ne bir sözcük ne de bir davranış... ama tamamım burada değil, korunan, kollanan yalnızca bir yarım. Eh, Sabina, oyuncu olmadın. O disiplini, düzeni, programı, tekdüzeliği, provaları, emeği reddettin, şimdi de, bir insanı acıdan, hüzünden korumak adına, her gün değişen bir rolü oynamaktasın. Yalancı gözlerini, yalancı yüzünü yıka, evde duran, onun olan, onun elleriyle kutsanmış olan giysilerini giy, bütün, tam bir kadın rolünü oyna; en azından, hep olmayı arzu ettiğin şey bu; büsbütün yalan, sahte sayılmaz...

Alan onun banyoya koşmak, derhal kıyafetini değiştirmek, makyajını silmek için neden bu kadar sabırsızlandığını hiç anlayamazdı.

Sabina kocasının dingin, hoşnut ruh haline geçerken, içindeki bölünme, yerinden oynama acısı da diniyor.

Alan'ın talep ettiği, arzuladığı ve yarattığı kadın olmak için, dışsal bir güç tarafından itildiğini hissediyor. Erkeğin ona söylediği, onun hakkında söylediği her şeyi yerine getirecek. Eski haline, eski Sabina'ya karşı herhangi bir sorumluluk duymuyor artık. Yüzünde, vücudunda, tavırlarında ve sesinde bir değişim oldu. O şimdi Alan'ın sevdiği kadın.

İçinde akan, onu yönlendiren duygular: aşk, koruma, kendini adama. Bu duygular, Sabina'nın yüzdüğü, kendini bıraktığı, güçlü bir akıntı oluşturuyor. Öylesine güçlüler ki, kadının bütün kuşkularını bir girdap gibi yutuyorlar; tıpkı bir ülkeye, bir bilim ya da sanat dalına duyulan fanatik tutkular gibi – hedefin tartışılamaz, sorgulanamaz değeri karşısında, bütün ufak tefek suçlar hoş görülür, bağışlanır.

Gözlerinde küçük, elmas bir yüzeyi andıran bir ışık beliriyor; kararlılığın iyice bilediği, tek bir noktaya yoğunlaşmış gözler bunlar. Genelde Sabina'nın gözbebekleri geniştir, şimdiye, şu âna odaklanmamış gibidir, ama şimdi, elmas keskinliğindeki bu gözler görev başında: harıl harıl, hayat-veren yalanları dokumakla meşgul; bu zahmetli uğraş bu gözlere gerçeğin duruluğundan bile daha duru bir saydamlık veriyor.

Sabina, Alan'ın ondan beklediği, olmasını istediği kadın olmak istiyor.

Bazen Alan ne istediğinden emin olamıyor. O zaman, fırtınalı, medcezirli Sabina, inanılmaz bir hareketsizlikle bekliyor; kıpırtısız ama erkeğin arzularını, fantezilerini ele verecek her tür işarete karşı uyanık, tetikte.

Erkeğe sunduğu, salt Sabina için yarattığı yeni benlik, alabildiğine masum görünüyor; hiçbir genç kızın olamayacağı kadar yeni, taze, çünkü o, bir kadının saf, katıksız soyutlaması, idealleştirilmiş hali; eski Sabina'dan değil, erkekle kadının ortak arzusundan doğmuş bir kişilik. Sabina o kadının ritmini bile değiştirip erkeğinkine uydurdu; çarpıcı, telaşlı jestlerinden vazgeçti, iri nesnelere, geniş odalara, zamanı yok saymaya, kaprislere ve fevri davranışlara duyduğu eğilimi törpüledi. Sağlam, güçlü elleri, sırf kocasının hatırına, çevresindeki eşyalara çok daha yumuşak, zarifçe konmaya başladı.

"Hep bir oyuncu olmak istedin, Sabina. Bu dileğini gerçekleştirmiş olman beni öyle mutlu ediyor ki. Beni avutuyor, yokluğuna dayanmamı kolaylaştırıyor."

Erkeği keyiflendirmek için, geçen haftayı, uzakta olduğu günleri yeniden kurgulamaya başladı: Provincetown gezisi, oyuncu kadrosunun tavırları, oyundaki yönetim hatalarının yol açtığı sorunlar, halkın tepkisi, sigortaların attığı gece, ses sisteminin çöktüğü an.

Bir yandan da, gerçek yaşadıklarını anlatmak için yanıp tutuşuyordu; başını onun omzuna yaslayabilseydi keşke; bu himaye eden, kol kanat geren güce, Sabina'ya sahip olmakla ilgisi olmayan, onu tepeden tırnağa, iliklerine kadar tanıyor olmanın getirdiği (günahlarını affetmeyi de içeren), koruyucu anlayışa sığınabilseydi. Karısının eylemlerini de, diğer bütün davranışlara gösterdiği yansızlıkla ve bilgelikle yargılar, onu da bağışlayabilirdi belki – tıpkı onları suça, hataya götüren dürtüleri anladığı için yabancıları bağışladığı gibi.

Erkeğin onu *affetmesini* her şeyden çok istiyordu, böylece derin bir uyku uyuyabilirdi. Onu uyku yerine neyin beklediğini biliyordu çünkü: endişeli bir gece nöbeti. Geçen hafta olup bitenleri güzelce kurgulayarak huzura kavuşturduğu Alan onu minnetle, yokluğunda birikmiş bir açlıkla öpmüş, Sabina'yı geri getiren geceye mutlak bir teslimiyet ve güvenle uykuya dalmıştı; oysa Sabina uyanıktı, onca uydurmacanın arasında, daha sonra ortaya çıkabilecek bir açık verip vermediğini merak ediyordu; ya Provincetown'daki otele ilişkin, kulaktan dolma bilgilerle verdiği tarifin yanlış olduğu anlaşılırsa? Turne hakkında, öteki oyuncular hakkında söylediklerini anımsayacak mıydı? Alan'ın, kadrodaki aktörlerden birisiyle karşılaşma, Sabina'nın onlarla hiç çalışmadığını öğrenme ihtimali var mıydı?

Gece, karanlık bir sahneye benziyordu; kurmaca sahnelerin, gündüz olduğundan çok daha büyük bir keskinlikle, haşinlikle oynandığı bir sahneye. Karanlığın kuşattığı, karanlıkta oynanan sahneler, bir rüyadaki görüntüler gibiydi: abartılı, köşeli, sivri çizgilerle betimlenmiş ve alttan alta, o ışık halkasını çeviren uçurumları, aydınlık dairenin hemen dibindeki yarları sezdiren.

Bu odanın, bu yatağın dışında kapkara bir uçurum var. Tehlikeden bugünlük kurtuldu, tamam. Ama yarın onu başka tehlikeler bekliyor.

Geceleri aklına takılan, merak ettiği bir şey daha vardı: o dinmek bilmez yumuşaklık, kibarlık ihtiyacının nedeni. Diğer kızlar bir erkekte yakışıklılık, zenginlik, güç ya da şiirsellik dilerken, kendisi şevkle, hararetle yakarmıştı: müşfik olsun!

Şefkate, tatlılığa neden böylesine gereksiniyordu? Sanki sakat biriymiş gibi? Ya kalkıp şiddete meyilli, acımasız bir erkekle evlenseydi?

Sırf bu sözcük bile yüreğinin güm güm atmasına yetiyordu: acımasız. Paçayı sıyırdığı tehlikeler öyle büyüktü ki, onları gözünün önüne getirmeye bile cesareti yoktu. Hep sevecen bir erkeği arzulamış ve -şükürler olsun ki- elde etmişti. Ama şimdi, onu bulmuşken, başka serüvenlerin peşine düşerek, her gün, her saat tehlikeye atıyordu onu!

Alan nasıl da huzurlu uyurdu. Sakin, kontrollü tavrı uykusunda bile sürerdi. Burnunun, ağız ve çenesinin sağlam tasarımı, bedeninin ince, açılı çizgileri, hepsi de, hiç bel vermeyecek, en doğru, en sağlam malzemeden dökülmüştü; bir heykel gibi. Arzu anlarında dahi gözleri vahşileşmez, saçları dağılmazdı. Zevkten kendini kaybedecek, delirecek hale gelmediği gibi, insansı olmayan, insanın erken dönem hayvansallığına özgü sesler de çıkarmazdı.

Sabina'nın erkeğe güvenmesini sağlayan da, onun bu sessizliği miydi? Alan hiç yalan söylemezdi. Aklından geçeni de, kalbinden geçeni de olduğu gibi söylerdi. Sabina uykuya dalmak üzereyken, bu erkeğe her şeyi itiraf edebileceğini, içini açabileceğini düşündü; tam o sırada, karanlıkta Alan'ın capcanlı bir imgesi belirdi: ağlıyor, umutsuzca hıçkırıyordu; tıpkı babasının ölümünde yaptığı gibi. Bu görüntü Sabina'yı kendine getiriverdi; içi dehşetle, acımayla doldu, sonra, yine aynı duygu: Kendimi asla kapıp koyveremem; koruyucu meleğimin mutluluğunu, huzurunu kollamak için her daim uyanık, tetikte olmak zorundayım...

Karanlıkta, Provincetown'da geçen sekiz günü anbean, yeniden yaşadı.

O'Neil'in evini ararken kumulların arasına girmiş, yolunu kaybetmişti. Kum tepecikleri güneşte öyle ak pak, öyle lekesizdi ki, kendini bir buzdağının tepesine ilk kez tırmanan biri gibi hissetmişti.

Aşağıda, kumu yeniden denize çekmek için mücadele edermişçesine saldıran, çalkalanan deniz; her geri çekilişte kumun azıcığını götüren, ama yükseldikçe, geri getirip jeolojik desenlerle yerine koyan, karada da billurlaşmış kum dalgalarından oluşan, durağan bir deniz yaratan sular.

Sabina durdu, mayosunu çıkarıp güneşe uzandı. Rüzgâr

kum zerreciklerini kaldırıp onun tenine bırakıyordu; muslin bir örtü gibi. Merak ediyordu: Yeterince beklersem, beni tamamen örter mi; doğal bir mezara gömülür müyüm? Hareketsizlik onda hep aynı görüntüyü, ölüm imgesini canlandırırdı; Sabina'yı ayağa kalkmaya, faal olmaya iten şey de buydu. Dinlenmek ona ölümü çağrıştırıyordu.

Ama şimdi, bu ılık, aydınlık anda, yüzü gökyüzüne dönük, deniz ayaklarının altında öfkeyle devinirken, ölümün hayalinden korkmuyordu. Kıpırtısızca yattı, kumdan çizimler oluşturan rüzgârı seyretti ve korkudan, telaştan bir anlığına arındığını duyumsadı. Kimileri mutluluğu telaşın, gerginliğin silinmesi olarak tanımlardı. Öyleyse, Sabina'nın içini dolduran ve telaşın karşıtı olan duygu neydi?

Güneşin yatıştırıcı parlaklığından, denizin durulmak bilmez hareketliliğinden büyülenmiş bir halde öylece yatarken, sinir uçları her zamanki gibi bir düğümlenip bir açılarak bu dinginlik ânını mahvetmediği için şükran duyuyordu.

Tam o anda, bir şarkı duydu. Kumsalda yürüyen birinin söylediği, gelişigüzel şarkılardan değildi. Sağlam bir ağırlık merkezi olan, güçlü, gelişkin bir sesti; geniş salonlara, kalabalık kitlelere alışık. Bu sesi hiçbir şey bastıramazdı; ne kum, ne rüzgâr, ne deniz, ne de uzam. Büyük bir özgüvenle, hepsine meydan okuyarak gürlüyordu; elementlerle boy ölçüşebilecek güçte, hayat dolu, dirimsel bir ilahi.

Ortaya çıkan adamın, sesiyle bire bir uyumlu bir gövdesi vardı; sahip olduğu çalgıya yaraşan, kusursuz bir kılıf. Güçlü bir boyun, geniş alınlı, iri bir baş, geniş omuzlar, uzun bacaklar. Ses tellerine uygun, sağlam, dört dörtlük bir gitar kasası; sesi daha da güçlendiren, yankılı bir keman gövdesi, diye düşündü Sabina; kıpırdamamıştı, erkeğin onu görmeden, Tristan ile Isolde'den alınma şarkısını kesmeden geçip gitmesini umuyordu.

Ezgi sürerken, Sabina kendini, çocukken hevesle okuduğu Alman masallarındaki Kara Ormanlar'da buldu. Devasa ağaçlar, şatolar, atlılar: hepsi de bir çocuğun gözlerindeki orantısızlıkla.

Şarkı tizleşti, kabardı; denizin olanca çalkantısını, güneşin altın rengi, şehvetli karnavalını derledi, rüzgâra rakip oldu, en tiz notalarını boşluğa fırlattı; rengârenk, göz alıcı bir gökkuşağının köprü ayakları gibi. Sonra, büyü bozuldu.

Sabina'yı görmüştü.

Durakladı.

Kadının sessizliği olağanüstü etkileyiciydi, en az erkeğin şarkısı kadar. Hareketsizliği, anlamlı kişiliğinin özünü taşıyan bir akıştı; tıpkı erkeğin sesi gibi.

(Daha sonra Sabina'ya şöyle dedi: "O an konuşsaydın, yürüyüp giderdim. Sende, senin yerine başka şeyleri konuşturma yeteneği var. Yanına gelmemin nedeni, hiç ses çıkarmamandı.")

Sabina erkeği rüyasını sürdürmesine izin vermişti.

Kum tepeciğine gülümseyerek, özgürce, kolayca tırmanan erkeği seyretti. Gözleri rengini denizden almıştı. Bir dakika önce deniz Sabina'ya bir milyon elmas göz gibi görünmüştü; işte şimdi, bunlardan iki tanesi, daha mavi, daha soğuk, ona doğru yaklaşmaktaydı. Deniz ve kum ve güneş, bu öğleden sonranın sevincini, mutluluğunu bir erkeğin bedeninde canlandırmak isteselerdi, aynen böyle birini yaratırlardı.

Kadının önünde, güneşi kapatarak dikildi; Sabina örtünürken, o hâlâ gülümsüyordu. Sessizlik, aralarında mesajlar taşımayı sürdürdü.

"Tristan ile Isolde kulağa burada, operadakinden çok daha güzel geliyor," dedi Sabina. Sonra, sessizce mayosunu giydi, kolyesini taktı; erkeğin sesiyle kendi bedeninin gösterisi böylece noktalanmış gibi.

Adam onun yanına oturdu. "Tek bir yerde daha da güzelleşir: Kara Ormanlar'da, şarkının doğduğu yerde."

Erkeğin aksanından, oralı olduğunu anlamıştı; Wagner'in kahramanına olan fiziksel benzerliği rastlantı değildi.

"Orada sık sık şarkı söylerim. Kendine özgü bir yankısı vardır; şarkının ormanlardaki gizli kaynaklarda korunduğunu, ben öldükten çok sonraları bile, tekrar tekrar fışkıracağını hissederim."

Sabina hem şarkının yankısını, hem de erkeğin anlattığı yeri dinler gibiydi; bir belleği olan bir yeri tarif ediyordu, geçmiş orada anıları zapt eden, uçsuz bucaksız bir yankıydı; oysa burası, anıları çöpe atmak ve sadece şimdi'de yaşamak için müthiş bir kararlılığın hüküm sürdüğü yerdi; bellek sadece hantal, baş belası bir bavuldu burada. Erkeğin söylemeye çalıştığı buydu ve Sabina anlamıştı.

Sonra, o gelgitli ruh hali Sabina'yı bir kez daha pençesine aldı, sabırsızca atıldı: "Hadi, yürüyelim."

"Susadım," dedi adam. "Daha önce oturduğum yere gidelim. Bir torba portakal bıraktım orada."

Kumullardan kayarak indiler; bunlar karlı yamaçlardı, onlar da kayak yapıyorlardı sanki. Islak kumda yürüdüler.

"Bir keresinde, her adımda ayağının altından fosforlu kıvılcımların fışkırdığı bir kumsal görmüştüm."

"Kum-kakanlara bak," dedi şarkıcı, deniz kuşlarıyla ağaçkakanları karıştırarak; bu türetmeden hoşlanan Sabina güldü.

"Gala gecesinden önce biraz rahatlamak, dinlenmek için geldim buraya."

Portakalları yediler, yüzdüler, biraz daha yürüdüler. Kumlara uzandıklarında, gün batmak üzereydi.

Erkekten ani, şiddetli bir hareket bekliyordu; cüssesine, kalın kollarına, kaslı boynuna yaraşır bir şey.

O ise, buzlu bir maviye dönüşmüş olan gözlerini doğruca kadına dikti; bu gözler yansızdı ve Sabina'nın ötesine, bütün kadınları bedeninde eritmiş, tek bir kişiye bakıyor gibiydi – ancak baktığı kadın bir anda, yeniden ayrışabilir, bütün kadınlara bölünebilirdi. Sabina'nın, dünyanın neresinde olursa olsun, her Don Juan'da rastladığı ve hiç mi hiç güvenmediği bakıştı bu. Bir simya işlemiydi ve şehvetin bir anlığına, bütün kadınların vücut bulduğu Sabina'da odaklanmasını mümkün kılıyordu; sonra yine, kolayca, bir saniyelik işlemle Sabina'yı başka pek çok kadına dönüştürebilirdi.

Alan'ın sevdiği o "eşsiz, biricik" Sabina kimliği tehlikedeydi. Adamın bakışına duyduğu güvensizlik, kanını donduruverdi.

Karşısındaki yüzü inceledi; Sabina'nın asabileştiğini, yaşanan her ânın bu gerginliğe eklemlenip onu adeta felç ettiğini seziyor muydu?

Ama adam şiddet dolu bir hareket yerine, pürüzsüzce tasarımlanmış ellerini uzattı, Sabina'yı havai bir valse davet eder gibi, parmak uçlarından tuttu: "Ellerin üşümüş."

Sonra, kolunu okşadı, dirseğinin iç kısmını, omuzlarını öptü. "Vücudun alev alev yanıyor," dedi. "Güneşte fazla mı kaldın yoksa?"

Sabina onu yatıştırmak için, ihtiyatsızca, düşünmeden konuştu: "Sahne korkusu."

Adam güldü; alaycı, inanmaz bir gülüş. Sabina da bundan korkuyordu zaten. (Onun korktuğuna gerçekten inanan tek bir erkek vardı: şu an içinden doğruca Alan'a koşmak, onunla dalga geçen bu yabancıdan kaçmak geliyordu; duruşuyla, uzman sessizliğiyle, davetkâr gözleriyle baştan çıkarmaya çalıştığı bu yabancıdan. Bu duruma katlanmak fazlasıyla güçtü; Sabina bunu başaramayacaktı. Zorlanıyordu, ürkmüştü. Erkeğin gözlerindeki saygınlığı yeniden nasıl kazanacağını bil-

miyordu; bir zaafını, kışkırtıcı tavrıyla hiç uyuşmayan bir zayıflığını itiraf etmiş, bu yabancı ise ona inanmadığı gibi, bir de sarakaya almıştı. (Bu alaycı kahkahayı, daha sonra bir kez daha duyacaktı; erkek onu en yakın dostuyla, serüven yoldaşıyla tanıştırmak istediğinde: en az onun kadar tatlı dilli, zarif ve kendinden emin olan erkek kardeşi Don Juan'la. Kadına karşı rahat, neşeliydiler; kendilerinden biriymiş, bir maceraperest, bir avcı, vurdumduymaz, ele avuca sığmaz biriymiş gibi... bu tavır Sabina'yı kızdırdı, gücendirdi!)

Erkek onun kahkahasına katılmadığını görünce, ciddileşti, onun yanına uzandı; ama Sabina hâlâ gücenikti, yüreği sahne korkusuyla güm güm atıyordu.

Doğruldu, üstündeki kumları öfkeyle silkeledi: "Artık dönmeliyim."

Philip içgüdüsel bir nezaketle, kadınların anlık kaprislerine boyun eğmenin verdiği, köklü bir alışkanlıkla ayağa fırladı. Giyindi, deri çantasını omzuna vurdu, kadının yanı sıra yürümeye başladı; alaycı bir incelik, kayıtsızlık ve aldırmazlıkla.

Bir dakika sonra, sordu: "Akşam yemeğinde Dragon'da buluşalım mı?"

"Yemekte değil, ama daha sonra evet. Saat on ya da on birde."

Erkek bir kez daha, alaycı bir reverans yaptı, serin gözlerle onun yanında yürümeyi sürdürdü. Onun bu ilgisizliği kadının sinirine dokunuyordu. Öyle mutlak bir özgüvenle yürüyordu ki, arzusuna mutlaka, er geç ulaşacağını anlıyordunuz; Sabina bu güvenden nefret etti, ona gıpta etti.

Sahil kasabasına ulaşınca, herkes dönüp onlara baktı. Masallardaki Kara Ormanlar'ın Parlak Elçisi, diye düşündü Sabina. Derin soluklar alarak, geniş göğsünü gererek, alabildiğine düz, kararlı adımlarla yürüyordu; o şen tebessümüyse Sabina'nın da kendini tasasız, hafiflemiş hissetmesini sağlıyor-

du. Bu erkeğin yanında yürümekten gurur duyuyordu; bir kupa taşırmış gibi. Bir kadın olarak, kadınsı çalımıyla, gösterişiyle ve aşk fetihleriyle gururlanırdı. Bu mağrur yürüyüş onda bir güçlülük ve dayanıklılık yanılsaması yaratıyordu: böyle bir adamı cezbetmiş, kazanmıştı işte. Kendi gözündeki değeri artmıştı; öte yandan, bu duygunun sarhoşluktan hiç de farklı olmadığını ve tıpkı alkolün esrikliği gibi dağılıp gideceğini, ertesi gün onu, özünü, daha da güvensiz, daha da zayıf bir halde, ortada bırakıvereceğini bal gibi biliyordu: gururu kırılmış, içi tamamen boşalmış.

Özü: sürekli bir güvensizliğin pençesindeki, her an yıkılmaya hazır çekirdek; tek bir zalim sözcükle, bir küçümseme, bir eleştiriyle, kolayca yerle bir edilebilecek, engeller karşısında tökezleyen, felaket imgelerince kovalanan, Ravel'in valsinde duyduğu saplantılı önsezilerin benzerleri tarafından taciz edilen benliği.

Sonu felakete varan vals: pullu, payetli, kabarık eteklerle, cilalı parkelerin üzerinde fırıl fırıl dönerek bir uçuruma yuvarlanmak, yapay bir hafiflik, uçuculuk yaratan minörler, bir aldanış dansı, insanoğlunun kaderinin mutlak karanlık tarafından yönetildiğini sürekli anımsatan minörler.

Sabina'nın içindeki bu çekirdeği, yapay bir kemer şimdilik, geçici olarak desteklemekteydi; bu payanda, kibrin, kendini beğenmişliğin hoşnutluğuydu; böylesine yakışıklı bir erkekle yan yana yürümenin ve her görenin, bu erkeği büyüleyen kadını kıskandığını bilmenin mağrurluğu.

Ayrılırlarken, erkek Avrupalı bir tavırla, istihza dolu bir hürmetle onun eline eğildi; fakat bir kez daha sorarken, sesi sıcaktı: "Geleceksin, değil mi?" Yakışıklılığının, kusursuzluğunun ve kayıtsızlığının yapamadığını, bu belli belirsiz tereddüdü yaptı; kadını etkiledi. Çünkü şu an, emin olamayan, kuşkulu bir erkekti; Sabina onun bir insan olduğunu, ona

azıcık daha yaklaştığını hissetti – asla incitilemez, dokunulamaz biri değildi şu an.

"Arkadaşlarım beni bekliyor," dedi.

Sonra, genişlemekte nazlanan ama alabildiğine göz kamaştırıcı bir gülümseme erkeğin yüzünü aydınlattı; sırtını dikleştirip bir selam çaktı: "Buckingham Sarayı'nda nöbetçi değişimi!"

Bu alaycı ses tonundan da anlaşılacağı üzere, adam onun arkadaşlarıyla değil, bir başka erkekle, bir sevgiliyle buluşacağından emindi.

Sabina'nın odasına dönmek, saçını yıkayıp kumlardan arıtmak, güneşten yanmış derisine yağ sürmek, tırnaklarının cilasını değiştirmek ve küvete uzanmak için sabırsızlandığını, yaşadığı deneyimlerin keyfini, lezzetini yeniden tatmak istediğinde hep yaptığı gibi, bu tanışmanın da her ânını bir kez daha yaşamak istediğini nereden bilebilirdi ki?

Odayı paylaştığı kıza, o akşam gezmeye çıkacağını söylemekle yetinebilirdi, ama o gün yanlarında, bir geceliğine kalmaya gelmiş üçüncü biri daha vardı ve bu kadın, hem kendisinin hem de Alan'ın arkadaşıydı; Sabina dışarıya çıkışını açıklamakta zorlanabilirdi. En iyisi, esrimeyi bir kez daha çalmak, gecenin sarhoşluklarını gizlice aşırmaktı: Her ikisi de uyuyuncaya kadar bekledi, sessizce dışarıya süzüldü, ama ana caddeye yönelmedi; bütün sanatçı dostlarının orada gezindiğini biliyordu, ona katılmak isteyen birileri çıkabilirdi. Ruhtım parmaklığının üstünden atladı, tahta direkten kumsala kayarken, kabuklu deniz hayvanları ellerini, giysisi çizdi. Islak kumda, iskelelerin en parlak, en aydınlık olanına doğru ilerledi; Dragon orada, neonlu gövdesini susamış gece gezginlerine sunmaktaydı.

Arkadaşlarından hiçbirinin parası buraya gelmeye yetmezdi. Piyano o mütevazı örtüsünü atmış, çıplak, içsel mekaniz-

masının dansını öteki devinimlere eklemiş, piyanistin krallığını genişletmişti: soyut notalardan, kıvrak, titrek kabloların ucundaki, geriye kaykılmış satranç figürlerinin, disiplinli balesine kadar.

Gece kulübüne ulaşmak için parıltılı kazıklara oturtulmuş, geniş, demir basamakları çıkması gerekiyordu; elbisesi, sonra da saçı direklere takıldı. Vardığında, soluk soluğaydı; sanki suyun altından, kendini yosunların kelepçesinden güçbela kurtarıp gelebilmişti buraya. Ama kimse onu fark etmedi – Philip dışında; projektör ışığı, ayartıcı *blues* parçaları söyleyen şarkıcının üstündeydi.

Yanmış, esmerleşmiş teninin bile gizleyemediği bir zevk kızartısı. Kadına bir iskemle tuttu, eğilip fısıldadı: "Gelmeyeceğinden korkuyordum. Saat onda, stüdyonun önünden geçtim, içeride hiç ışık yoktu, yaklaşıp cama vurdum, hafifçe tabii, çünkü geceleri iyi göremem, bir yanlışlık yapmaktan çekindim. Yanıt gelmedi. Karanlıkta rasgele yürüdüm... bekledim..."

Philip'in, oda arkadaşlarını uyandırma olasılığının dehşeti, kıl payı atlatılan tehlike, Sabina'nın içindeki harareti yükseltti, kanını tutuşturdu. Erkeğin yakışıklılığı gecede bir uyuşturucu olup çıkmıştı; karanlıkta, körlemesine kadını ararkenki imgesiyse Sabina'yı duygulandırdı, zırhları, silahları indirmesini sağladı. Doğulu kadınlarınki gibi rastık çekilmiş gözleri şimdi kömür karası. Gözkapaklarında hafif bir mavilik; hiç almadığı kaşlarının düşürdüğü gölgeler, gözlerindeki siyah ışıltılara, gündüze oranla çok daha derin bir kaynaktan geliyormuş duygusu veriyor.

Gözleri, erkeğin canlı, keskince biçimlendirilmiş yüz hatlarını içti; güçlü başıyla, uzun parmaklı, kılsız, incecik kuş tüyleriyle kaplı elleri arasındaki karşıtlığı yudumladı. Kadının kolunu, tenini okşamakla kalmıyor, çalmayı çok iyi bildiği bir

aletin gizli sinir uçlarına, usta bir müzisyenin hafif, muğlak baskısını da uyguluyordu sanki. "Kolun, tıpkı bedenin gibi çok güzel. Vücudunu görmemiş olsaydım bile, sırf kolunun biçimine bakarak, onu yine de isterdim."

Cinsel istek, bir yanardağ adası oluşturdu; üzerinde, kendinden geçmişçesine yattıkları, altlarındaki, yeraltındaki çevrintileri hissettikleri bir ada; şehvetin kökünden söktüğü dans pisti, masa, manyetik caz müziği, her şey bedenin ürpertilerinin oluşturduğu çığlara kapılmış, sürükleniyordu. Narin, duyarlı tenin altında, gizli kılların sarmaşık filizleri, etin oyukları ve vadileri yatıyor, volkan lavları akıyordu; akkor haline gelmiş arzunun alev aldığı, yandığı yerlerde söylenen hüzünlü *blues*, yırtıcı, yabani bir çığlığa, kuşun ve hayvanın ehlileşmemiş zevk çığlığına dönüşüyordu: doğanın çukurlarıyla dolu, boğuk deltadan yükselen, tehlike haykırışına; korku, doğum, ölümcül yara çığlığına.

Eli, bedeni sarsan, ürpertili önseziler, dans etmeyi, beklemeyi, sigara içip sohbet etmeyi katlanılmaz kılıyor; az sonra tensel, cinsel yamyamlığın, taşkın, saralı esrimelerin bastırılamaz, dizginlenemez nöbetleri başlayacak.

Dünyanın gözlerinden kaçtılar, şarkıcının kehanet dolu, haşin, dölleyici öngörülerinden uzaklaştılar. Merdivenin paslı demirlerinden, gecenin yeraltına kaydılar; dünyanın başlangıcında, ilk erkekle ilk kadına kucak açan gizli dehlizlere; sahip olmayı, el koymayı amaçlayan sözcüklerin, serenatların, gönül çelen armağanların bulunmadığı yere; etkilemeye ve boyun eğdirmeye yönelik turnuvaların, aracıların, madalyaların, rozetlerin, ezen/hükmeden taçların bulunmadığı, sadece tek bir ritüelin, kadının kendini, erkeğin şehvet kazığına neşeyle, neşeyle, neşeyle geçirme ayininin yaşandığı yere.

Gözlerini yeniden açınca, kendini bir yelkenli teknenin zemininde yatarken buluyor; Philip'in centilmence yere yayılmış paltosu, onu birikintilerden, su sızıntılarından, kabuklu hayvanlardan korumakta. Erkek yanına uzanmış; başı kadından yukarıda, ayaklarıysa onunkilerden epeyce aşağıda, elbette. Uyuyor; hoşnut, doygun, solukları derin. Sabina ayışığında doğrulup oturuyor; kızgın, huzursuz, yenik. İçindeki yangın doruğa ulaşmış, sonra, cinsel arzusundan ayrılıp azalmış, sonra da sönmüştü: arzuyu doyurulmamış bir halde, yarı yolda bırakarak. Yüksek ateş ama orgazm yok -Öfke, Öfke- bu çekirdek, özdek hiç erimeyecek; Sabina bir erkek gibi davranmayı, sadece bir serüven olarak gördüğü şeyde birini, bir ya-

bancıyı gönlünce, özgürce arzulayıp ona sahip olmayı, bir yabancının tadını doyasıya çıkarmayı deli gibi istiyor. Oysa bedeni erimiyor, onun özgürlük fantezisine boyun eğmiyor. Bedeni bu macera arayışında ona ihanet etti. Yangın, umut, serap, muallakta kalan, doyurulmayan cinsel istek, Sabina'nın içinde bütün gece ve yarın sürecek, ateş hiç azalmaksızın yanacak ve onu görenlere şöyle dedirtecek: "Ne şehvetli kadın!"

Philip uyandı, minnetle gülümsedi. Vermiş, almış, tatmin olmuştu.

Sabina yattığı yerde, onu bir daha görmeyeceğini düşünüyor, ama görebilmeyi deli gibi istiyordu. Erkek çocukluğundan ve kar aşkından söz ediyordu. Kayak yapmaya bayılırdı. Sonra, herhangi bir bağlantı olmaksızın, bir başka imge bu dingin, pastoral sahneye paldır küldür dalıverdi: "Kadınlar beni hiç rahat bırakmayacak."

Sabina şöyle dedi: "Senden sürekli seks istemeyen bir kadınla beraber olmak istediğinde, bana gelebilirsin. Seni anlarım."

"Bu söylediğin harika bir şey, Sabina. Eğer sevişmeye her an hazır değilsen, romantik âşığı oynamaya can atmıyorsan, kadınlar hemen alınıyor, bozuluyor."

Onu ertesi gün geri getiren, Sabina'nın bu sözleri oldu; bir kadınla asla bir geceden fazlasını geçirmediğini itiraf etti, çünkü: "O zaman, hemen daha fazlasını istemeye, hak iddia etmeye başlıyorlar..."

Geldi, kum tepeciklerine doğru yürüdüler. Konuşkandı, ama hep tarafsız, suya sabuna dokunmadan. Sabina içten içe, erkeğin bir şey söylemesini ve o erimek bilmez, cinsel çekirdeği eritmesini umuyordu; o zaman erkeğe karşılık verebilir, o da Sabina'nın direncini kırıp içeriye dalabilirdi belki.

Sonra, beklentisinin saçmalığına kendisi de şaşırdı: cinsel erimeye ulaşamadığı için, bir başka erime, kaynaşma türünün peşine düşmek... tek isteği, cinsel bütünleşmeye, erkeğin se-

rüven özgürlüğüne ulaşmak, hiçbir bağımlılık hissetmeden zevk almak, böylece aşkla ilintili bütün kaygılarından, korkularından kurtulmak iken?

Aynı anda, kendi aşk korkularının uyuşturucu bağımlılarının, alkoliklerin, kumarbazların korkularına ne kadar benzediğini fark etti. Aynı karşı konulamaz dürtü, gerginlik, bastırılamayan tahrik; ardından, dürtülere teslim olmanın pişmanlığı, tiksinti, acılık, bunalım; sonra, bir kez daha o itki, zorunluluk dürtüsü...

Deniz, güneş ve mehtap onun tam üç kez Philip'i ele geçirme, öteki kadınların iç geçirdiği bu erkeğe tam anlamıyla sahip olma çabasına tanık oldu, kahkahalarla güldü.

Şimdi de, sonbahar moruna bürünmüş kentte, erkeğin telefonu üzerine, onun evine doğru yürüyor. Kadına verdiği Hint yüzüğündeki minik çıngıraklar neşeyle şıngırdıyor.

Philip'in yazla birlikte ortadan kaybolmasından korkmuştu. Kadının adresini sormamıştı. Gitmeden bir gün önce, bir dostu çıkageldi. Bu kadından özenle, sakınarak söz ediyordu. Sabina onun olmazsa olmaz, baş kadın olduğunu hissetti. Bir şarkıcıydı, onu Philip yetiştirmişti; onları müzik bağlıyordu. Sabina erkeğin sesinde -kendisinin erkeklere esinlendirmekten hoşlanmadığı- bir saygı duydu; Alan da ondan aynı saygılı ses tonuyla bahsederdi. Philip'in bu öteki kadına beslediği şefkat, Alan'ın Sabina'ya duyduğu şefkatti. Üzgün, sevecen bir tınıyla, arkadaşının sağlığının pek de iyi olmadığını anlattı Sabina'ya: yüzdükleri zaman üşüdüğünü, yürüyüşler uzayınca yorulduğunu, güneşte çok kalınca ateşinin çıktığını bir sır gibi, telaşla saklayan Sabina'ya.

Sabina kendi kendisiyle, batıl bir iddiaya tutuştu: eğer bu kadın güzelse, Sabina erkekle bir daha görüşmeyecekti. Güzel değil de, sabırla, şefkatle sevilen biriyse, o zaman Sabina fevri, kaprisli, büyüleyen, tutuşturan kadın olacaktı.

Kadını görünce, gözlerine inanamadı. Güzel değildi. Solgun, donuk, geri planda kalmaya çalışan. Ama onun yanındayken Philip daha sakin, daha mutlu yürüyordu; yumuşamış, daha gevşek, daha kibirsiz; tatlı ve vakur. Buz mavisi gözlerinde yol yol şimşek izleri değil, erken sabaha özgü, ılık, alacalı bir parıltı.

Sabina, ateşi özlediği zaman erkeğin onu arayacağını biliyordu artık.

Ne zaman uykusuzluğun engin, bitimsiz çöllerinde yolunu yitirse, yaşamının labirentli güzergâhına bir kez daha, en başından dalar, patikaların hangi noktada karıştığını, düğümlendiğini bulmaya çalışırdı.

Bu gece, mehtap-banyolarını anımsadı; yaşamının başlangıcına damgasını vuran, buydu sanki; ana-babası, okulu, doğum yeri değil. Hayatının akışını, soyaçekim ya da ana-babaya öykünme değil de, bu mehtap-banyoları belirlemişti sanki. Eylemlerindeki gizli dürtü, onlarda mı yatıyordu yoksa?

Sabina mehtap-banyolarına on altı yaşındayken başladı: öncelikle, başkaları, herkes güneş banyosu yaptığı için; ikinci

nedense (dürüstçe kabullendiği gibi), bunun tehlikeli olduğunun söylenmesiydi. Bu banyoların etkileri, sonuçları bilinmiyordu, ama güneş banyosunun tam zıddı bir etki yapacağı ima edilmekteydi.

Kendini ilk kez ayışığına bıraktığında, ödü koptu. Nasıl bir sonuç verecekti? Aya gözünü dikip bakmakla ilgili bir sürü tabu vardı; ayışığında uyuyakalmanın neden olacağı kötülükleri sıralayan, bir sürü de eski efsane. Aklı başında insanların dolunayı fazlasıyla rahatsız edici, zararlı bulduğunu, kimilerinin de dolunaya doğru ulumak gibi hayvansı alışkanlıklara geri döndüğünü biliyordu. Ayrıca, astrolojinin iddiasına göre ay, bilinçaltının gece yaşamına, bilincin göremediği yörelere hükmediyordu.

İyi ama, Sabina zaten hep geceyi gündüze yeğlememiş miydi?

Yazları, ayışığı doğruca onun yatağına vururdu. Uyumadan önce saatlerce, çırılçıplak bu ışıkta yatar, ışınların tenine, saçına, gözlerine ve daha derine, duygularına ne yaptığını merak ederdi.

Bu ritüel, cildine bambaşka bir parıltı, bir gece ışıltısı veriyordu sanki; tam, mutlak parıltısına salt geceleri, yapay ışıkta kavuşan, yapay bir parlaklık. İnsanların gözünden kaçmadı; neler olup bittiğini sordular. Onun uyuşturucu kullandığından şüphelenenler bile çıktı.

Ay, Sabina'nın gizem tutkusunu tetikliyordu. Yarısını karanlıkta tutan bu gezegende, tefekküre dalıyordu. Onunla özdeşleştiğini hissediyordu, çünkü bu, âşıkların gezegeniydi. Ona duyduğu çekim, onun ışınlarında yıkanma arzusu, Sabina'nın eve, kocaya ve çocuklara duyduğu tepkiyi, tiksintiyi açıklıyordu. Aydaki yaşamı öğrendiğine, kendini zaten tam da böyle duyumsadığını düşündü: evsiz, çocuksuz, özgür, âşığına bile bağlanmayan.

Mehtap-banyoları, Sabina'nın arzu ve hedeflerinin çoğunun billurlaşmış haliydi. Şu âna kadar, sadece çevresini kuşatan yaşamlara yalın bir isyan duymuştu, şimdiyse, başka yaşamların, çok daha derin, yabancı ve keşfedilemeyecek kadar uzak diyarların biçimlerini, renklerini görmeye başlamıştı; artık anlıyordu ki, sıradan hayatı reddetmesinin bir amacı var: kendisini bir roket gibi, başka varoluş biçimlerine firlatmak. Başkaldırı yalnızca bir şarj süreciydi; Sabina'yı uzaya firlatacak olan enerjiyi oluşturan, biriktiren bir elektriksel sürtünme.

İnsanların yaşamdan "Tek" bir yaşammış gibi söz etmelerine neden kızdığını şimdi anlıyordu. İçindeki sayısız yaşamın ayırdına varmıştı çünkü. Zaman algısı değişti. Fiziksel yaşam süresinin kısalığını ta iliklerinde hissediyordu; keskin bir acıyla, kederle. Ölüm ürkütecek kadar yakındaydı, ona doğru yapılan yolculuksa baş döndürücü: ama sadece çevresindeki yaşamları dikkate aldığında; onların takvimlerini, saatlerini, ölçülerini kabul ettiğinde. Tek bir doğumdan, tek bir çocukluktan, bir ergenlikten, bir sevdadan, bir evlilikten, bir olgunluktan, bir yaşlanmadan, bir ölümden bahsediyor, sonra bu tekdüze döngüyü çocuklarına geçiriyorlardı. Yaptıkları her şey, zamanı daraltıyor, sıkıştırıyordu. Oysa Sabina, ayın ışınlarının uyardığı, harekete geçirdiği Sabina, içinde filiz veren, giderek boy atan gücü hissediyordu: zamanı uzatma, sonsuz sayıdaki hayata ve aşka yetecek kadar genişletme, yolculuğu sonsuza kadar yayma gücü; çok yönlü, çok boyutlu arzunun "depolayıcı fahişesi" olarak, uçsuz bucaksız zevk yollarına, dolambaçlı keyif dehlizlerine saparak yolculuğu alabildiğine uzatma yetisi. Sabina'yı dölleyen şey, aydı; başka yaşamların, yerlerin, başka kadınların tohumları onun içine ayın ışınları tarafından ekiliyordu, çünkü bu ışık, genellikle salt rüyalarımızda algılayabildiğimiz o sınırsız gece hayatın-

dan çıkıp gelmekteydi; onda geçmişin bütün muhteşem yanlarına, görkemine uzanan, zengin, bereketli birikintileri bugüne aktaran ve geleceğe yansıtan kökler vardı.

Ayı seyrederken, giderek, kesinkes emin oldu: duygu derinliğiyle, yaşanan deneyimin menzilinin, çeşitliliğinin sonsuzcasına genişletilmesiyle, zamanı uzatmak, yaymak mümkündü.

İçinde yükselen, gizli bir yangın gibi gözlerini, tenini tutuşturan alev, işte buydu; annesinin onu öfkeyle süzüp söylenmesinin nedeni de: "İçin için eriyen bir veremliye benziyorsun!" İçsel yangının hızlandırdığı, körüklediği bir yaşamın alevi, Sabina'nın içinde kor gibi yanıyor, insanların gözünü alıp, kendine çekiyordu, tıpkı gece yaşamına özgü ışıkların yoldan geçenleri ayartması, boş sokakların karanlığından çekip alması gibi.

Sonunda uyuyabilse de, gece bekçisinin huzursuz, tedirgin uykusu bu; tehlikeye, yani Sabina'ya ihanet etmek, onu aldatmak için fırsat kollayan hain zamana karşı sürekli tetikte olan bir gözcü o – zamanın ona yapabileceği en büyük hainlikse, Sabina'nın uykuda olduğu, dolayısıyla zevklerini, mutluluklarını gasp edemediği saatlerin akıp gitmesine göz yummak.

Pencereleri kapatan, lambaları söndüren, sundurmaya açılan kapıyı kilitleyen Alan'ı seyretti. Bütün bu muhafazalar, kilitler nasıl da tatlıydı; ama Sabina gevşemek, kendini ılıklığa ve sevecenliğe uyuşukça bırakmak yerine, ani bir hareket etme dürtüsü duydu, yerinde duramaz oldu; palamarlarını çekiştiren bir gemi gibi.

Geminin çatırdayan, yerinde duramayan iskeletinin görüntüsü, Debussy'nin *Ile Joyeuse*'ünün* dalgalarıyla birlikte geldi, Sabina'nın çevresine uzak, ıssız adaların sisini, olanca yalıtılmışlığını dokudu. Notalar değişik, değerli mallar taşı-

* (Fr.) Neşe, keyif adası. (ç.n.)

yan, baharatla, altın mihrap süslemeleri, takdis kapları ve kadehleriyle yüklü kervanlar gibi geldi; kasıkların arasında akan balı katılaştıran, kumda sırtüstü yatan erkeklerin bedenlerine şehvet minareleri diken zevk iletileri taşıyarak geldi. Denizin sürüklediği, güneşin radyumlu ışınlarıyla kıymıkladığı, renkli cam parçaları ve dalgalar ve kösnül köpükler bedenlerini kapladı; her vuran dalgada büklümlenen, kanda zonklayan, geceleri gökyüzünde dans eden, rengârenk kuzey ışıklarından yapılma bir akordeon gibi açılıp kapanan şehvet. Sabina ulaşılamaz bir dans gördü; erkeklerle kadınların yalazlı, kızıl yaldızlı renklere büründüğü bir dans; neşelerini, aralarındaki ilişkinin benzersiz ihtişamını gördü.

Orada, o çok daha muhteşem yerde olma arzusu, yakındakini, elinin altındakini bir ayak bağına dönüştürüyordu: onu bekleyen parlak, göz kamaştırıcı yaşama, akkor haline gelmiş insanlara ulaşmasını geciktiren bir engele.

Şimdi, şu an -bilekleri ipeksi, kahverengi saçlarının arasına gizlenmiş, uzun boynu, bir sadakat yeminiymişçesine hep, daima kadına doğru bükülmüş olan Alan- ısrarcı, fısıltılı, sürekli araya giren bir rüya tarafından, Debussy'nin hiç bitmeyecek bir çağrıya benzeyen, el eden, akıl çelen müziğinde akıp duran serapları gösteren bir pusula tarafından katledilmekteydi: bu müziği bütün benliğiyle dinlemediği sürece, fısıltıları giderek alçalacaktı; yakından, hemen peşinden izlemediği takdirde, adım sesleri hafifleyecekti; öte yandan, müzik Sabina'nın kuytularına sızdıkça, hafif sayvanlar, gondolların çırpınan tenteleri ve divertimento'larla ilintili duyular aracılığıyla, bedeninin daha mahrem yörelerine işledikçe, vaatleri, zevk iniltileri daha da belirginleşiyordu.

Debussy'nin *Clair de Lune*'u* başka kentlerde parlıyor...

---

* (Fr.) Ayışığı. (ç.n.)

Sabina Paris'te olmak istiyor, âşıklara kucak açan, polislerin günaha gülümsediği, taksi sürücülerinin bir öpüşmeyi asla yarıda kesmediği kentte...

Debussy'nin *Clair de Lune*'unun şavkı sayısız yabancının yüzüne, pek çok *Ile Joyeuse*'e, Kara Ormanlar'daki müzik festivallerine, dumanı tüten yanardağların eteklerinde çalan marimba'lara,* Haiti'deki çılgın, esritici danslara vuruyor: fakat Sabina orada değil. Camları kapalı bir odada, lambanın ışığında yatıyor.

Müzik onu çağırmaktan yoruldu, bıktı; kara notalar onun hareketsizliği karşısında müstehzi bir reverans yaptılar, çok eski bir saray dansında, gözden düşmüş, tahttan men edilmiş bir prensesi selamlar gibi eğildiler, sonra da dağıldılar. Şimdi duyabildiği tek şey, Hudson'da gezinen, asla binemeyeceği teknelerin sis düdükleri.

* Bir cins ksilofon. (ç.n.)

Sabina bir hafta sonra, morlara bürünmüş bir halde ortaya çıktı, Beşinci Cadde'de, sigara içilebilen otobüslerden birini beklemeye başladı. Yerine oturunca, tıka basa dolu çantasını açtı, üzerinde minicik ziller bulunan, Hint işi yüzüğü çıkardı, alyansının yerine taktı. Nikâh yüzüğü çantanın dibini boyladı. Yaptığı her harekete şimdi zillerin şıngırtısı eşlik ediyordu.

Altmış Dördüncü Cadde'de, otobüsün durmasını bile beklemeden aşağıya atladı; yürüyüşü değişmişti. Adımları hızlı, kararlıydı; kalçalarında bir güç, bir zindelik. Tabanlarını yere iyice basıyordu; Latinlerin ve zencilerin yaptığı gibi. Alan'a giderken düşük olan omuzları, şimdi gayretli, dinç bir

çalımla dikleşmişti; derin soluklar alıp veriyor, göğüslerinin mor elbiseyi gerdiğini hissediyordu.

Yürüyüşünde, leğen kemiğinden ve kalçalarından başlayan bir dalgalanma vardı; ayaklardan dizlere, kalçalara, sonra da bele çıkan, güçlü kas seğirmeleri gibi. Bütün bedeniyle yürüyordu; bütün bedeninin kanlacağı bir olaya hazırlanıyor, olanca gücünü toplamaya çalışıyordu sanki. Yüzünde artık şaşkınlıktan eser yoktu, onun yerine, insanların durup, bir mıknatısa yakalanmışçasına bakakalmasına yol açan bir şiddet, bir ateş.

Akşam ışıkları yakılmaktaydı; Sabina bu saatte hep, tıpkı kent gibi, onun da bütün ışıklarının aynı anda yakıldığı, engin bir aydınlığa kavuştuğu duygusuna kapılırdı. Saçlarında, gözlerinde, tırnaklarında, kararmaya başlayan mor elbisesinin kıvrımlarında ışıklar vardı.

Sonunda erkeğin dairesine vardığında, onun yalnız yaşayıp yaşamadığını hâlâ bilmediğini ayrımsadı.

Erkek onu, tıpkı kendisine benzeyen ve sırf kendisi için düzenlenmiş bir odaya götürdü. Kayak ödülleri, madalyaları duvarları süslüyordu: çiçekli ipekten bir Viyana perdesine, bir kurşun asker ordusu, askeri düzende asılmıştı. Piyanonun üzerinde karman çorman nota kâğıtları, odanın tam ortasında da, tavandan sarkan açık bir şemsiyenin altında, kısmen kurulmuş bir teleskop.

"Yıldızları kendi elimle yaptığım teleskoptan seyretmek istiyorum. Şu ara, camı cilalamaktayım. Uzun, çok uzun süren ve fazlasıyla sabır gerektiren bir iş."

"Ama şu şemsiye!" diye çığırdı Sabina gülerek.

"Üst kattaki çocuklar hoplayıp zıpladıkça, tavandan alçı parçaları dökülüyor, teleskopumun camını çiziyor. En minik toz zerresi bile, koca bir günün cilasını mahvedebilir."

Sabina onun, gezegenleri kendi eliyle yaptığı bir aletten gözlemleme arzusunu anladı. Teleskopun bitmiş halini gör-

mek için sabırsızlanıyordu; bunun ne kadar zaman alacağını merak etti. Teleskopa yoğunlaştıkları için, iki dost gibi davranıyorlardı; o gergin meydan okumalar, kışkırtmalar, "ben kazandım" iddiaları bir anlığına terk edilmişti.

Aynı ruh haliyle soyundular. Philip şakacı, oyunbaz bir çocuksulukla, yüzünü şekilden şekle soktu. Sürekli yakışıklı, kusursuzca yakışıklı olmaktan bıkmışçasına, ara ara soytarılaşmaktan, kaba saba biçimlere girmekten hoşlanırdı. Bir anda Frankenstein'a dönüşebiliyordu.

Sabina güldü, ama tedirgin, korkulu: bu yakışıklılık gerçekten yok olursa, erkeği artık arzulamazdı ki; duyduğu isteğin ne kadar uçucu, kırılgan olduğunun farkındaydı. Masalların Kara Ormanlar'ında Tristan ile Isolde'yi söyleyen şarkıcı ortadan kalkarsa, Sabina neyi arzulayacaktı?

Sonra, erkeğin soğuk, mesafeli gözleri kadının gözlerindeki yoğunluğu, ateşi ayrımsadı, bu gözlerden bir kez daha tahrik oldu. Kayıtsızlığı, kadının içinde fokurdayan, tüten şiddet tarafından yutuldu; duyuları uyarıldı. Bir kadının içindeki yangınları ya da duygu patlamalarını istemiyor, ama orada olduklarını bilmek istiyordu. Kadının etinin karanlık derinliklerine daldığında onlara dokunma tehlikesinden hoşlanıyor, fakat kendisini bağlayacak, yakalayacak bir yüreği uyandırmak, kışkırtmak istemiyordu. Sık sık, kolları arkada bağlanmış bir kadına sahip olma fantezileri kurardı.

Bir keresinde, yoğun bir fırtına bulutunun çift-zirveli bir dağa çöktüğünü görmüştü; tıpkı bir kucaklayış gibi, öyle yakın, öyle mahremdi ki, kendini tutamayıp haykırmıştı: "İşte, olağanüstü bir çiftleşme; dağın kolları yok!"

Suratıyla oynamaktan sıkılınca, kusursuzca yontulmuş yüz hatlarına geri döndü, bedenine saygısını sunmak, biat etmek üzere kadına doğru eğildi.

Sonra, bir mucize: en yüce müzisyenlerin, sanatta, bilimde ya da savaşta ulaşılan mükemmellik doruklarının bile yaratamayacağı, doğanın en muhteşem güzelliklerinin bile boy ölçüşemeyeceği bir çarpıntı, bir zevk zonklaması: bedeni havai fişeklerden yapılma, yüksek kulelere dönüştüren, sonra, yavaş yavaş patlamaya başlayan ve duyulara birer haz fiskiyesi halinde dökülen bu zevk.

Sabina gözlerini açtı; içi, özgürleşmenin verdiği o yakıcı, delici sevinçle doluydu: özgürdü; aşksız bir zevki tatmakta, salt zevk için sevişmekte bir erkek kadar özgürdü şimdi.

Yüreğin ısınmasına filan aldırmaksızın, bir yabancının tadını doyasıya çıkarmıştı – tıpkı bir erkeğin yapacağı gibi.

Aynı anda, erkeklerin söylediği bir şeyi anımsadı: "Sonra, hemen kalkıp gitmek istedim."

Yanındaki çıplak yabancıya baktı, onu bir daha dokunmak istemediği bir heykel olarak gördü. Bir heykel gibi, ondan uzakta, ona yabancı, öylece yatıyordu; Sabina'nın içinde bir şey, öfkeye, pişmanlığa benzeyen bir şey kaynamaya başladı; bu yeteneği kendisinden geri almak, onun bütün izlerini silmek, onu bedeninden bütünüyle kovmak arzusunu andıran bir şey. Erkekten çabucak, tamamen uzaklaşmak, bir anlığına birleşen, düğümlenen her şeyi çözmek, ayırmak istedi; soluklarını, tenlerini, kokularını ve bedenin özlerini.

Yavaşça, usulca yataktan indi, erkek uyurken, çıt çıkarmadan giyindi. Parmak uçlarında banyoya girdi.

Rafta istiridye pembesi kılıfları olan yüz pudrası, tarak, dudak boyası buldu. Gülümsedi. Eş? Metres? Bu nesnelere en küçük bir pişmanlık, gıpta ya da kıskançlık ürpertisi duymadan bakabilmek, ne kadar güzeldi. Özgürlüğün anlamı buydu işte. Bağlılıktan, bağımlılıktan ve acı çekme olasılığından muaf olmak. Derin soluklar aldı; yeni bulduğu bu zevk kaynağı artık sonsuza kadar onundu. Neden bu kadar zor ol-

muştu ulaşmak? Öylesine zor olmuştu ki, sık sık, bu zevkin taklidini yapması gerekmişti.

Saçlarını tarar, kirpiklerine rimel sürerken, bu banyoda, bu yansız, güvenli yörede olmaktan mutluydu. Erkekler, âşıklar arasında devinirken, zaman zaman acıdan arınmış, nötr bir güvenlik bölgesine sığınır, rahat bir soluk alırdı (otobüste, takside, bir erkekten ötekine giderken, ya da şu anda olduğu gibi bir banyoda). Philip'e âşık olsaydı, bu nesnelerin bir tanesi bile -pudra, saç tokaları, tarak- içini nasıl da acıtırdı!

(Güvenilmez bir erkek. Ben geçerken uğradım, hepsi bu. Başka bir yere, başka bir hayata gitmekteyim; beni bulamayacağı, üstümde hak iddia edemeyeceği bir yere. Âşık olmamak ne kadar güzel; kumsalda Philip'le buluşan kadının gözlerini anımsıyorum. Gözleri bana çevrildiğinde, panik doluydu. Merak ediyordu; erkeği elinden alacak mıydım? Philip'in beni tanıştırırkenki ses tonu, bu paniği nasıl da dağıtıvermişti: "Dona Juana'yla* tanış." Kadın bu ses tonunu anladı, gözlerindeki korku siliniverdi.)

Sabina'nın sandaletlerini giyer, pelerinini sırtına alır, uzun, düz saçlarını sıvazlarken, hissettiği bu yeni özgüven. Salt tehlikeden kurtulmakla kalmamış, özgürleşmişti de; bir sevişmenin ardından, tıpkı bir erkek gibi, gönlünce çekip gidebilir, hızlıca sıvışabilirdi artık. Sabina'nın deyimiydi bu: "sıvışmak". (Philip, "Hayatımda hiç bu kadar hızlı giyinen, eşyalarını bu kadar çabuk toplayan bir kadın görmemiştim; üstelik geride tek bir parça bile unutmadan," demişti!)

Aşk mektuplarını tuvalete atıp sifonu çekmeyi, ödünç aldığı tarakta saç teli bırakmamayı, tokalarını toplamayı, sağa sola bulaşmış ruj lekelerini silip yüz pudrasından dökülenleri süpürmeyi nasıl da öğrenivermişti.

---

* Çapkınlıklarıyla ünlü Don Juan'ın kadın versiyonu. (ç.n.)

Gözleri bir casusun gözleriydi.

Alışkanlıkları bir casusun alışkanlıkları. Bütün giysilerini tek bir iskemleye bırakmak – sanki ansızın çağrılabilirmiş de, geride varlığından hiçbir iz bırakmaması gerekirmiş gibi.

Bu aşk savaşındaki bütün hileleri, hünerleri biliyordu.

Bir de, o yansız, tarafsız bölgesi; hiç kimseye ait olmadığı, saçılmış benliğini toplayıp yeniden bir araya getirdiği o an. Sevmeme, arzulamama ânı. Kaçtığı, erkek yoldan geçen bir kadına hayranlıkla bakmış ya da eski bir aşkından biraz uzunca söz etmişse, Sabina'nın hemen uzaklaştığı an; küçücük hatalar, minik kalp kırmalar, en hafif bir ilgisizlik, bir sadakatsizlik kokusu, en küçük, en sıradan bir ihanet; hepsi de ileride olası hatalara, daha büyük yanlışlara karşı birer uyarıydı ve eşit, belki biraz daha ciddi, hatta mutlak bir sadakatsizlikle karşılık verilmesi gereken eylemlerdi: Sabina'nın nihai, vahim durumlarda kullanılmak üzere önceden hazırladığı panzehirlerin en güçlüsü, en görkemlisi. Vefasızlıkları, ihanetleri biriktiriyor, yedekliyordu ki, asıl deprem geldiğinde hazırlıklı olabilsin: "Gafil avlanmadım; tuzağa safça, aptalca bir güvenle düşmedim. Ben zaten, önceden ihanet etmiştim. Hep önden gitmek, yaşamın beklenen, malum hainliklerine karşı, bir adım önde olmak. Oraya daha önce varmak, dolayısıyla hazırlıksız yakalanmamak..."

Odaya geri döndüğünde, Philip hâlâ uyuyordu. Öğleden sonra bitmişti ve yağmur yatağa daha serin esintiler gönderiyordu, ama Sabina'nın içinden erkeği örtmek, soğuktan korumak gelmiyordu; ya da onu ısıtmak.

Gideli sadece beş gün olmuştu, fakat yaşanan bütün o duygular, deneyimler, içsel genişlemeler ve keşifler nedeniyle, Sabina'ya yıllardır uzaktaymış gibi geliyordu. Alan'ın imgesi epeyce geriye, geçmişe çekilmiş, ancak bu sefer de Sabina'ya onu büsbütün yitirme korkusu musallat olmuştu. Bedeninde ve duygularında pek çok değişimin gerçekleştiği bu beş gün, yokluk süresini uzatmış, ayrılığa, Alan'la arasına ölçülemeyecek bir mesafe sokmuştu.

İnsanın duygularıyla saptığı bazı yollar, merkezden uzağa yapılan ve kişiyi sonuçta mutlaka sürgüne götüren bu yolculuk, yüreğin haritasında da görülür.

İşte Alan'a, böyle bir ruh halinin itkisiyle döndü.

"Sabina! Öyle sevindim ki. Seni gelecek hafta bekliyordum. Ne oldu? Bir terslik yok ya?"

Oradaydı. Bu beş gün, erkeğin sesini, gözlerindeki o her şeyi kucaklayan anlamı değiştirmemişti. Ev değişmemişti. Yatağın başucunda yine aynı, açık kitap; hâlâ atılmamış, aynı dergiler. Sabina'nın son gelişinde getirdiği meyveleri henüz bitirmemişti. Kadının elleri taşmak üzere olan kül tablalarını okşadı, parmakları masanın üzerindeki toz tabakasında tefekkür ırmakları çizdi. Yaşam bu evde aşamalı, organikti; sersemletici iniş çıkışlardan uzak.

Sabina orada dururken, hayatının geri kalanı gözüne bir fanteziymiş gibi göründü. Alan'ın elini arandı, bileğindeki tanıdık çillere dokundu. Kocasına dokunmadan önce fena halde banyo yapma ihtiyacı hissediyordu; vücudunu ovalarcasına sabunlamak, başka yerler, başka eller, başka kokulardan kurtulmak.

Alan ona bir sürpriz yapmış, *Ile Joyeuse*'den bazı davul sololarının ve şarkıların plaklarını almıştı. Önce, uzaktan uzağa duyulan, kulağa cengel sarmaşıklarının boğduğu, ücra bir köyde çalınıyormuş gibi gelen davulları dinlediler. Başta, kuru otların üzerinde koşan küçük çocukların ayak sesleri, ardından, kof tahtayı ezen, daha ağır adımlar; davul derisini tırmalayan keskin, güçlü parmaklar, sonra, ansızın kesilen ağaçların çatırdayarak devrilen kütükleri, dövülen, yoğrulan hayvan derileri; tınılar öyle hızlı karıştırılıyor ve gagalanıyor ki, yankıya vakit kalmıyor. Sabina kemikleri, iskeleti asla göstermeyen, abanoz ve tarçın rengi bedenler görüyor; denizin çılgın çevrintisinde parıldayan, birbirine eklemlenen davul darbeleri kadar hızlı sıçrayan, dans eden gövdeler; zümrüt yeşili, çivit mavisi, mandalina turuncusu, meyve ve çiçeklerin bütün renkleri; etin alev alev yanan okaliptüsü.

Öyle yerler vardı ki, bedeni oraya sadece zonklayan kan götürebilirdi; oralarda rüzgârın hızıyla, dalgaların kargaşasıyla ve güneşin toplu seks ayinleriyle beden arasında hiçbir pa-

ravan yoktu. Özsuyla ağırlaşmış, dolgun sesler coşkuyla şarkı söylerdi... cascabel... guyabana... chinechinegrites...

"Keşke oraya beraber gidebilsek," dedi Sabina.

Alan bunu anımsatmaktan acı duyuyormuş gibi, sitemle baktı ona: "İşi bırakamam ki. Yıl sonuna doğru belki..."

Sabina'nın gözleri sabit bir noktaya dikildi. Alan bunu hayal kırıklığına yordu: "Lütfen sabırlı ol, Sabina."

Oysa Sabina'nın gözlerini donduran şey, hayal kırıklığı değildi. Bir hayalin cisimleşmesiydi. Bir serabın biçimlenişini seyrediyordu: yepyeni adlarla (*cuchuchito, pito real*) yeniden doğan kuşlar, *liquidambar* adındaki ağaçlara tünüyorlardı; tepelerinde sazlardan, palmiye yapraklarından yapılma bir çatı uzanıyordu. *Daha sonra demek, çok geç demektir; sonra diye bir şey yoktur.* Ulaşılamaz olana ulaşmak için, aşılması gereken mesafe daima çok büyüktü. Davullar, yürek atışlarına uyarak dans eden, tarçın tenlerin kokusunu taşımıştı. Yakında, Sabina'nın geri çeviremeyeceği bir davet getireceklerdi.

Alan onun yüzüne bir kez daha bakınca, Sabina zorlama, yapay bir boyun eğişle kirpiklerini indirdi. Erkek, bu ani uysallığın çok yakın, çok olası bir gidişi engellediğini düşündü. Bu sükûnetin aslında bir çekip gitme biçimi olduğunu, uzaklaşmayı, yokluğu barındırdığını fark edemedi. Sabina *Ile Joyeuse*'e çoktan yerleşmişti bile.

Belki de bu yüzden, McDougall Sokağı'nda yürürken davulları duyunca zınk diye durmak ve bir bodrum katının merdivenlerini inmek, Sabina'ya çok doğal geldi; turuncu duvarlı odaya girdi, kürk kaplı davullardan birine oturdu.

Bir ritüelin, esrimenin peşindeki davulcular, çalarken bütünüyle içe kapanmışlardı. Mutfaktan baharatlı bir koku geliyor, altın küpeler buharı tüten kapların üstünde şıngırdıyordu.

Sesler, Alalle'ye seslenen, büyülü bir ilahide yükseldi, kuşların şarkısına, hayvanların çağrısına dönüştü; kayalardan atlayan

tavşanlara, parmaklı köklerini lagün sularına daldıran kamışlara. Davullar öyle hızlı dövülüyordu ki, oda step dansı yapan bitkilerle dolu bir orman olup çıktı; rüzgâr çanları, Alalle'yi, o zevk dağıtıcısını kandırmaya, aklını çelmeye çalışıyordu.

Esmer yüzlerin arasında, yalnızca bir tanesi solgundu. Fransa ya da İspanya'dan gelme bir büyükanne? Sedef-beyazı bir derecik abanoz kazanına eklenmiş, fakat saçlara dokunmamış, siyah bırakmış; bu saçlarda siyah bir aynanın o derinlikli yansıtıcılığı var. Erkeğin kafası yuvarlak, alnı geniş, yanakları dolgun, gözleriyse yumuşak ve ışıltılı. Davuldaki parmakları çevik, akıcı; davulu kalçalarından, omuzlarından fışkıran bir ateşle, şiddetle çalıyor.

Sabina onun yüzdüğünü, kumsaldaki bir ateşin karşısına çömeldiğini, sıçrayıp kalktığını, ağaçlara tırmandığını görebiliyor. Tek bir kemik bile seçilmiyor; Güney Denizi adalılarına özgü bir pürüzsüzlük, güçlü ama görünmez kaslar; kedilerdeki gibi.

Teninin rengini açan, yüzünde belirginleşen melezlik, devinimlerine de sinirsiz, serinkanlı bir kesinlik veriyor, çalışını, öteki davulcuların gergin, kesik tarzından tamamen ayırıyordu. O yumuşaklığın egemen olduğu, tatlı meltemlerin, ılık suların adasından geliyordu; şiddetin bir köşede beklediği, salt belli, geçici dönemlerde patlak verdiği yerden. Yaşamın, süre giden öfkeye izin vermeyecek kadar tatlı, yatıştırıcı, uyuşturucu olduğu bir adadan.

Çalmayı bırakınca, Sabina'nın oturduğu masanın yakınındaki bir masaya çöktüler, on altıncı yüzyıla ait, incelikli, resmi, sömürgeci bir İspanyolca'yla, çok eski baladların ağdalı diliyle konuşmaya başladılar. Sabina'yı gülümseten, debdebeli bir kibarlık sergiliyorlardı. Fatihlerin Afrika'nın içlerine dayattığı bu üslupçuluk, biçimsellik, saz bir kulübedeki şatafatlı, barok bir süsleme gibiydi. İçlerinden biri, en koyu tenlisi, bembeyaz, kolalı bir yakalık takmış, uzun saplı bir şemsiyeyi iskemlesine

yaslamıştı. Şapkasını büyük bir özenle dizlerinin üzerinde tutuyordu; davul çalarken, jilet gibi ütülenmiş takım elbisesini buruşturmamak için, neredeyse sadece bileklerini kullanmış, sert yakalığın üstündeki başını sağdan sola çevirirken, omuzlarını kıpırdatmamayı başarmıştı; bir Bali dansçısı gibi.

Sabina'nın içinden bir taşkınlık yapıp bu nezaketi bozmak, bu sakin, cilalı yüzeyi kırmak geçti. Sigarasını gösterişli tabakasına vururken, Philip'in verdiği Hint işi yüzük şıngırdadı; soluk yüzlü davulcu ona bakıp gülümsedi; bu kırılgan ses, onun çaldığı davula çok yetersiz bir karşılıktı sanki.

Yeniden şarkısına döndüğünde, ikisinin gözleri arasına görünmez bir örümcek ağı örülmüştü bile. Sabina onun davul derisindeki parmaklarını değil, ağzını izliyordu şimdi. Hem alt hem de üst dudağı, aynı oranda dolgundu; etli ama keskin çizgili dudaklarını tutuş biçimi, bir meyve sunar gibiydi. Bu dudaklar bırakın sıkıca kapanmayı, hafifçe büzülmüyordu bile; hep bir ikram halindeydi.

Şarkısını Sabina'ya işte bu ağız-kupasıyla sunuyordu; Sabina bu arzu iksirini dikkatle yudumladı, tek damlasını bile dökmeden içti. Her nota, bu dudakların Sabina'ya hafifçe değmesiydi. Erkeğin şarkısı giderek güçlendi, davul çalışıysa derinleşip keskinleşti; bir sağanak gibi Sabina'nın yüreğine, bedenine yağdı. Yüreği güm-güm-güm-güm'lüyordu; Sabina artık davuldu; erkeğin parmaklarının altındaki derisi gergin; vuruşlar bedeninin geri kalanında titreşiyor. Erkeğin gözlerinin değdiği her yerde, kadın onun vuran, döven parmaklarını hissediyordu; karnında, göğüslerinde, kalçalarında. Erkeğin gözleri, onun sandaletli, çıplak ayaklarına kaydı; ayaklar buna cevabi bir ritimle karşılık verdi. Gözleri, kalçaların kabarmaya başladığı bel girintisinde durunca, kadın artık tamamen şarkının emrine girdiğini anladı. Erkek çalmayı kesip, ellerini kadının bedeninden ayırmak istemezmiş gibi,

davulun derisine bırakınca, bakışmayı sürdürdüler, sonra, aralarında akan isteği birilerinin görmesinden korkarcasına, bakışlarını kaçırdılar.

Ama dans ederlerken, erkek değişti. Dizlerini kadının dizlerinin arasına sokuşu doğrudan, zorbacaydı; oraya yerleştirdiği şey, sertleşmiş, katılaşmış şehvetiydi sanki. Kadını öyle sıkı, öyle kuşatırcasına tutuyordu ki, artık tek bir vücut halinde hareket ediyorlardı. Sabina'nın başını sonsuza kadar tutmaya kararlıymışçasına, fiziksel bir mutlaklıkla kendi başına bastırmıştı. Cinsel isteği bir ağırlık merkezi, nihai bir lehimlenme, kaynaklanma noktasıydı şimdi. Kadından çok da uzun değildi, ama bedenini gururla, dimdik taşıyordu; Sabina'nın gözleri yukarıya, erkeğinkilere dikilince, erkeğin gözleri iki ok gibi doğruca onun benliğine saplandı; öylesine dolaysız bir ihtirasla doluydu ki, kadın bu gözlerdeki parlaklığa, hak talebine daha fazla katlanamadı. Erkeğin yüzündeki ateş, ayışığının şavkıydı. Aynı zamanda da, garip bir öfke dalgası vardı ki, Sabina onu hissediyor ama nedenini anlayamıyordu.

Dans bitince, erkeğin reveransı bir vedaydı – tıpkı şehveti gibi dansı da sonlu, faniydi.

Sabina bekledi; hüzünle, şaşkınlıkla.

Mambo şarkısına, davuluna döndü, ama bunları artık Sabina'ya sunmuyordu.

Erkeğin onu arzuladığını biliyordu; peki ama neden mahvediyordu şimdi bunu? Neden?

Huzursuzluğu öyle arttı, yoğunlaştı ki, davulu susturmak, dans edenleri durdurmak istedi. Ama bunun erkeği yabancılaştıracağını sezince, kendini frenledi. Gururlu bir erkekti çünkü. Onda, edilgenlikle saldırganlığın tuhaf karışımı vardı. Müzik yaparken ışıltılı, yumuşacık ve vericiydi; dansta ise zorba. Sabina beklemek zorundaydı. Ritüele saygı göstermek zorundaydı.

Müzik sustu, erkek onun masasına geldi, oturdu; yüzünde acıyla kasılmış bir gülümseme belirdi.

"Biliyorum," dedi. "Biliyorum..."

"Biliyor musun?"

"Biliyorum, ama mümkün değil," dedi, büyük bir tatlılıkla. Sonra, ansızın öfke kabardı: "Benim için, ya hepsidir ya da hiç. Bunu daha önce de tattım... senin gibi bir kadın... Arzu, istek, ama *bana* değil. *Beni tanımıyorsun.* Duyduğun istek benim ırkıma, sahip olduğumuz o efsanevi cinsel güce."

Uzanıp kadının bileklerini tuttu, yüzünü yüzüne yaklaştırdı: "Bu beni yok ediyor. Tepeden tırnağa istek, fakat sıra kendini bütünüyle vermeye gelince, geri çekiliş. Nedeni, Afrikalı olmam. Hakkımda ne biliyorsun? Şarkı söylüyorum, davul çalıyorum ve sen beni arzuluyorsun. Ama ben bir müzisyen değilim. Matematikçiyim, bir besteci, bir yazarım." Kadına haşin gözlerle baktı; dolgun dudaklarının öfkeyle gerilmesi olanaksızdı, fakat gözleri kırbaçlıyordu: "*Ile Joyeuse*'e gelip eşim olmayı, bana siyah çocuklar doğurmayı ve siyah nineme sabırla bakmayı kabul etmezsin!"

Sabina ona aynı ateşle karşılık verdi; saçlarını geriye savurup sesinin perdesini alçalttı, ta ki hakaret dolu bir tıslamaya dönüşünceye kadar: "Sana tek bir şey söyleyeyim: eğer hepsi söylediklerinden ibaret olsaydı, beni etkilemezdi, beni çarpmaya, tutmaya yetmezdi; evet, olağanüstüydü ama beni çarpmadı. Sen her şeyi mahvediyorsun, acılığınla, gazabınla yok ediyorsun; kızgınsın, canın yanmış..."

"Evet, bu doğru. Yaralandım; sana benzeyen bir kadın tarafından. İçeriye ilk girdiğinde, seni o sandım..."

"Adım Sabina."

"Sana güvenmiyorum. Sana kesinlikle güvenmiyorum."

Ama dansa kalkınca, erkek kollarını açtı, Sabina da başını onun omzuna yasladı; Mambo eğildi, onun bütün öfkesinden, acılığından arınmış yüzüne baktı.

Mambo'nun tek odalı dairesi, Patchen Place'deydi; bir çıkmaz sokakta. Demir bir parmaklık, sokağın girişini yarı kapatmaktaydı; bir hapishane girişi gibi. Hepsi birbirine benzeyen evler, bu hapishane ya da tımarhane izlenimini arttırıyordu: insan kişiliğindeki bütün çeşitlemelerin birer acayiplik sayıldığı, bir aykırılık, çıkıntılık belirtisi olarak görüldüğü bir kurum.

Sabina bu sokaktan nefret ediyor, onu bir kapan gibi görüyordu. Yalan makinesinin onu izlediğinden emindi: içeriye girdiğimi görmüş olmalı; çıkıncaya kadar beni kapıda bekleyecek. Burada kimin yaşadığını, kadının kimi ziyarete geldiğini, sabahleyin hangi evden çıkacağını öğrenmekte hiç zorlanmayacaktı kuşkusuz.

Adamı her evi tek tek araştırırken, posta kutularındaki bütün isimleri okurken hayal etti: E.E. Cummings, Djuna Barnes ve Mambo'nun Kulübü'nden, herkesin tanıdığı Mambo.

Yalan makinesi gün doğumunda, Sabina'nın evden çıkışını kendi gözleriyle görecekti; sabah ayazına karşı pelerinine sıkı sıkı sarınmış, saçları yeterince yatıştırılmamış, gözlerinde hâlâ bir mahmurluk.

Üstelik, öteki sokaklarda değil, bunda.

Yaz başlarında bir sabah, bu evde, sinirleri acı verecek kadar gerilmiş bir halde uyandı. Bütün camlar açıktı. Şafak sökmek üzereydi. Küçük sokak tamamen sessizliğe gömülmüştü. Ağaçlarda ürperen yaprakları duyabiliyordu. Sonra, inleyen bir kedi. Neden uyanmıştı? Bir tehlike mi vardı? Alan kapıda durmuş onu mu seyrediyordu?

Bir kadının uzaktan uzağa seslendiğini duydu: "Betty! Betty!" Uyku sersemi bir ses yanıtladı: "Ne var?"

"Betty! Adamın biri, kapı girişine saklandı. Oraya sindiğini gördüm."

"Eh... ne yapmamı istiyorsun yani? Eve dönen bir sarhoş işte."

"Hayır, Betty. Ben camdan sarkınca, hemen gizlenmeye çalıştı. Tom'a söyle de bir gidip baksın. Korkuyorum."

"Aa, çocukluk etmesene. Yat hadi. Tom dün gece işten çok geç döndü. Onu uyandıramam şimdi. Hem adam içeriye giremez ki zaten... sen otomatiğe basıp onu içeri almazsan yani!"

"Ama ben işe giderken, orada olacak. Bekliyor olacak. Tom'u çağır, hadi."

"Gidip yat."

Sabina titremeye başladı. Söz konusu erkeğin Alan olduğundan emindi. Alan aşağıda, onun dışarı çıkmasını bekliyordu. Sabina için dünyanın sonuydu bu. Alan onun yaşamının

merkezi, çekirdeğiydi. Şu öteki heyecanlar, ateşli dakikalar sadece bir rüyadaki anlardı: cisimsiz, hayali; göründüğü kadar çabuk kaybolan. Oysa Alan'ın onu reddetmesi, dışlaması Sabina'nın ölümü demekti. Alan'ın gözlerindeki varoluşu, Sabina'nın tek gerçek varoluşuydu. Alan beni defterden düştü, demek, Alan beni öldürdü, anlamına geliyordu.

Dün gecenin okşayışları şiddetliydi, olağanüstüydü; birer sanat eseriymişçesine, ustaca yapılmış havai fişeklerden yükselen rengârenk alevler, bedenin içinde patlayan güneşler ve neonlar, uçuşan, hedefi zevkin bütün merkezleri olan kuyrukluyıldızlar, içe işleyen, delici sevinçlerle dolu yıldız yağmurları; öte yandan, Sabina kalkıp, "Burada kalacağım, sonsuza kadar Mambo'yla yaşayacağım," deseydi, havai fişeklerden dökülen ve sadece bir an süren, sonra küle dönüşen kıvılcım sağanağının altında duran çocuklardan bir farkı kalmazdı.

Gözlerinin önünde iki sahne canlandı: Babasının ölümünde yaptığı gibi, hıçkıra hıçkıra ağlayan Alan – bu görüntü Sabina'ya dayanılmaz bir acı verdi. İkinci karede Alan kızgındı, kadına asla göstermediği, salt başkalarına sergilediği yüzüydü bu – ve en az diğeri kadar katlanılmaz, yıkıcı bir imgeydi.

Gün henüz doğmamıştı. Ne yapabilirdi? İçindeki korku öyle büyümüştü ki, orada sessizce yatmayı sürdüremeyecekti. Böyle sabahın köründe çekip gitmesini Mambo'ya nasıl izah ederdi? Yine de, yavaşça doğruldu, yataktan usulca kaydı, giyindi. Tir tir titriyor, giysileri sakar parmaklarının arasından kayıyordu.

Çıkmak, kapının eşiğinde saklanan adama bakmak zorundaydı. Bu kuşkuya, gerilime daha fazla dayanamayacaktı.

Daireden yavaşça, çıt çıkarmadan süzüldü. Yalınayak basamakları indi; sandaletleri elinde. Basamaklardan biri gıcırdayınca, durdu. Kaşlarının üstünde ter damlaları. Elleri çare-

sizce, mutlak bir güçsüzlükle titriyordu. Sonunda kapıya ulaşabildi; buzlu camın gerisindeki erkeğin dış çizgilerini seçebiliyordu. Orada durmuş pipo içiyordu; tıpkı Alan'ın yapacağı gibi. Sabina'nın yüreği felç olmuştu. Bu çıkışsız sokaktan neden oldu bitti nefret ettiğini şimdi daha iyi anlıyordu. Orada tam on dakika durdu; korkudan, suçluluktan, kaybettiği şeylerin pişmanlığından taş kesilmiş bir halde.

"Dünyanın sonu bu," diye fısıldadı.

Sanki ölmek üzereymiş gibi, varoluşunun kısa, hızlı bir muhakemesini yaptı: tutkunun doruğa çıktığı bütün o anlar, Alan'ı kaybetmek üzere olduğu şu anda bütün önemini yitirmiş, dağılıp gitmişti; çünkü bu aşk, onun varlığının, canının temeli, özüydü.

Bunu kavramasıyla, duyduğu dehşet çoğaldı, Sabina'yı yerinde duramaz hale getirdi. Kapıyı sertçe, aniden açıverdi.

Eşikte bir yabancı duruyordu; kırmızı, kan çanağı gözler, titrek bacaklar. Kadının birden ortaya çıkması, ürkütmüştü adamı; irkilerek geriye çekildi: "Adımı kapı zilinde bulamıyorum, Bayan, bana yardım edebilir misiniz?"

Sabina alev saçan bir öfkeyle ona baktı, sonra koşmaya başladı; tam yanından geçerken, pelerininin bir kanadı adamın suratına çarptı.

Mambo sızlanıyor, yakınıyordu: "Beni sevmiyorsun!" Ona kalırsa, kadının onda sevdiği, kucak açtığı, öptüğü şey müzik, efsaneler, ağaçlar, geldiği adanın davullarıydı; Sabina onun hem bedenine hem de adasına sahip olmanın peşindeydi; vücudunu erkeğe sunarken, aslında tropikal rüzgârlara sunuyordu; zevk titreşimleri, ılıman denizlerde yüzenlerin ürpertilerine benziyordu. Erkeğin dudaklarından, onun adasının baharatlarını tadıyordu iştahla. Mambo da zaten kadını okşama biçimini, bu ilginç, farklı dokunma yöntemini doğduğu adadan öğrenmemiş miydi? Hoyratlıktan, şiddetten uzak, ipeksi, doygun bir şehvetle dolup taşan okşayışlardı bunlar; tıpkı tek bir kemiğin bile görünmediği o kaygan, akışkan gövdesi gibi.

Sabina, Mambo'nun bedeninden tropikal lezzetleri yudumladığı için suçluluk hissetmiyordu; daha çok ince, gizli bir utançtı duyduğu: erkeğe yalan, uydurma bir Sabina, tek bir aşk yaşıyormuş numarası yapan bir sahtekâr sunduğu için.

Bu gece, sarhoş edici okşayışlar onları birer fırıldak gibi boşluğa fırlattığında (başıboş, bir anlığına bütün parazitlerden, müdahalelerden kurtulmuş, insanın yarattığı o mutlak birleşmeyi tamamlamakta özgür), işte o zaman, erkeğe örtüsüz, peçesiz Sabina'yı verecekti.

Hâlâ zonklayan bedenleri yan yana uzanınca, hep bir sessizlik olurdu ve bu sessizlikte, her ikisi de dikişleri sökmeye koyulurdu; birleşmiş olanı çözmek, bir dakika önce paylaşılmış, birbirine ikram edilmiş olanı ayırmak.

En kalın yalıtım malzemelerini bile delebilecek, en sağlam savunma hatlarına bile sızabilecek, özlü okşamalar vardı, ama bunlar, arzu değiş tokuşunun hemen ardından, çabucak yok ediliyordu; doğum tohumları gibi.

Mambo sökme, ayırma işlemine, bu özen gerektiren, zahmetli işleme başlarken, ilk iş, Sabina'ya yönelik o gizli suçlamasını tazelerdi: kadının salt zevk peşinde koştuğunu, onda sadece ada erkeğini, yüzücü ve davulcuyu sevdiğini, onun ruhuna, erkeğin kendinde en çok önemsediği, değer verdiği şey olan sanatçıya (müziğini, kökeninin barbar temalarından damıtan besteciye) asla dokunmadığını, o sanatçıyı büyük bir aşkla arzulamadığı gibi, bedeninin içine almadığını.

O, kendi adasından kaçmış biriydi; bilinci arayan, Debussy'nin müziğindeki gibi ince ayırtıların, narin dengelerin peşinde olan biri; oysa yanında yatmakta olan Sabina, verdiği buyrukla bütün incelikleri, duyarlılıkları yerle bir ediyordu: "Davul çal, Mambo! Sırf benim için döv, gümbürdet davulu!"

İşte bu sessizlik ânında, Sabina da boş durmuyordu: Farklılıklarının neredeyse kaynaştığı, lehimlendiği o alevli, yakıcı

andan sıyrılmaktaydı. Erkeğin kollarındayken soyunan, çırılçıplak kalan gizli benliği yeniden giyinmeli, şu an erkekte hissettiği bu geri çekilişe ve suskun suçlamalara karşı, kostümünü güzelce kuşanmalıydı.

Mambo'nun konuşmasına kalmadan, sözcükleriyle onu kırmasına, tam da böyle çıplak ve savunmasız yatarken yaralamasına izin vermeden, derhal harekete geçmeliydi Sabina; erkek bir hüküm vermeye hazırlanırken, kadın metamorfoza, dönüşüme hazırlanmaktaydı, böylece, erkeğin tek darbede yere yıktığı Sabina'yı, tıpkı bir kılıf, bir kabuk gibi orada bırakabilir, az önce işgal edilen benliğini fırlatıp atabilir ve şöyle diyebilirdi: "O ben değildim!"

İşte o zaman, erkeğin, ilkel olanın bildiği yıkıcı sözcüklerin hiçbiri Sabina'ya ulaşamaz, işleyemezdi; Sabina ortak arzularının ormanından çoktan çıkmış, yolu yarılamış olacaktı çünkü. Çekirdek çoktan uzaklaşmıştı bile; artık kimse onu yaralayamazdı, kaçarak kendini korumuştu. Geride kalansa sadece bir kostümdü: erkeğin odasına, yere atılmış, içinde Sabina'nın olmadığı bir giysi.

Bir keresinde, Güney Amerika'daki bir kentte depremin harap ettiği sokaklar görmüştü. Geride binaların ön yüzlerinden başka bir şey kalmamıştı, tıpkı Chirico'nun resimlerindeki gibi; granit cepheler, menteşelerinden kurtulmuş, düştü düşecek kapılarla pencereler; bir sobanın çevresine toplaşmış bir ev halkına değil, gökyüzünün altında kamp kurmuş ailelere açılan kapılar; yabancılardan sadece tek bir duvar ve kapıyla korunan, diğer üç yanı, duvarlardan da çatılardan da yoksun insanlar.

Sabina bu sınırsız boşlukta, her âşığın odasını kuşatan bir manzarayla karşılaşmayı ummuştu: çepeçevre denizlerle, dağlarla çevrili, dünyanın sadece tek bir yanda dışarıda bıra-

kıldığı bir oda. Ağaçların arasında yükselen çatısız, duvarsız bir aile ocağı; yabani çiçeklerin baş verdiği, gülümseyen yüzlerini gösterdiği zeminler; sürüden ayrılan kuşlara yuva olmuş bir sütun; uzaktan uzağa seçilen tapınaklar, piramitler ve Barök kiliseler.

Ama dört duvarı ve uçarken bir engele toslamışçasına, bir köşeye yapışmış olan yatağı görünce, diğer gezginlerin hissettiğini değil ("Menzile vardım, artık seyahat kostümümü çıkartabilirim"), bambaşka bir duygu hissetti: "Tutsak düştüm; buradan er ya da geç kaçmak zorundayım!"

Hiçbir yer, hiçbir insan, "işte son nokta, son durak" düşüncesinin eleştirel gözleriyle bakılmayı kaldıramaz, böyle bir suçlamanın altından kalkamaz: şimdi, hayal gücünün yarattığı ve değeri çok daha yüksek bir yere ya da insana ulaşmayı önleyen bir engel, bir ayak bağıdır o. Sabina girdiği her odada kendine, "Burada sonsuza kadar yaşamak zorunda mıyım?" sorusunu sormakla, orayı bir hapishaneye dönüştürüyor, ona bir "zorunluluk, tekdüzelik" hastalığı, bir mikrop bulaştırmış oluyordu: Yaptığı şey, bir mekâna ya da bir ilişkiye, onu kurutup yok edecek bir virüs bulaştırmak, onu olduğu yere, artık değiştirilemez bir biçimde, sonsuzcasına mıhlamak, ölüm fermanını vermekti. Bu hüküm, o yeri/kişiyi vaktinden önce yaşlandıracak, durağanlığın yol açtığı çürümeyi hızlandıracaktı. Zamanı böyle yoğunlaştırmak, bu kapana kısılmışlık duygusu, kimyasal bir ölüm ışınından farksızdı; tüketen, bitiren, kan dolaşımına durma korkusu aşılayan, dakikada yüz yıllık bir hızla bozan, çürüten bir ışın.

Böylesi anlarda, içindeki iblisin farkına varır, yaşamdaki cinayete eşdeğer, görünmez bir suç işlediğini anlardı. Bu onun gizli hastalığıydı; ancak bu illetin bırakın tedavi edilmeyi, tanısının konabileceğine bile inanmıyordu.

Depremin yıktığı kentte, ölümün kaynağına dokunduktan sonra, kendi hayatının kaynağına döndü. Sabina müzikal biyografisinin doğru, kesin yorumunu bir tek Stravinsky'nin Ateş Kuşu'nda buluyordu. Yitik Sabina'nın gerçek benliğinin meydana çıktığı tek yer, orasıydı.

Turuncu kuşun o şehvetli adım sesleri duyulur duyulmaz, manolya ormanlarındaki fosforlu ayak izlerinde, kendi, ilk duygulanımlarını, ilk ergenlik heyecanlarının göverişini seçiyor, cinnet halkasına girmeye henüz cesaret edemeyen, ufak ufak sokulan, göz kamaştırıcı cinselliğinin ilk gölgesini, ilk yankısını seziyordu.

Giriş valslerini, ılık ellerin dokunuşuyla paramparça olabilecek vitrayları, uzuvları olmayan başların etrafındaki dolunay halelerini, şenliklerin hazırlığını, bir yürek ve duyu cümbüşünü duyuran davul seslerini hemen tanıdı. Umutla korku karışımı, kızıl beklentileri, nabız atışlarını hızlandıran yükseklikleri, hiyerogliflerini trombonların kuğu boyunlarının arasına üfüren rüzgârları görür görmez tanıdı: gergin, elektrikli bedenlere yerleştirilmiş havai fişekler sevdalı kollarını sallarken, şehvet, Kutsal Ruh'un eflatun dillerinde, parmak uçlarında geziniyor, esaretten sıçrayıp kaçıyor; Merkür'ün sivri uçlu meşalelerdeki turuncu kanatları, boşluğa firlatılmış ciritler gibi bulutları aralarken, gecenin mor, vajinal dudaklarını yarıyor.

Sabina'yla Mambo birlikte geçirdikleri gecelerin çoğunda, dışarıya çıkmıyorlardı.

Sabina'nın bazı akşamlar, Alan'a gece yarısı dönme sözü verdikten sonra bir arkadaşıyla gezmeye gitmesi, sorun değildi; ancak, bütün geceyi âşığıyla geçirebilmek için, Alan'a yolculuğa çıkacağını söylediğinde, Mambo'nun, "Hadi, sinemaya gidelim," türünden bir öneride bulunması, sorun yaratıyordu. Erkeğe şöyle bir yanıt vermek istemiyordu: "Alan'ın bizi görmesini istemiyorum." Bu, kendisini sürekli gözlenen bir çocuk gibi hissetmesine neden oluyordu – ya da köleleşmiş bir kadın gibi. Alan'a karşı hissettikleri, kocasına sadık, vefalı bir kadının duygularını değil de, yasak oyunlara katıl-

mak için evden kaçan bir genç kızınkini andırıyordu. Erkeği müşfik, ama yalanlarına kızarsa onu cezalandırabilecek bir baba gibi görüyordu. Ayrıca Mambo'ya, Alan'ın haklarından söz edecek olursa, duygularındaki bölünmeyi de itiraf etmiş olacaktı. Bazen yalanları Sabina'ya, en büyük ihanet gibi değil de, korumacılığın son derece karmaşık bir yöntemi, adeta bir "himaye sanatı" gibi geliyordu. Bazı günler de, canı her şeyi itiraf etmek istiyor, ama kendini tutuyordu: Alan onu bağışlasa bile, yaşam biçimini değiştirmesini isteyebilirdi, oysa Sabina bunu yapamayacak kadar güçsüzdü.

Dolayısıyla, sinema fikri ortaya atılınca kabul ediyor, fakat bu, oynadığı bir şans oyunuymuş gibi, düşünmeye başlıyordu; ölçüp biçtiği şey filmin kalitesi değildi elbette: kentin hangi mahallesinde oynuyordu, Alan'ın izlemek isteyeceği türden bir film miydi, evine yakın mıydı? (Alan uzak semtlere gitmeye üşenirdi). Kocasıyla birlikte sinemaya giderken de, Mambo için kafa yormaya başlıyor, onun gördüğü ya da görmek istediği (hatta nasıl bir film delisi olduğunu bildiği için, ikinci kez görmek isteyeceği) filmleri kestirmeye çalışıyordu.

Son tahlilde, tıpkı bütün kumarbazlar gibi içgüdülerine güvenmek zorunda kalıyordu.

Sinemadaki koltuğa oturur oturmaz, korkuları depreşirdi. Alan bu filmden, bir kez daha izlemek isteyecek kadar hoşlanmış olabilirdi, bir arkadaşı onu bu uzak semte gelmeye ikna edebilirdi, vs. Alan'ın yanında otururken de, merak ederdi: belki de Mambo salondaydı; ara geçitte ilerlerken onları görmüştü...

Bazen korkusunu "sadece gerginlik işte" diyerek geçiştirebiliyordu. Bazen de, salona girmeden önce kadınlar tuvaletine gidip oyalanırdı: geçitte yavaş, dikkatle ilerleyebilmek ve Mambo'nun ya da Alan'ın yanına ilişmeden önce, seyircileri

tarayabilmek için. Bir süreliğine dağılan korkularını, daha sonra, filmin herhangi bir sahnesi yeniden canlandırabiliyordu: bir yalan, bir kandırmaca, bir suçun ortaya çıkarılması. Özellikle de, eğer bu bir casusluk filmiyse.

Casusların yaşamını görünce, onlarınkine denk bir gerilimi kendisinin nasıl her an yaşadığını tam anlamıyla idrak ediyordu. Kendini ele verme endişesi, fazla derin uyuma, uykuda konuşma, aksan ya da davranışlarda bir açık verme korkusu; sürekli rol yapma, hızlı, doğaçlama dürtülerle karar verme, şurada ya da burada bulunmasına hemen, ânında gerekçeler bulma zorunluluğu.

Sabina bu mesleğe başarıyla hizmet edebileceğinden, çok değerli katkılarda bulunabileceğinden emindi.

Ben aşk evindeki uluslararası bir casusum.

Korku dayanılmaz bir hal aldığında, işi oyunbazlığa vuruyordu. Heyecan, tehlikeler bayağı lezzetli, müthiş keyifli bir oyuna dönüşüyordu. O zaman Sabina konumunu bütünüyle değiştiriyor, gözetimden kaçan ve kendi dehasıyla, yaratıcılığıyla böbürlenen bir çocuk olup çıkıyordu. Gizlenme ihtiyacından, çevirdiği numaralarla açıktan açığa övünme ihtiyacına geçiyordu: dümenlerini, manevralarını, dinleyenleri şok edecek bir keyifle, ballandırarak anlatma gereksinimine. Korkuyla eğlence yer değiştirir, birbirinin yerini alırdı. Neşesinin yerinde olduğu günler, bütün bu sahtelikler, haylazlıklar, aldatmacalar ona bir tür hizmet gibi görünürdü: insanları, hayatın acımasızlıklarından, zalimliklerinden (ki bunlardan Sabina sorumlu değildi) korumak için başvurduğu şirin, yürekli çabalardı bunlar. Zekice cevaplar, usta oyunculuk, hepsi de işte bu haklı, savunulabilir amaç uğrunaydı: insanları katlanılması olanaksız gerçeklerden korumak.

Ama dinleyenlerin hiçbiri Sabina'nın neşesini paylaşmadı; bakışlar kınama doluydu. Kahkahası kutsal bir şeye hürmet-

sizlik, trajik sayılması gereken bir olayla dalga geçmek olarak algılanıyordu. Bu gözlerde gizli bir istek görüyordu: Kâğıttan yapılma, narin Japon şemsiyelerin yardımıyla yürüdüğü bu akkor halindeki telden düşmesini diliyorlardı, çünkü hiçbir suçlunun böylesine usta, mahir olmaya hakkı yoktu; çoklu yaşamlara karşı diktiği tabularıyla, illa da bir seçimi dayatan bir dünyanın, bir yaşamın sivrilikleri, katılıkları üstünde, Sabina'nın salt kendi gücüyle dengede kalmaya, bu güç sayesinde yaşamaya hakkı yoktu. Yaşamın katılıklarına karşı sergilediği alaycılığı, şakacılığı hiç kimse paylaşmayacaktı; kendi ustalığıyla yaşamın sınırlarını alt etmeyi başardığında, alkışlayan tek bir kişi çıkmayacaktı.

Tehlike uçurumlarının, boğucu suçluluk bataklıklarının tepesinde, böyle şen şakrak, bir neşe doruğuna ulaştığı bu anlar, herkesin onu dışladığı, bağışlanmamış suçuyla bir başına bıraktığı anlardı; pek çok aşkın, aşkların evinde bir casus gibi yaşayan bu kadının infaz saatini bekliyorlardı sanki: suçuysa, yakalanmaktan, teşhir edilmekten paçayı kurtarmak, kesin, belirgin sınırları gözleyen nöbetçileri atlatmak, pasaportsuz, izinsiz bir aşktan ötekine geçmekti.

Her casusun hayatı rezilce bir ölümle son bulur.

Sahil kasabasındaki kavşakta, trafik ışığının değişmesini bekliyordu.

Sabina'yı şaşırtan, yanında beklemekte olan bisikletliyi incelemeye götüren şey, delikanlının iri gözlerindeki olağandışı parıltıydı. Islak, gümüş çakımlı bir ışıltı; neredeyse korkutucu, çünkü yüzeye yakın, çalkantılı bir paniği vurguluyor, daha da belirginleştiriyor. Bu gözlerdeki erimiş gümüş rahatsız edici; çevresi yok etmeye, yutmaya hazır karanlıkla sarılı olan, kör edici yansıtıcıları çağrıştırıyor. İşte bu panik, gizli bir hortum tarafından yutulmak üzere olan, korkudan titreyen değerli taşın üzerindeki bu saydam zar, Sabina'ya bulaştı, onu esir aldı.

Zarif, incelikle oyulmuş yüzü, küçük burnu, tatlılıkla biçimlendirilmiş, gözlerin derinliğindeki karmaşayla ilintisiz ağzı, çok genç bir erkeğin ağzını, duygularına henüz tutsak olmamış yüzdeki saf, katışıksız tasarımı çok daha sonra ayırmsadı. Güçlü duygular kendilerini bu delikanlıya henüz tanıtmamış, bedenini bir kezzap gibi kemirmemişti. Devinimleri özgür, çevikti; bir ergenin kıpır kıpır ve havai jestleri. Bütün ateşin toplandığı yer, gözlerdi.

Bisikletini bir yarış arabası ya da bir uçak gibi sürüyordu. Sabina'ya doğru bir hışım gelmişti; sanki ağaçları, arabaları, insanları görmüyor gibi; trafik lambasını da son anda fark etmişti zaten.

Erkeğin gözlerinin yol açtığı sarsıntıdan kurtulmak, bu gözlerin gücünü hafifletmek için, düşünmeye başladı: "Sadece çok güzel gözler işte; tutkulu gözler; genç erkeklerde böylesine ihtiraslı gözlere çok ender rastlanır; diğerlerinden daha canlı, hepsi bu." Ama erkeğin büyüsünden kurtulmak için kendine bunu söyler söylemez, içindeki daha derin bir sezgi lafa karıştı: "Diğer genç erkeklerin görmediği bir şeyi görmüş."

Kırmızı ışık yeşile döndü; delikanlı pedallara ani, delice bir hızla asıldı; sonra, yine aynı delimsi tavırla, daha Sabina'nın kaldırıma çıkmasına bile kalmadan, zınk diye durdu, kumsala giden yolu sordu – kulağa, bir temposu yokmuş gibi gelen, soluk soluğa bir sesle. Sesi gözlerine uygundu; teni, o sağlıklı, pürüzsüz cildi değil.

Yol sorarkenki ses tonunu duyan, kumsalın, vahim tehlikelerden son sürat kaçıp sığınacağı bir barınak olduğunu sanırdı.

Sabina'nın buralarda gördüğü diğer genç erkeklerden daha yakışıklı değildi, ama gözleri bir anı bırakmış, kadının içinde buraya, bu kasabaya karşı vahşi bir isyan duygusu uyandır-

mıştı. Acı bir istihzayla Guatemala'da gördüğü yıkıntıları ve Amerikalı bir ziyaretçinin sözlerini anımsadı: "Enkazlardan nefret ederim, yıkık dökük yerlerden, gömütlerden nefret ederim." Oysa bu sahil kasabası, eski harabelerden çok daha durağan ve parçalanmış haldeydi – kesinlikle. Tekdüzelik, birörneklik bulutları, yeni, bakımlı malikânelerin, kusursuz çimenliklerin, tozun zerresi bulunmayan bahçe mobilyalarının tepesine çökmüştü. Plajdaki erkeklerle kadınlar: hepsi de tek boyutlu; onları birbirine yaklaştıracak çekim gücünden, mıknatıstan yoksun bir uygarlığın yaşayan ölüleri... şık giysili ve ölü gözlü.

Neden buradaydı peki? İşi biter bitmez gelmeye söz veren Alan'ı bekliyordu. Ama başka yerlere duyduğu özlem, içinde kıpır kıpırdı.

Yürüdü, bir tabelaya rastladı: "Burası, Long Island'daki en pahalı kilisenin arazisidir."

Yürüdü. Gece yarısı kasaba boşalmıştı. Herkes evindeydi; ellerinde şişeleri, içlerinde bir başka yerde şişelenmiş neşeyi yudumlama umudu.

"Bu, cenazenin başını bekleyenlerin içmesine benziyor," diye düşündü, barların içine, unutuşla dolu şişelere yapışmış, eğilip bükülen karaltılara bakarak.

Saat birde, uyku hapı alabileceği bir eczane arandı. Eczaneler kapalıydı. Yürüdü. İkide, yorgun, bitkindi, fakat hâlâ bu kasabanın tacizi altındaydı; sokaklarda cümbüşe, danslara, havai fişeklere, gitar âlemlerine, marimba'lara, zevk çığlıklarına, şiir ve cilve turnuvalarına izin vermeyen bu ölü toprağının.

Saat üçte, salınarak kumsala yöneldi; mehtaba soracaktı: Gece çocuklarından birinin, canlılığı, hayatı uzun zaman önce elinden alınmış bir yerde böyle yapayalnız, şaşkın kalıvermesine neden izin vermişti?

Yanında bir araba durdu; çok uzun boylu, kır saçlı, İrlandalı bir polis memuru kibarca sordu: "Sizi evinize bırakayım mı?"

"Uyuyamadım," dedi Sabina. "Uyku ilacı ya da aspirin almak için eczane arıyordum. Hepsi kapanmış. Uykum gelene kadar yürümeye karar verdim..."

"Oğlan sorunu mu?" Ak saçlı başının sevimli, güleryüzlü bir samimiyetle eğilişi, alabildiğine zarif, çapkın bir duruşu vardı; polislik eğitiminden gelen bir içtenlik değildi bu, dürüstlüğün çok daha derinlerinde yatan, erkeksi bir gururdan kaynaklanıyordu: erkeğin erotik gururunun dışavurumu.

Ancak kullandığı sözcük öylesine yersizdi ki, Sabina'nın ona bir şeyler itiraf etme isteği varsa bile, boğuverdi; delikanlılara ilişkin bir başka çiy yorumdan korktu. Bu biçimsiz sözcük polisin olgun, bilge görüntüsünü yalanlamıştı. Bunun üzerine, şöyle dedi: "Bildiğim öteki sahil kasabalarını özledim; Kapri, Mayorka, Fransa'nın güneyi, Venedik, İtalyan Riviera'sı, Güney Amerika."

"Sizi anlıyorum," dedi adam. "İrlanda'dan buraya ilk geldiğimde ben de sıla özlemi çekmiştim."

"Geçen yıl bu vakit, sahilde dans ediyordum, palmiyelerin altında. Müzik çılgındı, biz dans ederken dalgalar ayaklarımızı yıkıyordu."

"Evet, biliyorum. Bir ara, zengin bir adamın korumasıydım. Geceleri herkes kendini limandaki kafelere atardı. Her gece, Dört Temmuz kutlamaları gibiydi. Hadi, gel. Bizim eve gidelim. Karımla çocuklar uyuyordur şimdi, ama sana aspirin veririm."

Polisin yanına oturdu. Adam korumalık yaptığı, bütün dünyayı dolaştığı günleri anlatmayı sürdürdü. Arabayı büyük bir ahenkle kullanmaktaydı.

"Bu kasabadan nefret ediyorum," dedi Sabina öfkeyle.

Arabayı beyaz, temiz bir evin önüne yavaşça, kayarcasına yanaştırdı. "Bekle," dedi, sonra eve girdi.

Döndüğünde elinde bir bardak su vardı, avucunda da iki aspirin. Sabina'nın sinirleri gevşemeye başlamıştı. Suyla aspirini uysalca aldı.

Erkek güçlü el fenerini bahçedeki bir çalılığa tuttu: "Şuna bak!"

Gecede Sabina'nın tek gördüğü, kara kalpli, altın gözlü, kadife çiçeklerdi.

"Bu ne çiçeği?" diye sordu, erkeğin gönlünü okşamak için.

"Sharon gülü," dedi adam saygıyla ve tam bir İrlanda aksanıyla. "Bir tek İrlanda'da ve Long Island'da yetişir."

Sabina'nın ruhundaki isyan yatışmaktaydı. İçi Sharon güllerine karşı şefkatle doldu; polisin koruyucu tavrı, tropikal çiçeklerin yerine bir şey koyma, mevcut geceye küçük bir güzellik katma gayreti içini ısıttı.

"Artık uyurum," dedi. "Beni Penny Villası'na bırakabilir misin?"

"Ah, yo," dedi adam direksiyona geçerken. "İyice uykun gelene, gözlerin kapanana kadar deniz kenarında dolaşalım. Huzura ermeden uyuyamazsın; sinirliyken insanı uyku tutmaz, bilirsin."

Erkeğin korumalık yaşamına ilişkin uzun, dağınık öyküleri doğru dürüst duyamıyordu; sonra, şu sözler: "Bugün sıla özleminden yakınan ikinci kişisin. Öteki, İngiliz Hava Kuvvetleri'nden genç bir adamdı. Bütün savaş boyunca pilotmuş; orduya katıldığında on yedi yaşındaymış. Şimdi uçmasına izin verilmiyor ve buna katlanamıyor. Yerinde duramıyor, habire sürat yapıp trafik yasalarını çiğniyor. Hele kırmızı ışıklar onu delirtiyor. Durumu anlayınca, ona ceza kesmekten vazgeçtim. Adam uçaklara alışmış. Şimdi karaya saplanıp kalmak, zor geliyor. Neler hissettiğini anlayabiliyorum."

Sabina, Sharon güllerinin kokusunu taşıyan uyku buğularının yerden yükseldiğini hissetti; gökyüzünde bir erkeğin, toprağa zincirlenmiş, küçük ölçeklere, çekmiş, ufalmış uzamlara henüz alışamamış pilotun gözleri parlıyordu. Engin uçuşlara yeltenen başka insanlar da vardı; haçlı askerleri kadar uzun boylu polislerin kolladığı, bir bardak su ve iki aspirinle göz kulak olduğu kişiler; evet, artık uyuyabilirdi, uyuyabilirdi, erkeğin anahtar kilidini aydınlatan el feneriyle, yatağını bulabilirdi; rahatça, tatlılıkla kayan arabası, uyu diyen, kır saçları...

Sabina telefon kulübesinde; Alan az önce, o gün gelemeyeceğini bildirdi. Sabina'nın içinden yavaşça yere çökmek, yalnızlığı hıçkırıklarıyla boğmak geçiyor. New York'a dönmek istedi, ama kocası beklemesi için yalvardı.

Bir günün, yüz yıllık bir yokluğa denk olduğu, çok eski mezarlara benzeyen yerler vardır. "Bir gün daha bekleyebilirsin herhalde," demişti erkek. "Yarın orada olacağım. Mantıksız davranma."

O kusursuz çimenlikleri, pahalı kiliseleri, yeni beton ve taze boyayla yapılmış, geniş mezarları, hayranlıkla seyredilecek taş tanrılardan, mücevherlerden, ya da ölüye adanmış yiyeceklerle dolu taş kaplardan, çözülmesi gereken hiyerogliflerden yoksun kabirleri açıklayamazdı.

Telefon telleri sadece sözel iletileri taşır, yeraltındaki keder, umutsuzluk çığlıklarını asla. Telgraflar gibi onlar da salt nihai ve sınırlı darbeleri iletir: varışlar, yola çıkışlar, doğumlar ve ölümler... şöyle fantezilere yer yoktur: Long Island bir mezar; burada geçirilecek bir gün daha beni boğar. Aspirin, İrlandalı polis ve Sharon gülleri, boğulmaya karşı çok hafif, çok cılız kalan tedaviler.

Karaya zincirlenmek. Yere, telefon kulübesinin zeminine, yalnızlığının dibine çökmeden hemen önce, uçması yasaklan-

mış pilotun telefonu kullanmak için beklediğini gördü. Kulübeden çıktığında, erkeğin yine kederli, üzgün bir hali vardı; barış zamanında olup biten her şey onu kahrediyordu sanki. Ama kadını tanıyınca, gülümsedi: "Siz bana kumsalın yolunu tarif etmiştiniz."

"Buldun mu? Beğendin mi peki?"

"Benim zevkime göre biraz yavan. Ben kayaları, palmiyeleri severim. Hindistan'da böyle manzaralara alıştım da... savaş sırasında."

Savaş, henüz Sabina'nın bilincine ulaşamamış, soyut bir kavramdı. Dini sadece dile konan okunmuş yufkada somutlaştırabilen, algılayabilen ayin düşkünlerinden farksızdı. Savaş, genç pilot tarafından okunmuş yufka parçası gibi ağzına verilince, ansızın Sabina'ya fazlasıyla yaklaşmış oldu ve erkeğin barış zamanının sakinliğine, tekdüzeliğine duyduğu nefreti onunla paylaşmasının (paylaşacak olursa, tabii) tek nedeninin, Sabina'yı alıp doğruca savaşın cehennemsi yüreğine götürmek olduğunu anladı. Onun dünyası orasıydı çünkü. "Hadi bisikletini al, sana daha ilerideki bir kumsalı göstereyim..." dediği zaman, bunun anlamı salt plajda güneşlenen, modaya uygun, moda düşkünü figürlerden, golf oyuncularından ve nemli bar taburelerine yapışmış insansı midyelerden kaçmak değil, aynı zamanda da doğruca erkeğin cehennemine pedal çevirmekti. Sahilde yürümeye başlar başlamaz, anlatmaya koyuldu:

"Savaşta beş yıl bombardıman pilotluğu yaptım. Birkaç yıl Hindistan'da, Kuzey Afrika'da kaldım, çöllerde uyudum, defalarca düştüm, en az yüz kez göreve çıktım, görmediğim şey kalmadı...Ölen adamlar, yanan uçaklarda sıkışan, avaz avaz haykıran adamlar. Kollar kömürleşmiş, eller hayvan pençelerine dönmüş. Düşen bir uçağın ardından araziye ilk gönderildiğimde... ah, yanan etin kokusu. Baygın, mide bulandırıcı bir

kokudur, üzerine siner, günlerce yapışır kalır. Ne kadar yıkasan çıkaramazsın. Ondan kurtulamazsın. Peşini bırakmaz, sana musallat olur. Öte yandan, çok da eğlendik; sürekli gülerdik. Ne çok güldük. Fahişeleri gizlice kaçırır, kadınlardan haz etmeyen erkeklerin yatağına sokardık. O hayattan hoşlanıyordum. Hindistan'dan. Keşke geri dönebilsem. Buradaki yaşam, insanların konuştuğu şeyler, yaptıkları, düşündükleri beni çok sıkıyor. Çölde uyumaya bayılırdım... siyah bir kadını doğum yaparken izlemiştim; tarlalarda çalışıyor, yeni bir iniş pisti için toprak taşıyordu. Elindeki toprağı bıraktı, uçağın kanadının altına gidip doğurdu, aynen böyle; sonra bebeği paçavralara sardı ve yeniden işe döndü. Çok garip bir görüntüydü; o kocaman, modern uçağın yanı başında yarı çıplak, siyah bir kadının doğum yapması, hemen ardından da toprakla dolu çuvalı sırtlanıvermesi... Biliyor musun, yola beraber çıktığımız ekipten sadece iki kişi sağ dönebildik. Epeyce caka sattık tabii. Pilot arkadaşlarım beni sürekli uyarırdı: 'Ne yap et, yer hizmetlerine alınmanı engelle; karaya bağlandığın an işin biter.' Eh, beni de karaya bağladılar sonunda. Gereğinden fazla bombardıman pilotu varmış. Memlekete dönmeyi hiç istemedim. Sivil hayat ne işe yarar ki? Kız kuruları içindir o. Sıkıcı. İç karartıcı. Şu hale bak: durduk yerde kıkırdayan, fıkırdayan genç kızlar. Peşlerinde oğlanlar. Hiçbir zaman, hiçbir şey olmuyor. Ne ağız dolusu gülüyorlar, ne de bağırıyorlar. Canları yanmıyor, ölmüyorlar, ama gülmüyorlar da."

Gözlerinde hep Sabina'nın çözemediği bir şey var; erkeğin gördüğü ama bahsetmek istemediği bir şey.

Uzandı, kadının elini tatlılıkla tuttu: "Senden hoşlandım, çünkü sen de buradan nefret ediyorsun, çünkü kıkırdamıyorsun."

Sahilde hiç durmadan, yorulmadan yürüdüler – ta ki evler, bakımlı bahçeler, insanlar bitinceye kadar; kumsal vahşi-

leşip ayak izlerinden arınıncaya, denizin getirdiği çerçöpün, döküntülerin (erkeğin değişiyle "bombalanmış bir müze gibi") sağa sola saçıldığı yere kadar yürüdüler.

"Senin gibi, adımlarıma ayak uydurabilen bir kadın bulduğuma memnunum," dedi, sonra ekledi: "ve benim tiksindiğim şeylerden tiksinen."

Bisikletle eve dönerlerken, erkek mutlu görünüyordu; pürüzsüz teni güneşten ve zevkten kızarmış, el kol hareketlerindeki o hafif titreme kaybolmuştu.

Ateşböcekleri öyle çoktu ki, yüzlerine doğru uçuyorlardı.

"Güney Amerika'da," dedi Sabina, "kadınlar bunları saçlarına takıyor, ama ateşböcekleri uyuyunca parlamaz, onun için kadınlar arada bir onları sıvazlıyor ki, uyanık kalsınlar."

John güldü.

Sabina'nın kaldığı villanın kapısında, erkek durakladı. Bir ailenin işlettiği, özel bir pansiyon olduğunu görebiliyordu. Sabina hiç kıpırdamadı; irileşmiş, kadife-bebekli gözlerini erkeğinkilere kilitlemişti; bu gözlerdeki paniği dizginlemek ister gibi.

"Keşke seninle kalabilseydim," dedi John, adeta fısıltıyla. Sonra, dostça bir öpücük almak için eğildi, fakat kadının ağzını ıskaladı.

"İstiyorsan, kalabilirsin."

"Beni *duyarlar* ama."

"Savaş hakkında çok şey biliyorsun," dedi Sabina, "ben de barış hakkında çok şey bilirim. Seni içeriye almamın bir yolu var; kesinlikle duyamazlar."

"Gerçekten mi?" Fakat aklı yatmamıştı; Sabina onun eleştirmeye hazır, dedikoducu aileye duyduğu güvensizliğin yerini şimdi de Sabina'nın gizli iş çevirme becerisine duyduğu güvensizliğin aldığını görebiliyordu, çünkü bu yeteneği, kadını saygıyı hak eden, yürekli bir hasım yapmaktaydı.

Sabina sustu, boş ver anlamında bir el hareketi yapıp eve doğru koşmaya başladı. İşte o zaman erkek onu yakaladı, neredeyse umutsuzca öpmeye başladı; asabi, kıvrak parmaklarını onun omuzlarına, saçlarına gömerek, saçlarını sımsıkı tutarak: boğulmak üzereydi de, can havliyle kadının başına yapışmış, kendi başına doğru çekiyordu sanki.

"İzin ver, seninle geleyim."

"Öyleyse ayakkabılarını çıkar," diye fısıldadı Sabina.

Kadını izledi.

"Odam birinci katta. Basamaklar gıcırdıyor; çıkarken benimle aynı anda hareket et, tek kişi çıkıyormuş gibi olsun."

John gülümsedi.

Odaya girdiler, Sabina kapıyı kapatınca, delikanlı bir düşman tuzağına düşmediğinden emin olmak istercesine etrafı inceledi.

Okşayışları öyle hafif ve narindi ki, sanki nazlanıyor, kadına takılıyordu; Sabina'nın, dokunduğu an yok olacağından korktuğu, karşılık vermeye çekindiği, her an uçup gidecek bir kışkırtma. Parmakları Sabina'yla dalga geçiyor, kadını heyecanlandırdığı an geri çekiliyordu; ağzı kadının ağzıyla şakalaştı, sonra da sıvışıverdi; yüzü ve bedeni alabildiğine yaklaştı, kadının uzuvlarıyla sımsıkı kenetlendi, hemen ardından uzaklaştı, karanlığa karıştı. Ilık, sırım gibi bedenini sıkıca bastırabileceği her girintiyi ve kuytuyu arayıp buluyor, sonra, ansızın hareketsizleşip öylece yatıyor, kadını muallakta bırakıyordu. Ağzı kadının ağzına yapışınca, bedeni kadının ellerinden uzaklaştı; Sabina onun baldırlarının basıncına karşılık verince, erkek baskıyı azaltıverdi. Hiçbir yerde fazla oyalanmıyor, bütünleşmeye, kaynaşmaya izin verecek kadar uzun kalmıyordu; kadının gövdesinin her zerresinin tadına bakıyor, sonra da terk ediyordu; amacı sadece ateşlemekti, nihai birleşmeden kaçınmaya çalışıyordu sanki. Bir kızıştırma; te-

masıyla duyulara ılık, ürpertili, ele geçmez bir kısa devre yaptırırken, bedeni, tıpkı gündüz olduğu gibi, yine hareketli, yine kıpır kıpırdı; şimdi de, bu gece, sokak lambası çıplaklıklarını aydınlatır, erkeğin gözlerini aydınlatmazken, Sabina'yı tahrik etmiş, neredeyse tahammül edilemez bir zevk beklentisiyle doldurmuştu. Erkek onun vücudunu, zevke hazır polenler saçan Sharon gülleriyle dolu bir öbeğe dönüştürmüştü.

Şehvet öylesine körüklenmiş, öylesine geciktirilmişti ki, kavuşma, sahip olma ânı geldiğinde, bu bekleyişin öcünü uzun, çok uzun süren, derinlere işleyen bir esrimeyle aldı.

Titreme kadının bedenine de geçti; erkeğin korkularını, endişelerini emdi, o narin, duyarlı tenini, göz kamaştırıcı gözlerini yudumladı.

Erkek vecit ânı henüz sona ermemişken uzaklaştı, mırıldandı: Hayat uçuyor, uçuyor.

"Bu, uçmak," dedi Sabina. Ama yanında yatan gövdenin artık zonklamadığını gördü, içini dolduran duyguyu erkeğin paylaşmadığını hissetti: bu ânın arzu ettiği bütün hızı, bütün yüksekliği ve bütün uzamı kapsadığı duygusunu.

Neredeyse aynı anda, John karanlıkta konuşmaya başladı: yanan uçaklardan, yaralılarla ölüleri ayırmaktan, hâlâ yaşayanların parçalarını arayıp bulmaktan.

"Kimileri sessizce ölür," dedi. "Gözlerinden, öleceklerini anlarsın. Kimisi haykırarak ölür; gözlerine bakmamak için başını çevirmek zorunda kalırsın. Eğitim sırasında bana ilk öğrettikleri şuydu: 'Ölmekte olan birinin gözlerine asla bakma!'"

"Ama baktın," dedi Sabina.

"Hayır, bakmadım, bakmadım!"

"Baktığını biliyorum. Bunu gözlerinde görebiliyorum; ölen erkeklerin gözlerine baktın; belki de ilk seferinde..."

Onu öyle açık seçik görebiliyordu ki; on yedi yaşında, henüz bir erkek değil, bir genç kızın narin tenine, inceden inceye oyulmuş yüz hatlarına, küçük, düz burnuna, bir kadının ağzına, mahcup tebessümüne sahip; körpe, kırılgan yüzü ve bedeniyle öylece durmuş, ölmekte olan birinin gözlerinin içine bakıyor.

"Beni eğiten adam tembihlemişti: 'Ölenlerin gözlerine sakın bakma, yoksa çıldırırsın.' Ne dersin, ben deli miyim? Söylemeye çalıştığın şey bu mu?"

"Hayır, deli değilsin. Fena halde incinmişsin, çok korkmuşsun ve çok umutsuzsun; yaşamaya, eğlenmeye hakkın olmadığını düşünüyorsun, çünkü arkadaşların öldü ya da ölmek üzere... kimileriyse hâlâ uçuyor. Sorun bu, değil mi?"

"Şimdi orada olmayı isterdim; onlarla birlikte kafa çekmeyi, uçmayı, yeni ülkeler, yeni yüzler görmeyi, çölde uyumayı; her an ölebileceğini bilmek, dolayısıyla daha hızlı içmen, daha sert dövüşmen, daha içten gülmen gerektiğini hissetmek. Keşke şu an orada olsaydım; burada, bu halde... böyle kötü olmak yerine."

"Kötü olmak mı?"

"Bu kötü biri olmak, öyle değil mi? Aksini söyleyebilir misin?"

Yataktan indi, giyindi. Sözleri Sabina'nın mutluluğunu yerle bir etmişti. Örtüyü çenesine kadar çekti, sessizce yattı.

Erkek hazırlanınca, ayakkabılarını giymeden önce kadının üstüne eğildi, baba rolü oynayan narin, müşfik bir genç adamın sesiyle sordu: "Gitmeden önce üzerini örtmemi ister misin?"

"Evet, evet," dedi Sabina, kederi dağılırken. "Evet," dedi minnetle; duyduğu minnet bu müşfik jeste değil, erkeğin düşünce biçimineydi: Sabina'nın *kötü* olduğunu düşünseydi, ona böyle sevecen davranmazdı. *Kimse kötü bir kadını yatı-*

rıp üstünü şefkatle örtmez. Bu hareketin anlamıysa, erkeğin onunla yeniden görüşeceğiydi – kesinlikle.

Bir pilotun aldığı eğitimin olanca titizliğini, tertipliliğini yansıtan devinimlerle, uzun kamp dönemlerinin deneyimi, becerikliliğiyle Sabina'nın üzerini örttü, pikeyi düzeltti. Sabina sırtüstü yatıp bu şefkati kabullendi, ancak erkeğin tatlılıkla, zarifçe örttüğü şey, bir zevk gecesinde güzelce doyurulmuş bir vücut değil, içindeki ağıyı, onu öldüren zehri zerk ettiği bir bedendi; delirtici açlığını, suçluluk duygusunu ve vekaleten yaşıyor olmanın işkencesini püskürtmüştü Sabina'nın bedenine: hâlâ yaşadığı ve arzuladığı için duyduğu ölümcül suçluluğu, o zehir zıkkım vicdan azabını. Her zevk damlasına, her öpücüğe bir damla arsenik katmış, her şehvet hamlesini, her cinsel hücumu bir bıçak darbesine dönüştürmüştü: arzuladığı şeyi katletmek, vicdan azabıyla boğmak için.

Ertesi gün Alan geldi; sakin tebessümünde, dingin tavırlarında hiçbir değişiklik yoktu. Sabina'ya bakış açısı değişmemişti. Sabina, bir gece önce tutsağı olduğu saplantıdan Alan'ın onu kurtarabileceğini umuyordu, fakat kocası onun kaotik çaresizliğinden fazlasıyla uzaktaydı; uzattığı elinin, uzattığı sevgisinin, kadını aşağıya, dibe çeken güçle boy ölçüşmesi olanaksızdı.

Bedenini ele geçiren o keskin, yoğun haz ânı ve bu zevke karışmış olan keskin, güçlü zehir.

John'u, sonunun deliliğe varacağını çok iyi bildiği bir çarpıtmadan, yanlış algıdan kurtarmak istemişti. Erkeğe, duyduğu suçluluğun her şeyi çarpıttığını, kadını ve arzusunu, ken-

di açlığını "kötü" bir şey olarak görmesinin bir hastalık olduğunu kanıtlamak istemişti.

Gözlerindeki panik, açlık ve dehşet Sabina'ya da bulaşmıştı. Keşke gözlerine hiç bakmasaydım, diye düşündü. Erkeğin vicdan azabını yok etmek için müthiş bir dürtü duymuş, anlayamadığı bir nedenle erkeği kurtarma ihtiyacı hissetmişti, fakat ne yazık ki, onunla birlikte suçluluğa batmıştı; şimdi hem onu hem de kendisini kurtarmak zorundaydı. John onu zehirlemiş, kendi lanetini ona aktarmıştı. Sabina onu çekip çıkarmadığı, bakış açısını değiştirmediği sürece, kendisi de onunla birlikte çıldıracaktı.

Gitmeden önce Sabina'yı yatırıp üzerini örtmeseydi, belki Sabina ona direnir, ondan da, körlüğünden de nefret ederdi. Ama bu şefkatli davranış, bütün savunma hatlarını yerle bir etmişti: gözleri dehşetten kör olmuş biriydi bu erkek; ürkek ve kırılgan, zalim ve şaşkın; işte Sabina da aynen böyleydi: onunlayken, onun sayesinde, onun yüzünden.

Öyle ki, erkeğin uçma saplantısını alaya alamıyordu bile. Onun uçaklarının kendisinin ilişkilerinden ne farkı vardı ki; o da bu ilişkilerde başka toprakları, yabancı yüzleri, unutuşu, aşina olmayanı, alışılmamışı, fanteziyi ve masalı aramıyor muydu?

Erkeğin kanatsız bırakılmaya duyduğu isyanla dalga geçemiyor, çünkü bu yoksunluğu çok iyi anlıyordu; bunu her tattığında, kolu kanadı kırılmış bir halde yeniden Alan'a kaçmıştı. Ama keşke onun üzerini örtmeseydi; kötü bir kadının değil, korkutucu, akıl karıştırıcı bir dünyadaki bir çocuğun bir başka çocuğa gösterdiği merhametti bu. Keşke Sabina'nın yanından öfkeyle, kabaca ayrılsaydı; erkeklerin sıkça yaptığı gibi, duyduğu utancı kadına yükleyerek... Erkeğin utanç yükünü genellikle kadınlar sırtlanmaz mı – ayarttığı, baştan çıkardığı için üzerine taş yerine utanç fırlatılan kadınlar? O zaman erkekten tiksinebilir, onu unutabilirdi, oysa Sabina'nın

üzerini örtmüştü, dolayısıyla geri gelecekti. Duyduğu utancı kadına havale etmemiş, onu suçlamamıştı: "Kötüsün sen!" Kimse kötü bir kadının üstünü örtmez.

Ama yolda tesadüfen karşılaştıklarında, onun Alan'ın yanında yürüdüğünü gören erkek, Sabina'ya öyle bir bakış fırlattı ki, Sabina onun utancının rotasını değiştirmeyi başardığını ve artık şöyle düşündüğünü anladı: "Kötü bir kadınsın *sen*." Evet, John bir daha ona dönmeyecekti. Öte yandan, zehir yerli yerinde duruyordu; üstelik panzehir bulma umudu olmaksızın.

Alan gitti, John'u yeniden görmeyi uman Sabina kaldı. Onu barlarda, lokantalarda, sinemalarda, kumsalda boşu boşuna aradı. Bisikletini kiraladığı yere gidip sordu: onu görmemişlerdi, ama bisiklet hâlâ ondaydı.

Erkeğin oda kiraladığı eve bile uğradı. Odanın bir haftalık parasını ödemişti, fakat üç gündür ortalarda yoktu; ev sahibesi endişeliydi, çünkü John'un babası her gün telefon etmekteydi.

Son kez bir barda görülmüştü; bir grup yabancıyla birlikte bir arabaya atlamış, çekip gitmişti.

Sabina artık New York'a dönüp onu unutması gerektiğinin farkındaydı, ancak erkeğin o beklenti dolu yüzünü ve gözlerindeki hüznü anımsadıkça, bu hareketinin bir firara, bir terk edişe benzeyeceğini hissediyordu.

Bazı anlar, John'dan aldığı zevkin anısı vücudunu ateşliyor, tutuşturuyordu; akan, damarlarında bir mızrakmışçasına gezinen, ılık cıva gibi. Denizde yüzerken, dalgaların arasında devinen de yine bu zevkti; dalgalar bazen erkeğin ellerine benziyor, bazen de Sabina'nın ellerinin arasındaki erkek bedeninin biçimini alıyordu.

Dalgalardan ve erkeğin ellerinden kaçtı. Ama uzandığı ılık kumlar, yine John'un vücuduydu; parmaklarının arasından

kayan, göğüslerinin arasına dolan şey, onun kuru cildi ve o hızlı, uçucu dokunuşlarıydı. Sabina, erkeğin okşayışlarını taşıyan kumdan kaçtı.

Bisikletle eve dönerken erkeğe yetişmeye çalışıyor, onun şen kışkırtmalarını, rüzgâra karşı haykırışlarını duyuyordu - hızlı, daha hızlı, daha hızlı- yüzü, kaçan kadının peşindeydi ya da kadın onun yüzünün peşinde.

O gece Sabina yüzünü aya doğru kaldırdı; bu hareket acıyı depreştirmişti, çünkü erkeğin öpücüğüne karşılık vermek için yüzünü aynen böyle kaldırırdı – tek fark, erkeğin bu yüzü iki eliyle tutup kendine doğru çekmesiydi. Öpücüğü karşılamak için aralanan dudakları, boşlukla karşılaşınca kapandı. Az kaldı acıyla haykıracak, aya bağıracaktı; boş geceyi, boş yatağı alay edercesine aydınlatan bu sağır, duygusuz ihtiras tanrıçasına.

Vakit çok geç olsa da, bir kez daha kaldığı evin önünden geçmeye karar verdi; karşısında yine pencerenin o boş, ölü yüzünü bulmaktan ödü kopuyordu.

Erkeğin penceresi aydınlık ve açıktı!

Sabina pencerenin altında durdu, onun adını fısıldadı. Bir çalının arkasına saklanmıştı. Evdekilerden birinin onu duymasından çekiniyordu. Dünyanın gözünü, genç bir adamın penceresinin altında duran bir kadına dikmesinden korkuyordu.

"John! John!"

Delikanlı camdan sarktı; saçları karman çormandı; Sabina ayışığında bile bu yüzün alev alev yandığını, gözlerinse puslu olduğunu görebiliyordu.

"Kim o?" dedi, savaşan, pusuya düşmekten korkan bir erkeğin sesiyle.

"Benim, Sabina. Seni merak ettim de... İyi misin?"

"Elbette iyiyim. Hastanedeydim."

"Hastane mi?"

"Önemli değil, sadece bir sıtma nöbeti."

"Sıtma mı?"

"Evet, ne zaman çok içsem, nükseder..."

"Yarın görüşelim mi?"

John hafifçe güldü. "Babam geliyor; yanımda kalacak."

"Öyleyse görüşemeyeceğiz. En iyisi New York'a döneyim."

"Ben de dönünce, seni ararım."

"Aşağıya inip bana bir veda öpücüğü verecek misin?"

Erkek durakladı: "Duyarlar... babama söyleyebilirler."

"Hoşça kal. İyi geceler..."

"Güle güle," dedi John; kayıtsız, neşeli.

Ama Sabina Long Island'dan ayrılamadı. Sanki erkek onun üzerine bir ağ atmıştı: Sabina'nın yeniden tatmak istediği bir zevkin, erkeğin yarattığı ve Sabina'nın silmek istediği bir Sabina'nın, ilacının sadece erkekte olduğu bir zehrin oluşturduğu, ancak bir aşk eyleminin değiştirip, bir yabancıyla geçirilmiş tek gecelik serüvenden başka bir şeye dönüştürebileceği, ortak bir suçun dokuduğu bir ağ.

Boş yatağına dönmek için yola koyulduğunda, mehtap onunla alay etti. Sabina ayın bu geniş sırıtışını daha önce hiç fark etmemişti; tıpkı onu pençesine alan bu aşk arayışıyla dalga geçtiğini de hiç fark etmediği gibi. *Deliliğini anlıyorum, öyleyse neden kaçıyor benden? Ben kendimi ona bu kadar yakın hissederken, o neden hissetmiyor; aramızdaki benzerliği, deliliklerimizdeki benzeşmeyi neden göremiyor? Ben imkânsız olanı istiyorum, durmaksızın uçmak istiyorum, sıradan yaşamı çiğneyip aşkın bütün tehlikelerine koşuyorum, o ise savaşın tehlikelerine doğru koşuyor. Kaçıyor; savaş onun için yaşamdan daha az korkutucu...*

John ve ay, onun bu öfkesini dindirmek için kıllarını bile kıpırdatmadılar. Sabina ise onun zerresini bile açığa vurmadı; sadece şu soruyla taciz edildiği zamanlar hariç:

"Savaş haberleriyle ilgilenmiyor musun; gazete okumuyor musun?"

"Savaşı *biliyorum*. Savaş hakkındaki her şeyi biliyorum."

"Ona hiç yaklaşmadın ki."

(Ben savaşla yattım; bir keresinde, bütün geceyi savaşla sevişerek geçirdim. Derin savaş yaraları aldım, sizlerin kılına bile dokunmayan savaş benim bedenimde yaralar açtı; asla madalya alamayacağım bir kahramanlıktı!)

Aşka yaptığı sayısız yolculukta, daha büyük aşkların ve arzuların yankılarını ayrımsayacak kadar zekiydi Sabina. Daha yoğun aşklar (özellikle de doğal nedenlerle ölmemişlerse), asla tam anlamıyla ölmüyor, geride titreşimler, ayak sesleri bırakıyordu. Yarıda kesilivermiş, gönülsüzce kopartılmış, kazara boğulmuşlarsa, küçük, kopuk parçacıklar halinde, daha hafif ama sonsuz yankılar halinde var olmayı sürdürüyorlardı.

Belli belirsiz bir fiziksel benzerlik, az çok benzer bir ağız, hafiften andıran bir ses tonu, Philip'in ya da John'un kişiliğinin minicik bir parçası bir başkasına göç ediyor, Sabina o zerreciği bir kalabalığın içinde, bir partide bile ânında saptayiveriyordu: uyandırdığı erotik yankıyla.

Yankılar başta, duyuların gizemli tellerine çarpıyor, çınlıyordu; tıpkı bir tınıyı temastan sonra da bırakmayan, alıkoyan çalgılar gibi, onlar da duyguları uzunca bir süre saklıyordu. Beden bazı ezberlere karşı zayıflığını, kırılganlığını koruyordu: her ne kadar zihin bunlarla her türlü ilişiğini net, mutlak bir biçimde kestiğine inansa da.

Benzer bir dudak kıvrımı, duyguların kesintiye uğramış akışını yeniden başlatmaya, bir teması yeniden yaratmaya yetiyordu; kökleri geçmişe uzanan algılar, yaşanmış bir esrimenin, vecit halinin yalnızca bir parçasını, bir kez daha canlandırıyordu; daha önce o kişinin bütününe duyulan mutlak bir aşkın ya da cinsel arzunun uyandırdığı duyuları, şimdi, kusursuzca işleyen, titreşimleri ve duyarlılıkları algılayan bu kanal uyarıyordu.

Duyular, tepkilerle dolu nehir yatakları oluşturur; bunlar kısmen, özgün deneyimin birikintileri, çökeltileri ve taşkınları tarafından açılmış yataklardır. Uzak, hafif bir benzeşme bile suları karıştırabilir, doğal nedenlerle ölmemiş, üstelik doğru düzgün gömülmemiş bir aşktan geriye kalanı (kalıntıları) altüst edebilir.

Bedenden zorla çekilip alınan, koparılan bir şey, tıpkı topraktan sökülen, kesilen, kökünden hoyratça çekilen her şey gibi, yüzeyin hemen altında öyle kurnaz, öyle canlı kökler bırakır ki, bunlar yapay bir çağrışımla, en küçük bir heyecan, bir duygulanım kıvılcımıyla hemen gövermeye, sürgün vermeye hazırdır: belleğin uzattığı bu rüşvetle yeniden canlanmaya.

John'u kaybetmek, Sabina'da işte böyle, görünenin hemen altına sinmiş bir müzikal titreşim bıraktı ve onu John'a benzemeyen, ondan farklı olan erkeklere karşı duyarsızlaştırıp kayıtsızlaştırdı; John'a beslediği, ancak kursağında kalan arzuysa sürüyor, doyurulmayı bekliyordu.

Donald'ın ince uzun bedenini, John'unkine çok benzeyen, küçük burnunu, uzun saplı bir boynun taşıdığı kafayı görünce, o eski, şiddetli duygular öyle güçlü yankılandılar ki, Sabina onları yeni, taze bir ihtiras dalgası sandı.

Farklılıkları görmedi bile: Donald'ın teninin daha saydam, saçının daha ipeksi olduğunu, sıçrayarak değil, kayarak, ayaklarını azıcık sürüyerek ilerlediğini, sesindeki o edilgen, üşengeç, hafif sızlanmalı tınıyı.

Başta Sabina onun, kadınların tüysü, uçucu jestlerine öykündüğünü, böylece onlarla tatlı tatlı dalga geçtiğini sandı; gülümseyişinde öylesine abartılı bir cilve, öyle aleni bir fettanlık vardı ki, amacı taçyaprakların o içe dönük, girift çekiciliğini yansıtmaktı sanki.

Erkek kanepeye uzanıp da kol ve bacaklarını, başını, ellerini bir çiçek buketi, cinsel bir şölen sofrası gibi özenle, sergilercesine yerleştirince, Sabina gülümsemekten kendini alamadı.

Cümlelerin sonunu güneye özgü sarmaşıklar gibi uzattığı ya da ani, abartılı, hırçın el kol hareketleri yaptığı zaman, Sabina kahkahalarla güldü; evcilik oynarken, babanın saçma, gereksiz kasıntılıklarına ya da annenin ılık, yatıştırıcı şirinliklerine öykünen çocukları andırıyordu.

Sabina yolun karşısına geçerken, trafiği onun için durduran polis memurunun erkeksi, çapkın tebessümünü, faydalı bir gıda gibi mideye indirdi; döner kapıyı onun için iten erkeğin gözlerindeki arzuyu bir meyve gibi kopardı; eczanedeki tezgâhtarın yüzündeki ("Film yıldızı mısınız?") hayranlık ışıltısını derledi. Ona ayakkabı giydiren satıcının uzattığı buketi aldı: "Dansçı mısınız?" Otobüste otururken, güneş ışınları sırf onu ziyarete gelmiş, özel, mahrem bir konuktu sanki. Kendini bir kez daha aniden, düşüncesizce yola attığında, var gücüyle frene asılan kamyon sürücüsüyle arasında şen,

muzip bir suç ortaklığı hissetti; adam gülümsemişti, çünkü o Sabina'ydı ve onun önlerinden geçmesinden, görüş alanlarına girmesinden hoşnuttular.

Sabina bütün bunları kadınlığını besleyen gıdalar, polenler gibi görüyordu. Yanında yürüyen Donald'ın bu şunuları üstüne alındığını fark edince, şaşırıp kaldı.

Onun sürekli biçim değiştirdiğini hissediyordu: Donald, fiyakalı polis memuru için, ciğerlerini havayla doldurup göğsünü şişirmiş, önlerinde yürüyen kadınların kıvraklığına karşılık, kalçalarını çalkalamaya başlamıştı.

Sabina hâlâ gülüyor, bu pantomimlerin sona erip gerçek Donald'ın ne zaman ortaya çıkacağını merak ediyordu.

Şu an, lokanta masasında tam karşısında oturan erkek, bir iş adamının abartılı tahakkümüyle sipariş vermekteydi; daha önce girdikleri dükkânda ise, satıcı kıza şirinlik yapacak vakti olmayan bir devlet adamı kadar soğuk, resmi davranmıştı. Muayyen günlerindeki kadınların mantıksızlığını, kaprislerini, çelişkilerini kusursuzca, istihzayla taklit eder, modanın kusurlarını, zaaflarını Sabina'nın yoksun olduğu bir kavrayış ve isabetle, uzmanlıkla yorumlardı. Minyatür şeylere duyduğu ilgiyle, gözlem gücündeki müthiş keskinlikle, Sabina'ninkini kat kat aşan dikkatiyle, kendi kadınsılığından kuşkuya düşürüyordu Sabina'yı. Küçük güllere, narin mücevherlere duyduğu aşk, Sabina'nın bayıldığı o ağır, barbarca kolyelerle, küçük çiçeklere ve pastel, uçuk renklere duyduğu tiksintiyle kıyaslandığında, çok daha kadınsıydı.

Sabina bu şakacılığın, oyunbazlığın her an sona ermesini, erkeğin sırtını dikleştirip kendi haline, giyim tarzının saçmalığına kahkahalarla gülmesini bekliyordu: Sabina'nın elbisesiyle aynı renkteki gömleğine, barok saatine, taşıdığı kadın cüzdanına, ya da o genç, ışıltılı, sarışın kafasındaki, gümüş rengine boyattığı bir tutam saça.

Oysa erkek, hepsiyle doyasıya dalgasını geçebilmek için, hayali, müstehzi mesleklere bürünmeyi sürdürdü. Her şey bir yana, kadınların hatalarına, kusurlarına ilişkin dünyanın en ayrıntılı, en zengin ansiklopedisine sahipti. Bu galeriden, Jeanne D'arc'la diğer kadın kahramanlar büyük bir özenle dışlanmıştı; Madam Curie ve diğer bilim kadınları, Florence Nightingale'ler, Amelia Earhart'lar, kadın cerrahlar, ruh doktorları, sanatçılar, kocasıyla omuz omuza çalışan eşler de öyle. Onun balmumu müzesindeki kadın heykelleri, çocuksuluğun, çocuk kalmışlığın ve ihanetlerin sonsuzcasına toplandığı, cisimleştiği figürlerdi.

"Bütün bu iğrenç kadınları nereden buldun?" diye sordu Sabina bir gün; aynı anda da, artık gülemez oldu: karikatür nefretin bir biçimi, bir dışavurumuydu.

Donald'ın yumuşaklığında, en büyük hainliği yatıyordu. Uysallığı ve zarafetiyle karşısındakini uyuturken, gelecekteki hicivleri, taşlamaları için malzeme toplamaktaydı. Bakışları hep aşağıdan yukarıya doğruydu; bir çocuğun bulunduğu o elverişli noktadan yukarıya doğru, başını kaldırmış, ana-babanın anıtsal figürlerine bakar gibi. Bu devasa zorbaların ayağını kaydırmak, alt etmekse sadece çok mahir, çok kurnaz bir parodiyle mümkündü: Anne; tüylere, kürklere bürünmüş telaşıyla, koşuşturmalarıyla Donald'ın annesi; oğlu yalnızlıktan ağlar, kapkara kâbuslarla tek başına savaşırken, hep önemsiz insanlarla meşgul.

Dans eden, flört eden, sızlanan, oğlunun dertlerini şu kadarcık umursamadan, fırıl fırıl dönen. Okşayıcı sesi, can yakıcı çelişkilerle dolu: Donald'a masal okuyan ses, oğlan bunlara inandığı ve yaşamını onlara göre biçimlendirmeye kalkıştığında sertleşen, onun bütün dileklerine, özlemlerine, arzularına bir kova asidi, kezzabı boca eden, tokattan, kilitli bir ka-

pıdan ya da tatlısız bir yemekten bile daha acı verici sözcükleri yağdıran, aynı ses.

İşte bugün, yanında yürüyen Sabina'dan beklediği de bu; onun, taban tabana zıt bir kadını canlandırarak bu yıpratıcı, aşındırıcı anneyi ortadan kaldıracağına inanıyor: Donald'ın gizli dileklerine kulak verecek, başkalarıyla dans etmeyecek, cilveleşmeyecek, asla sızlanmadan, yakınmadan, yüreğinin projektörünü doğruca ona çevirecek. Sabina'ya baktığı zaman, onu asla tek başına görmüyor; Sabina'nın yanında daima bir başka kadın daha var; ebedi bir üçgen, üçlü bir ilişki bu; anne figürü hep aralarında duruyor, Sabina'nın arzuladığı aşkın yolunu kesiyor, onun mesajlarını Donald'a iletirken, eski hayal kırıklıklarını, uğradığı ilk ihanetleri de araya sıkıştırıyor, annenin oğluna karşı işlediği bütün günahları, durmaksızın yineliyor.

Sandaletinin bağcığını bağlamak için, kadının önüne diz çöktü; âşık bir erkeğin inceliğini yansıtan bir hareket değildi, bir heykelin dibinde duran ya da giyinen bir kadına yardım eden, ama kendisi için süslenmediğini bilen bir çocuğa benziyordu. Bu yaltaklanmaları yaparken, satene, tüylere, takılara, süslere duyduğu gizli bir aşkı doyuruyordu; okşadığı şey Sabina'nın ayakları değildi, elleri, o mutlak tabuyu çiğnemeksizin okşayabileceği tek yerin çevresinde, sınır çizgisinde geziniyordu: annesinin bedenine dokunuyordu.

Sabina'yı sarmalayan ipeğe, ondan fışkıran saça, taktığı çiçeklere dokunmak.

Görevine eğilmiş olan yüzünü kadına doğru kaldırdığın-

da, bu yüzde, bir anda gözleri açılan bir körün ifadesi vardı. Açıkladı: "Sabina! Sandaletlerini bağlarken, bütün vücudumu sarsan bir şok hissettim. Bir elektrik akımı gibiydi."

Sonra, aynı hızla, yüzü filtreden geçirilen duyguların yumuşamış ışığıyla gölgelendi ve yeniden o yansız, renksiz yöresine döndü: erken, insan-öncesi bir döneme, dişiye ancak yüzgeçle temas edilebilen, dolaylı-ilişki dönemine; sımsıkı kuşatarak, yapışarak, ama erotik girişi mümkün kılacak herhangi bir geçit bulamadan. Hafif dokunuşlar, tülsü ışık ve ısı yayılmaları, salt gözlere secde etmek, bir serçeparmağıyla ya da bir giysi yeniyle yetinmek, çıplak bir omuzu asla kavramamak, temastan, etin ürperişlerinden ve narin tütsü derecikleriden kaçınmak: erkekten Sabina'ya akanın hepsi buydu.

Elektrik dalgası Donald'ın bilincine ulaştı, bilinçaltına işledi.

Kadının çıplak ayağına dokununca, dünyayla ilk birleşmeyi andıran bir birleşme hissetmişti; doğayla, anneyle, bir yaşamın, engin bir aşkın yumuşaklığı, ılıklığı ve kolaylığıyla sarılı bir varoluşun ilk anılarıyla bütünleşmek. Bu ayağı ellemekle, kendisiyle diğer insanlar arasında uzanan boş, ıssız çölü ortadan kaldırmıştı; dikenli savunma bitkileriyle, duygusallığı önleyici, def edici kaktüslerle dolu, onunla diğer genç erkeklerin arasında uzanan, yan yana yatarlarken bile gittikçe genişleyen, geçit vermez çölü. Bu ani akımı, kadının çıplak ayağıyla kendi elleri arasındaki, kadının yüreğiyle kendi özü, çekirdeği arasındaki akışı hissetmediği cinsel eylemler yaşamıştı. Sabina'nın yüreğinin, kalın surlarla çevrili, tepeden tırnağa silahlı bir sığınak olduğunu tahayyül ediyordu; kendi özünüyse daha önce hiç hissetmemişti, genç bedeninin kristal yapı iskelesiydi, hepsi o kadar; şimdi, bu kadının yanında, bunun ne kadar yumuşak ve kırılgan, savunmasız bir yapı olduğunu keşfediyordu.

Bir anda, narinliğinin, kırılganlığının farkına varmıştı; bağımlılığının, gereksinimlerinin. Sabina yaklaştıkça, ona doğru eğildikçe yüzü büyüyor, gözleri parlayıp ısınıyor, daha yakına, daha yakına geldikçe, erkeğin içindeki düşmanca duyguları, husumetleri eritiyordu.

Sabina'nın karşısında böyle çırılçıplak kalmak, müthiş tatlıydı. Aşkın bütün tropikal iklimlerinde olduğu gibi, erkeğin teni yumuşadı; tenine değen saçları şimdi çok daha ipeksiydi; sinirleri o keskin, telsi, büklüm büklüm kıvrımlardan kurtulup çözüldü. Rollerin, sahteliklerin olanca gerginliği yok oldu. Giderek küçüldüğü, doğal boyutuna döndüğü duygusuna kapıldı; kadının bu yürek-sığınağına girebilmek için, sihirli masallardaki gibi, en küçük bir acı hissetmeksizin büzüşüyordu; büyümek, olgunlaşmak için verdiği mücadeleden, bütün o çetin sınavlardan kurtulduğunu hissetti. Ama bu dönüşüm, yanı sıra, çocukluğa özgü bütün ruh hallerini de getiriyordu: can yakan bir çaresizlik, savunmasızlık duygusu, bütünüyle bir başkasının insafına kalmanın acısı.

Sabina'dan yayılan ılıklığı, erkeği işgal eden, iradesini uyuşturan, öfkesindeki dik, haklı duruşu bozan bu sıcaklığı derhal durdurması gerekiyordu; bu ergimenin, bir insanın ötekine akmasının önünü hemen kesmeliydi, çünkü bu bütünleşmeyi daha önce bir kez, annesiyle yaşamıştı, fakat sonra, şiddetle, vahşice katledilmiş, kadının döneklikleri, hoppalıkları yüzünden, geride müthiş bir sarsıntı ve derin bir keder bırakarak, yerle bir olmuştu. İşte bu sıvı, akışkan ılıklığı ortadan kaldırması şarttı; onun içine çekildiğini, sanki bir denizmiş gibi, onda boğulduğunu hissediyordu. Kadının gövdesi bir ayin kadehi, okunmuş yufkanın konduğu bir kap, gölgelerle dolu bir nişti. Gri, pamuklu elbisesi, ayaklarının dibinde bir akordeon gibi kıvrılmış, her kumaş kıvrımının arasında gizliliğin altın tozu birikmişti: Donald'ın erkekliğini tuzağa

düşürecek, tutsak edecek, bitimsiz labirentlerle, dolambaçlı yollarla dolu bir yolculuk.

Kadının çıplak ayağını bıraktı, hızla doğruldu. Genç, çocuksu pantomimlerini kaldığı yerden sürdürdü. Zarafeti gevşekliğe dönüşmüştü, eli kolu tutmaz gibiydi; pelerini kadının omuzlarından almak için uzattığı el, bedenin geri kalanından kesilip atılmıştı sanki.

Kadını izledi, pelerinini taşıdı. Onu sözcüklerle tütsüledi, hemen dibine, gölgesine oturdu, onun bedeninden yayılan ısıyı hissedecek, tadını çıkaracak kadar, elini uzatsa dokunabileceği kadar yakınında durmaya özen gösterdi; gömleğinin düğmeleri, kadının ellerini sinsice kışkırtırcasına, hep açıktı, ama dudaklarını kaçırıyordu. Kadının gözleri ince beline hayranlıkla takılsın diye, beline en çarpıcı, en benzersiz kemerleri doluyor, fakat bedenini kaçırıyordu.

Boşluktaki bu tasarım, John'un onu okşama biçiminin bir uzantısı, şakalarının bir yankısıydı. Umutları boşa çıkaran, kuyruk sallayıp kaçan gece: zevk kaynaklarının peşinde koşarak, ama olası tehlikelerden, bedenlerini evliliği çağrıştıracak bir şekilde kaynaştırma, lehimleme tehlikesinden kaçınarak geçirilen gece. Sabina'da benzeri bir muğlaklık, ortada kalmışlık duygusu yaratmıştı: bütün erotik sinirler uyarılmış, boşluğa anlamsız, abes, heba olup giden kıvılcımlar saçmakta.

Sabina için bu pantomimler, bir çocuğun ulaşamadığı bir olgunluğu taklit etmesi, kıskanç öykünmeleriydi.

"Üzgünsün, Sabina," dedi Donald. "Gel benimle, sana bir şey göstereceğim." Fantezi çarkında, kadınla birlikte yükselirmiş gibi, onu alıp odasına götürdü, boş kafeslerden oluşan koleksiyonunu gösterdi.

Oda tıka basa kafesle doluydu; Filipinler'den gelme, bambu kafesler, İran işi, yaldızlı, karmaşık desenli, tel kafesler, ça-

dır gibi konik, sivri uçlular, minyatür kerpiç evlere benzeyenler, palmiye yaprağından yapılma Afrika kulübelerini andıranlar. Bazı kafeslere kendi eliyle taretler, Ortaçağ kuleleri, trapezler, barok merdivenler, aynadan yapılmış banyo küvetleri eklemişti; bir de, bu hapishanelere, içlerine tıkılmış yabani ya da mekanik kuşlara bir özgürlük yanılsaması verecek kadar ayrıntılı, minicik ormanlar.

"Kafeslerin boş kalmasını yeğliyorum, Sabina; ta ki bir zamanlar rüyalarımda gördüğüm o eşsiz kuşu buluncaya kadar."

Sabina pikaba Ateş Kuşu'nu koydu. Önce, kuşun sonsuz bir uzaklıktan gelen, narin, kırılgan ayak sesleri duyuldu; her adım topraktan fosforlu kıvılcımlar kaldırıyordu, her nota hazzın gelişini duyuran, altın bir merasim borusuydu. Karman çorman bir cengel: şehvetli istihzalarla yeri döven ejderha kuyrukları, etli dua tütsülerinin yandığı bir mangal, vitray camlı, erotik çeşmelerin çok katlı yıkıntıları.

Sabina iğneyi kaldırdı, müziği aniden, hoyratça kesiverdi.

"Neden? Neden? Neden?" diye haykırdı Donald, yaralanmışçasına.

Sabina alev almış arzu kuşlarını susturmuştu, şimdiyse kollarını öne uzatıyordu; ardına kadar açılmış, artık turuncu olmayan kanatlar gibi. Donald kendini bu koruyucu kollara bıraktı. Kucakladığı Sabina, ihtiyaç duyduğu Sabina'ydı; yiyecek dağıtan, verilen sözleri yerine getiren, onaran, diken, rahatlatan, avutan, örten, yatıştıran, ısıtan, sağaltan, yapı iskelesi olan Sabina.

"Sen ateş kuşusun, Sabina; işte bu yüzden, sen gelinceye kadar bütün kafeslerim boştu. Yakalayıp kafese koymak, esir almak istediğim, sendin." Sonra yumuşak, yenik bir şefkatle kirpiklerini indirdi, ekledi: "Seni burada tutmamın bir yolu yok; seni alıkoymamın..."

Kadının göğüs uçları artık birer yangın yeri değildi, şimdi onlar annenin süt veren memeleriydi. Donald'ın gereksinimlerini karşılayabilmek adına, öteki aşklarından vazgeçmişti. Duyguları şunlardı: "Ben bir kadınım, sıcağım, sevecenim, besleyiciyim. Ben doğurganım, bereketli ve iyiyim."

Böylesi bir dinginlik, huzur, kadına ancak anne olduğunda gelir! Bu ağır görevi, külfeti alçak gönüllükle, kölece üstlenen anneyi çok iyi tanır çünkü: kendi çocukluğundan.

Donald bıraktığı pusulaları, nerede olduğuna, ne zaman döneceğine ilişkin kaotik, telaşlı notları hep şöyle bitirirdi: "Muhteşemsin. Harikasın ve çok iyisin. Vericisin, müşfiksin."

Bu sözcükler Sabina'nın endişelerini, cinsel doyumdan çok daha iyi gideriyor, sinirlerini yatıştırıyordu. Korkuyu dağıttığına inanarak, öteki Sabinaları dağıtıyor, dört bir yana savuruyordu. Her geçen gün giysilerinin rengi biraz daha yumuşadı, yürüyüşündeki hayvansılık azaldı. O pırıl pırıl tüyleri esaret yüzünden parıltısını yitiriyordu sanki. Metamorfozu, değişimi hissediyordu. Tüy döktüğünün farkındaydı. Ama kendisini Donald'ın gereksinimlerine göre yeniden biçimlendirirken, neyi yitirdiğinden habersizdi.

Bir keresinde, tıka basa dolu bir alışveriş torbasıyla basamakları çıkarken, nemli bir aynada kendi, donuk siluetini yakaladı ve annesine ne kadar benzediğini görünce afalladı.

Donald onu ateş kuşu fantezisinin ağıyla yakalamayı başararak (erotik iklimi yok ederek, kadının tüylerini zekice, kurnazca soldurmuş, donuklaştırmıştı), salt kendi ihtiyaçlarını gidermekle kalmamış, Sabina'yı annesinin imgesiyle yeniden buluşturmuştu: doyuran, teselli eden, tatlı, müşfik ve doğurgan anneyle.

Lekeli aynadan yansıyan şey, yiyecek taşıyan annesinin gölgesi, yankısıydı. Göze çarpmamanın, kendini gizlemenin

silik giysileri, özverinin solmuş kıyafetleri, iyiliğin dıştaki, görünür üniforması.

Sabina erkeğin diyarında, kendi annesinin diyarında, suçluluk duygusundan kısa bir süreliğine de olsa kurtuluyordu: anlık bir mola.

Şimdi Donald'ı ezikliğinden, kadına çok az şey verdiği duygusundan kurtarmak için ne söylemesi gerektiğini biliyordu. Ona şöyle diyecekti:

"Donald! Donald! Sen bana, başka hiç kimsenin veremeyeceği bir şey verdin: masumiyetimi! Bana, çocukken öğrendiğim o huzurun, kendimle barışmamın yolunu gösterdin. Ben çocukken, senin şu anki yaşından azıcık daha küçükken, kendimi günlerce kitaplarla, oyunlarla, insanlara ilişkin fantezilerle, tutkulu arkadaşlıklarla uyuşturmanın ardından, anababamdan saklanarak, kaçışlarla ve kötü diye tanımlanan faaliyetlerle dolu günlerin ardından, anneme yardım ederek, yemek pişirerek, dikiş dikerek, temizleyerek, ovarak, kısacası nefret ettiğim bütün ev işlerini yaparak, bu aç ve zorba vicdanı susturabildiğimi gördüm. Bir çocuk olarak kalman suç değil, Donald. Bazı eski masallarda, bilirsin, yetişkin kahramanlar yeniden küçültülür; tıpkı çocukluğunu bir kez daha yaşayabilsin diye Alice'in ufaltılması gibi. Rol yapanlar, asıl sahtekârlar bizleriz; hepimiz büyük ve güçlüymüş gibi yapıyoruz. Sense rol yapmayı bilmiyorsun, hepsi bu."

Erkeğin odasına girince, masanın üzerinde bir mektup buldu.

Bir keresinde, ruh hallerinin fazlasıyla çeliştiğini görünce, şöyle demişti Donald'a: "Ergenlik kaktüs gibidir." Erkek atıldı: "Bir gün sana kaktüs sütüyle bir mektup yazacağım!"

İşte, buradaydı!

Bir aktrise mektup: "Dün gece söylediklerinden, gücünün farkında olmadığını anladım. Kendini sevmeye ve vermeye

adayan, bu uğurda kendini tüketen, ancak bundan doğan mucizelerin farkında olmayan biri gibisin. Dün gece, sen Kül Kedisi'ni oynarken hissettim bunu; canlandırdığın şey her neyse, o olmuştun; sanatla yaşamın buluştuğu ve sadece VAR OLMANIN bulunduğu o noktaya dokunmuştun. Açlığını, hayallerini, pişmanlıklarını ve arzularını hissettim; bunları aynen bana da ilettin, aynı duyguları bende de uyandırdın. Rol yapmadığını, düşlediğini duyumsadım; seni seyreden bizlerin, hepimizin tiyatrodan çıkabileceğimizi ve bir geçiş, bir bağlantı süreci filan olmaksızın, mucizevi bir biçimde bir başka Balo'ya, bir başka kar fırtınasına, bir başka aşka, başka hayale geçebileceğimizi hissettim. Sen gözlerimizin önünde aşk tarafından ve aşkın hayali tarafından tüketilmekteydin. Gözlerinin, devinimlerinin alev alev yanışı; inancın ve eriyişin, tükenişin şenlik ateşi. Sende bu güç var. Teşhircilik sözcüğünü bir daha asla kullanma. Senin oyunculuğun bir ifşaat, bir dışavurum. Ruhun beden aracılığıyla doğru dürüst söyleyemediği şeyi (çünkü beden yeterince usta, mahir değildir), sen söyleyebiliyorsun. Beden genellikle ruha ihanet eder. Sende iletme, bir duyguyu nakletme gücü var; devinimlerinin sonsuz tonları, ayırtılarıyla, ağız tasarımındaki çeşitlemelerle, kirpiklerinin tüylü çırpınışlarıyla yapıyorsun bunu. Ve sesin; sesinin soluğunla, o soluksuzlukla kurduğu bağlantıyı, bire bir ilişkiyi başka hiçbir ses beceremez; böylece, birinin soluğunu alıp kendinle birlikte soluksuzluk ve sessizlik diyarına taşıyabilirsin. İşte gücün bu kadar büyük, Sabina! Sonrasında hissettiğin acı, senin iddia ettiğin gibi, başarısızlığın ya da teşhirciliğin acısı değil, ruha ait bir şeyi bu kadar fazla ifşa etmiş, açıklamış olmanın acısı; tutkunun, aşkın ve gizli yanılsamanın yüce, mistik bir dışavurumu gibi; bu vahiyin başkalarına iletilmesini, geçmesini, onların da buna bir büyü ayiniymişçesine karşılık vermesini bekliyorsun. Seyircinin buna karşılık vermedi-

ğini, değişmeden, dönüşmeden kaldığını görmek, büyük bir şok olmalı. Ancak, benim yaptığım gibi karşılık verenler için sen hissetme, inanma gücünü iletebilen bir aktristen çok daha fazlasısın. Evet, benim için bu mucize gerçekleşti. Sen oyuncular içinde yaşayan, canlı olan tek kişisin. Seni inciten şey, oynamak değildi, rolün sona erdiğinde, rüyanın kesintiye uğramasıydı. O sert, keskin geçişten korunmalıydın. Sahne dışına taşınmalıydın ki, seviye değişimini, sahneden sokağa inişi, sokaktan evine, oradan bir başka partiye, bir başka âşığa, kar fırtınasına, bir çift yaldızlı terliğe geçişi hissedemeyesin.

"İnsanın genellikle sadece sevdiğine verdiği şeyi başkalarına vermesi, pek çok kişiye bölüştürmesi büyük bir cesaret gerektiriyor olmalı. Aşkla, arzuyla değişen bir ses; açık, çıplak şefkatin tebessümü. Sahnede bütün duyguların, merhametin, öfkenin, zayıflığın, kaçaklığın, çocuksuluğun, korkunun, kısacası sadece sevdiğimiz insana açtığımız duyguların dışa vuruluşuna, ortaya dökülüşüne tanıklık edebiliyoruz. Oyuncuları işte bu yüzden severiz. Onlar bize, salt sevişme eylemi sırasında ele verilen mahrem benliği sergilerler. Onlar sayesinde, okşayan bir bakışa, içli dışlı bir devinime, sesin gizli tonlarına, bütün bu değerli hazinelere sahip oluruz. Bizim yalnızca bir bölümümüzü anlayan birisiyle, kısmi, yarım yamalak bir ilişkiye girdiğimiz an, yeniden kapanan bu açıklık, dobralık, ancak tam, bütünlüklü bir aşkta gerçekleşen bir açılma, soyunmadır. İşte ben sahnede, gerçek yaşamımda benden gizlenen mutlak, dolu dizgin aşkın gizemine tanık oldum. Ve şimdi, Sabina, artık küçük aşklara katlanamam; öte yandan, senin tamamında da hak iddia edemem... her gün karşımda engin, tamamlanmış bir Sabina görüyorum, bense sadece bir parçacığım, başıboş dolaşan..."

Sabina göğsüne bastırdığı mektubu okşadı, kâğıdın keskin kenarları azıcık canını yaktı... "Sana ne verebilirim?" diye so-

ruyordu erkek. Kadını üç gündür görememesini, ondan haber alamamasını bu yetersizliğe bağlıyor, "Sana verebileceğim neyim var?" diye haykırıyordu kederle. Bir başka sefer, şakacı bir tavırla şöyle dedi: "Seni sadece ufak ufak kemirebilir, senden minik lokmalar alabilirim." Sonra o küçük, kusursuz dişlerini kadının omzuna batırıverdi.

Erkek dansçıların havaya sıçramaları, sonra toprağa dönmeleri Sabina'ya bir zamanlar saçına taktığı, rengârenk kâğıtlardan yapılma, küçük Japon şemsiyesini anımsattı. Nefis bir şeydi; narin, kırılgan. Yağmur başlayıp da başkaları şemsiyelerini açtığında, Sabina'nın kendisininkini kapama vakti gelirdi.

Ama sert bir rüzgâr şemsiyeyi yırtmış, o da yenisini almak üzere Çin Mahallesi'ne gittiğinde, dükkân sahibi kadın öfkeyle bağırmıştı: "Japon malı ya; at gitsin!"

Sabina güneş şemsiyesine bakmıştı; barışı, huzuru düşleyen bir işçi tarafından bir huzur ânında yapılmış, masum, zarif bir çiçek gibi, savaştan da nefretten de daha hafif. Dükkândan çıktı, kaldırım kenarındaki su yoluna baktı, kaldırıp atmayı içi götürmedi. Usulca katladı; zarif bahçeleri, hassas, kırılgan imgeyi, bir işçinin barış hayalini, saf müziği, elleri hiç mermi yapmamış, masum işçiyi katladı. Savaş zamanı nefret bütün değerleri altüst ediyor, katedrallerin, resimlerin, müziğin, nadide kitapların, çocukların, yoldan geçen suçsuz insanların tepesine çöküyordu.

Nefretten ve şiddetten uzaklaştırmak, saklamak için mektubu katladı; tıpkı güneş şemsiyesini katladığı gibi. Dünyanın kızgın nabız atışına ayak uyduramıyordu. O, savaşın karşıtı olan, daha küçük bir halkaya dahildi. Erkek savaşırken kadının korunduğu doğruydu. Her şey havaya uçurulduğunda, küçük, kâğıt bir şemsiye başını yıkıntıların arasından kaldıracak ve erkeğe barışı, şefkati anımsatacaktı.

Alan, onu tiyatroya götürdüğü zaman Sabina'yı keyiflendirdiğine inanırdı; kadının yüzü başta hep bir beklentiyle ve merakla aydınlanırdı. Ama sonra, kaçınılmaz bir biçimde sabırsızlanır, çalkantılı, karmaşık, huzursuz bir hal alırdı; hatta bazen karanlıkta sessizce ağlar, bazen de, allak bullak olmuş yüzünü göstermemek için, perde arasında ortadan yok olurdu.

"Ne var, neyin var?" diye yinelerdi Alan sabırla; başkalarına verilen rollere gıpta ediyor, oyuncuları kıskanıyor muydu yoksa? "Eğer yaşamını buna adasaydın, zamanımızın en büyük aktrisi olurdun, ama disipline, yeknesaklığa tahammülün yok, biliyorsun."

Sabina, "Hayır, mesele bu değil," dedi, başkaca bir şey eklemedi.

Onlarda imrendiği, gıpta ettiği şeyin, rollerinden böyle kolayca sıyrılıvermeleri, oyundan sonra bir anda silkinip gerçek benliklerine dönmeleri olduğunu kime, nasıl açıklayabilirdi ki? Kendi kişiliğindeki dönüşümlerin de sahnede yer almasını çok isterdi, böylece perde kapandığında, bu metamorfozların sona erdiğini ve kalıcı, sabit Sabina'ya geri dönebileceğini kesinkes bilirdi.

Oysa bir rolü bitirmek, yeniden kendisi olmak istediğinde, öteki benliği fena halde ihanete uğradığını hissediyor, salt değişime direnmekle kalmıyor, Sabina'ya ateş püskürüyordu. Bir ilişkide bir rol yerleşti, üstlenildi mi, onu değiştirmek artık olanaksızdı. Ayrıca, bunu başarsa bile, özgün Sabina'ya dönme zamanı geldiğinde, onu bulamıyordu. Donald'a karşı oynadığı role isyan etse, yeniden Ateş Kuşu plağına, birer davul gibi dövülen duyulara, ateş dillerine dönseydi ve içindeki anneyi, annesini yadsısaydı, gerçek Sabina'ya dönmüş olur muydu?

İğneyi plağın üzerine yerleştirip şehvetle olan ilk randevusuna doğru yola çıktığında, içinde, onunla birlikte yürüyen, adımlarını yönlendiren kişi, babası değil miydi? Karnını karısının, yani Sabina'nın annesinin yaptığı, her biri sanat eseri olan yemeklerle doyurmuş, onun ütülediği gömleği giymiş, boyunbağını onun biçimi bozulmuş ellerine bağlatan, ütüden terlemiş, artık güzel olmayan alnına bir öpücük konduran, sonra onu ve Sabina'yı bırakıp dışarıya çıkan, yakışıklılığı ve hovardalığıyla ünlendiği mahallenin sokaklarındaki o mağrur, kibirli gezintisine başlayan babası.

Sokakta parfümlü, boyalı, alımlı bir kadın kim bilir kaç kez Sabina'yı durdurup öpmüş, uzun saçlarını okşamıştı: "Sen Sabina'sın! Onun kızı! Babanı *çok* iyi tanırım." Sabi-

na'yı uyaran, telaşlandıran, sözcükler değil, o mahrem bakış, sesteki o yatak odası tınısıydı. Babasını hatırlamak, kadınların gözlerine her seferinde yepyeni bir ışıltı katardı; gizli zevklerin manidar parıltısını. Sabina daha küçük bir çocukken bile, bu mesajları okuyabiliyordu. O, âşık, sevdalı bir erkeğin dehasından doğmuş bir lokumdu ve bu okşamalar bir ritüelin, Sabina'nın çok iyi sezdiği, annesinin ise sonsuzcasına dışlandığı ayinin bir başka dışavurumuydu.

"Çok iyi tanırdım babanı!" Ona doğru eğilen cazibeli, çekici kadınlar; koklamaktan kendini alamadığın, nefret edilesi parfümleri, kolalı iç etekleri ve kışkırtıcı bilekleriyle. Bu tür aşağılamalar yüzünden babasını cezalandırmak ister, sayısız yaz akşamındaki uzun yürüyüşlerini, bütün bu kadınlara Sabina'yı, erkeğin kadınlarından birisiymiş gibi pohpohlama hakkı veren o başına buyruk gezintileri lanetlerdi. Aynı zamanda, kocasına kızmadığı için, onu bu davetsiz misafirlere, işgalcilere kendi eliyle giydirip hazırladığı için annesine de kızardı.

Şimdi, kendi zevk ritüelleri için koştura koştura yürüyen Sabina mıydı, yoksa içinde taşıdığı babası mı? Sabina'yı yeni aşklara, yeni çapkınlıklara yönlendiren, ona gizli gönül maceraları, entrikaları dayatan belki de babasının kanıydı... Soyaçekim iplikleriyle kızına öyle sıkıca dokunmuş, örülmüştü ki, Sabina artık ondan asla kopamaz, hangisinin Sabina, hangisinin babası olduğunu ayıramazdı: sevginin taklide, öykünmeye yatkın simyası vasıtasıyla, babasının rolünü miras almış, üstlenmişti çünkü.

Sabina neredeydi?

Gökyüzüne baktı; John'un kovalayan, kaçışan bulutların arasında hızla ilerleyen yüzünü gördü: çekiciliği, göksel bir ölü yakma ateşinden yükselen duman gibi dağılmaktaydı. Sonra, hâlâ üzerine abanmayı sürdürürken, "Sen beni sevmiyorsun," diyen Mambo'nun gözlerindeki yumuşak gece pa-

rıltısını gördü; hemen ardından, bir fatihin kahkahasıyla gülen, ağırlığıyla Sabina'yı ezen Philip'i; tam onun da cazibesi sönmeye başlamıştı ki, Alan'ın düşünceli, kapanık yüzü belirdi. Bütün gökyüzü, aşağıya, ona doğru ışıldayan gözlerden, ağızlardan oluşan, sıcacık bir battaniyeydi; hava cinsel kasılmalardan kısılmış, boğuk seslerle doluydu, bir an minnetle yumuşayan, tatlılaşan, bir an sonraysa kuşkuyla, kaygıyla tizleşen sesler; kendisiyse korkuyordu, çünkü Sabina yoktu, TEK bir Sabina yoktu; teslimiyetle uzanan, parçalara ayrılan, takımyıldızlar gibi dört bir yana savrulan, kırılan bir sürü Sabina vardı. Merkezde duran, kendini güçsüz hisseden, küçük Sabina, dev bir saçılım dalgasına kapılmış sürükleniyordu. Tepesinde bir kemer oluşturan göğe baktı; ama bu örten, koruyan bir kubbe değildi; bir katedralin çatı kemeri, bir cennet değildi; Sabina'nın tutunamayacağı, uçsuz bucaksız, sınırsız bir boşluktu; ağlamaya başladı: "Biri tutsun beni – tutun beni, böylece bir aşktan diğerine, beni çatlatan, dağıtan, ayrıştıran bir başka aşka koşmayayım... *beni tutun, tek bir aşka bağlayın...*"

Gün doğumunda, göğüslerini pencere pervazına bastırmış camdan sarkıyor, gece neleri ıskaladığını görme umuduyla dışarıyı tarıyordu. Biten gecelere, yoldan geçenlere hep bir gezginin uyanık, şevk dolu merakıyla bakardı; ama Sabina, günün sonunda huzurlu menzillere varan sıradan insanların aksine, asla menzile varamayan, onlar gibi molaları, ödülleri, cennetleri kabullenemeyen bir gezgindi.

Kaybolduğunu, yolunu yitirdiğini hissediyordu.

İbresi durmaksızın dönüp duran, yön göstermek yerine kargaşa ve devinim yaratan, Sabina'nın daima boyun eğdiği, her dediğini yaptığı o çılgın pusula ansızın bozulmuştu ve Sabina artık suların çekilişinde, kabarışında hatta dağılışında bile bir avuntu bulamaz olmuştu.

Kaybolduğunu hissediyordu.

Bu seferki dağılışı çok yoğun, çok genişti. Bir acı oku bulanık, dumanlı desene saplanmıştı; oysa Sabina oldu bitti öyle hızlı hareket ederdi ki, hiçbir acı onda fazla oyalanamaz, bir elekten elenircesine akıp giderdi: tıpkı çocukların anlık kederleri gibi, çabucak unutulan, yerini hemen bir başka ilgiye bırakan, kısa ömürlü bir hüzün. Mola denen şeyi hiç tatmamıştı; durmak, beklemek nedir bilmezdi.

Bir pelerinden daha fazlası olan pelerini, Sabina'nın dört yönden esen rüzgârlarmışçasına üflediği duygularıyla şişen, onun hareketliliğinin yeliyle sürüklenen bir yelken olan pelerini şimdi sönmüş, yatışmıştı.

Elbisesi durgunlaşmıştı.

Sabina artık rüzgârın yakalayıp kabarttığı, ileriye doğru sürebildiği bir şey değildi.

Sabina için yatışmak demek, ölmek demekti.

Endişe bedenine saplanıp kalmıştı ve akıp gitmeyi reddediyordu. Kedere karşı kullanması için ona doğumunda bahşedilmiş olan süzgecin gümüşsü delikleri tıkanmıştı. Şimdi acı Sabina'nın içine, kışkışlanması olanaksız bir biçimde, güzelce çöreklenmişti.

Gerçek benliğiyle yalanları, masal ve fantezileri arasındaki hududun bir yerinde, kendini yitirmişti. Sınır çizgileri bulanmış, izler silinmişti ve Sabina doğruca katıksız kaosa yürümüştü; bu, operalar ve efsanelerdeki romantik biniciler gibi, onu alıp götüren, dörtnala uzaklaştıran bir kaos değildi; yapay sahne dekorları ansızın gözler önüne serilmişti: sıkıştırılmış kâğıttan yapılma bir at.

Yelkenlerini, pelerinini, atını, devasa postallarını yitirmişti; üstelik hepsini aynı anda. Bir kış akşamının yarı karanlığında, yolun ortasında, bir başına kalakalmıştı.

Sonra, bütün enerji ve sıcaklık ilk kez içeriye çekilivermiş de, gövdeyi, dış kabuğu öldürmüş, gözleri bulanıklaştırıp kulakları sağırlaştırmış, dili, damağı hissizleştirmiş, bedenin devinimlerini yavaşlatmışçasına, buz kestiğini hissetti, bir yaprak gibi tirtir titremeye başladı; hayatında ilk kez, benliğinin birkaç solmuş yaprağının bedeninden koptuğunu, döküldüğünü duyumsadı.

Mambo'nun Gece Kulübü'ne girerken, gözüne duvarlardaki yeni resimler çarptı ve bir an için yeniden Paris'te olduğunu düşledi: yedi yıl önce, Jay'le ilk kez karşılaştığı Montparnasse'da.

Onun resimlerini görür görmez tanımıştı.

Eski Paris sergilerinde olduğu gibi, şimdi de, atomun bilimsel parçalanışının bütün yöntemleri, bedene ve güçlü duy-

gulara uygulanmaktaydı. Jay'in figürleri patlıyor, parçalara ayrılıyordu – yere saçılmış yap-boz parçacıkları artık ele geçirilemeyecek kadar uzağa savrulmuştu; öte yandan, tamamen koptukları, bağlantıyı kestikleri de söylenemezdi. Kişi, hayal gücünün de yardımıyla bu parçacıkları birleştirebilir, görünmez bir gerilim sayesinde uzayda yok olup gitmeleri engellenen bu uzuvlardan, yeni ve bütün bir insan figürü inşa edebilirdi. Bir çekme, kısaltma müdahalesiyle bu parçalar öze, çekirdeğe doğru çekilebilir, yeniden birleşip bir kadın vücudu oluşturabilirlerdi.

Jay'in resminde bir değişiklik yoktu, fakat Sabina'daki değişim, bu resimlerin anlamını ilk kez kavramasını sağladı. Şu anda, duvarda gördüğü şey, *Sabina'nın hissettiği, gerçek benliğinin bire bir portresiydi.*

Sabina'yı mı resmetmişti, yoksa herkese, hepsine olan bir şeyi mi – tıpkı kimyada, bilimde olup bitenler gibi? Onlar da ayrılığın, ayrılmanın simyasını çözmüş, her türlü aşındırıcı asidi, ayrıştırmanın, parçalamanın bütün yöntemlerini bulmamışlar mıydı?

Ama ressam bedenin içinde olanları, insani duyguları tuvale aktarınca, onu ya açlığa mahkûm etmişler ya da Beşinci Cadde'deki vitrinleri süsletmişlerdi; arka plandaki 'Paris La Nuit' tablosu, moda evlerine şapkaları, ayakkabıları, çanta ve bluzları sergileme olanağı sunuyordu: havada uçuşan ve tam, bütünlüklü bir kadının üzerinde birleştirilmeyi bekleyen parçalar.

Sabina resimlere bakmayı sürdürdü; şimdi karşısında, kendi eylemlerinin tıpatıp, minyatür yansılarını görebiliyordu; bu eylemleri önemsemez, kişiliğinde çok önemsiz kesiklere, yıpranmalara neden olduğuna inanırdı.

Küçük bir hareket, bir partide genç bir adama, sırf yitirilmiş John'a benzediği için verilen bir öpücük, bir takside bir

erkeğin avucuna bırakılan bir el: arzulandığı için değil, yanında oturan öteki kadının eli tutulduğu, Sabina ise kendi elinin kucağında, alıcısız kalmasına katlanamadığı için – ayartma, baştan çıkarma gücüne bir hakaret saydığı için! Hoşlanmadığı bir resme iltifatta bulunmak; sırf ressamın, "Ah, Sabina mı... o resimden anlamıyor," demesinden korktuğu için.

Bütün küçük samimiyetsizlikler, riyakârlıklar görünmez asit derecikleri gibi her yana sızmış, derin, engin zararlar vermişti; bu aşınmalar Sabina'nın her bir parçasını dönüp durmak üzere boşluğa fırlatmıştı: tıpkı çarpışan gezegenlerden kopan, savrulan, ama uzayda bir kuş gibi uçacak kadar güçlü, bir başka yaşam oluşturup kendi ekseni etrafında dönecek kadar organik olmayan parçacıklar gibi.

Jay'in resmi, parçaların enkazın ritmine uyarak yaptığı danstı. Aynı zamanda da bugünkü Sabina'nın portresiydi.

Bu zerrecikleri lehimlemek için ateşi arama çabaları, onları zevk fırınında birleştirip, kaynaklayıp tek ve bütün bir aşka, tek ve bütün bir kadına dökme gayretleri boşa gitmişti!

Resimlere arkasını dönünce, Jay'in bir masada oturduğunu gördü; yüzü Lao Çe'ye her zamankinden de çok benziyordu. Yarı kelleşmiş kafası şimdi kırağı yemiş, kırçıl bir haleyle çevriliydi; yarı-kapalı, kısık, küçük gözleri gülüyordu.

Sabina ile Jay'in arasında duran biri, Beşinci Cadde vitrinlerindeki çalışmasını övmek için erkeğe doğru eğildi. Jay keyifle güldü: "Müşterileri sersemletme gücüm var; onlar modern sanat tarafından güzelce afallatılınca, devreye reklamcılar giriyor ve o zehirli işlerini yapıyor."

Gelip yanına oturması için Sabina'ya el etti.

"Benim atom reaktörünü seyrediyordun; o tesiste kadınlarla erkekler bombalanıyor, böylece içlerindeki gizemli güç kaynağını, yeni bir dayanıklılığı keşfediyorlar." Bir Paris kafesindeki son görüşmelerinin üstünden yıllar geçmemiş gibi

konuşuyordu. Zaten hep, ne zaman başladığını hiç kimsenin bilmediği bir sohbeti sürdürürdü: belki de doğduğu yerde, Brooklyn'de, ya da herhangi bir yerde, her yerde başlayan ve kafelerin diyarına, bir dinleyici topluluğu bulduğu, böylece bir yandan resim yaparken, bir yandan da uzun bir söylev zinciri halinde, kesintisizce konuşabildiği ülkeye ulaşıncaya kadar süren, hep aynı konuşma.

"Gücünü, yeni metanetini bulabildin mi?" diye sordu Sabina. "Ben bulamadım da."

"Ben de bulamadım," dedi Jay, yapmacık bir esefle. "Memlekete yeni döndüm; savaş yüzünden. Bizden ülkeyi terk etmemizi istediler; askere alınmayan herkes, Fransa için beslenecek fazladan bir boğaz demekti. Konsolosluk bize bir haberci gönderdi: 'İşe yaramayanlar Paris'i terk etsin.' Bir günde, bütün sanatçılar ayrıldı; veba salgını başlamış gibi. Sanatçıların bu kadar çok yer kapladığını bilmezdim! Biz uluslararası sanatçılar ya açlıkla ya da toplama kamplarıyla karşı karşıyaydık. Hans'ı anımsıyor musun, Sabina? Onu Almanya'ya geri göndermek istediler. Tamam, Paul Klee'nin önemsiz bir kopyası, ama yine de, daha iyi bir yazgıyı hak ediyordu. Suzanne de yeniden İspanya'ya postalandı, belgeleri filan yoktu; şu felçli, Macar kocasını da bir kampa koydular. Montparnasse'la Raspail'in köşesi var ya, hani geceleri vedalaşırken saatlerce dikilirdik? Karartma yüzünden, artık iyi geceler diyecek vakit bulamıyordun; kafeden çıkar çıkmaz hızla dağılıyor, geceye karışıyorduk. Davranışlarımızdaki bütün masumiyet yok olmuştu. Bildik başkaldırılarımız, muhalifliğimiz artık ciddi, siyasi bir suçtu. Djuna'nın tekne-evine ordu el koydu; kömür taşımak için. Tamam, her şey yeni duruma ayak uydurup değişebilirdi; bir tek sanatçılar hariç! Görevi, geçmişi ve şimdiki düzeni altüst etmek olanları nasıl değiştirir, hizaya sokabilirsin ki... iflah olmaz muhalifleri, bugü-

nü zaten gözden çıkarmış olanları, zihinlere, duygulara atom bombası atanları, yeni güçler üretmenin, süregiden karmaşadan, ayaklanmadan yeni bir zihinsel düzen yaratmanın peşinde olanları?"

Sabina'ya bakarken, gözleri sanki, kadının değişmediğini, onu hâlâ yedi yıl önce, Paris'te alkışladığı o savaşçı olarak, ateşin, hareketliliğin, karışıklığın ve anarşinin bire bir simgesi olarak gördüğünü söyler gibiydi.

Tam bu sırada, biri gelip Jay'in yanına oturdu. "Sabina, seni Cold Cuts'la* tanıştırayım. Buradaki en iyi dostumuz. İnsanlar yeni bir saksıya aktarıldığında, bitkilerin verdiği tepkiyi verir: başta mutlaka bir solma, pörsüme olur; hatta kimileri ölür. Bizler de işte bu kritik aşamadayız, toprak değişiminin sancılarını çekiyoruz. Cold Cuts morgda çalışıyor. İntiharlarla sürekli içli dışlı olması ve onlar hakkında aktardığı dehşet verici ayrıntılar, intihara kalkışmamızı engelliyor. Tam on altı dil bildiği için, bütün sanatçılarla konuşabilen tek kişi – en azından akşamın erken saatlerinde. Daha sonra öyle kötü sarhoş oluyor ki, sadece alkoliklerin Esperanto'sunu konuşabiliyor; hayvan atalarımızın jeolojik katmanlarından gelen, teklemelerle, kekelemelerle dolu bir lisanı yani."

Bu tanıtımdan hoşnut kalan Cold Cuts masadan kalktı, mikrofonla uğraşmaya başladı. Ama Jay yanılıyordu, saatin henüz dokuz olmasına karşın, Cold Cuts mikrofonla şimdiden sorun yaşamaktaydı. Dikey bir ilişki kurmak için debeleniyor, ama mikrofon ona teslim olmuyor, boyun eğmiyor, adamın kollarının arasında genç, esnek bir kamış gibi esnemiyordu. Bu çaresiz, telaşlı sarılışların sonunda, ikisi birlikte yere devrilecek, kontrolden çıkmış âşıklar gibi kenetleneceklerdi sanki.

---

* Salam, sosis gibi çiğ yenebilen etler, söğüş. (ç.n.)

Anlık bir denge sağlanınca, Cold Cuts'ın çenesi açıldı ve on altı farklı dilde (alkoliklerin Esperanto'su dahil) şarkı söyledi; hızla, peş peşe: bir Fransız sokak şarkıcısı, bir Alman opera sanatçısı, Viyanalı bir laterna şarkıcısı, vs.

Sonra, Sabina'yla Jay'in yanına döndü.

"Bu akşam Mambo, gıdamı her zamankinden daha erken kesti. Neden dersiniz? Keşke ona bu kadar sâdık olmasam. Ama işimi kaybetmemi istemiyor. Gece yarısı ölüleri kibarca karşılayacak kadar uyanık, ayık olmalıyım. Tökezlersem, elime yüzüme bulaştırırsam işim biter. Ölüler çok hassastır. Ah, elimde siz sürgünlere aktaracağım nefis bir intihar var: ülkesinde fena halde şımartılmış, pohpohlanmış Avrupalı bir şarkıcı. Bütün renkli eşarplarını birbirine düğümleyip kendini asmış. Acaba Isadora Duncan'ın ölümüne mi öykünmek istedi?"

"Hayır, sanmam," dedi Jay. "Sahneyi yeniden kurgulayabiliyorum: Burada şarkıcılıkta başarılı olamaz. Artık hayatı gri, kasvetlidir; unutulmuştur, ikinci kez fethe çıkacak kadar genç de değildir artık... Geçmiş zaferlerinin belgeleriyle, afişlerle, sesini, güzelliğini göklere çıkaran gazete kesikleriyle, ona sunulmuş, kurumuş çiçeklerle, sararmış aşk mektuplarıyla dolu sandığını açar; eski başarılarının kokularını, renklerini taşıyan, rengârenk fularlarının bugünkü yaşamıyla oluşturduğu tezat katlanılır gibi değildir..."

"Kesinlikle haklısın," dedi Cold Cuts. "Aynen böyle olduğundan eminim. Kendini, geçmişin göbek kordonuyla astı." İçindeki bütün alkol fokurdamaya başlamışçasına, tükürük saçıyor, dili dolanıyordu: "Mambo'ya neden bu kadar sâdık olduğumu biliyor musun? Söyleyeyim. İnsanlar, benim meslektekileri unutmak ister. Kimse ölümün hatırlatılmasını istemez. Belki de görmezden gelmeye çalıştıkları şey *ben* değilim, haşır neşir olduğum kişiler. Yıl boyunca buna aldırdığım

bile yok, ama Noel'de bayağı koyuyor. Ben yeryüzünde Noel kartı almayan tek insanım. İşte, morgdaki işimin katlanamadığım tek yönü de bu. Noel'e birkaç gün kala, Mambo'ya dedim ki: 'Bana mutlaka bir Noel kartı gönder. Bu bayramda hiç olmazsa *bir* kart almalıyım. En azından bir kişinin beni düşündüğünü, benim de diğerleri gibi bir insan olduğumu hissetmem gerek.' Fakat Mambo'yu bilirsiniz – söz verir, gülümser, sonra bir içki alemine dalmışçasına, kafayı bulmuşçasına davulunu çalmaya başlar; artık onu ayıltmanız mümkün değildir. Kartı unutabileceğini ve Noel günü kendimi nasıl *çoktan ölmüş* biri gibi hissedeceğimi düşünerek tam bir hafta gözüme uyku girmedi... Ama Mambo unutmadı."

Sonra, beklenmedik bir hızla, cebinden bir araba klaksonu çıkardı, ceketinin düğme deliğine geçirdi ve bir püskürteçten parfüm sıkan bir kadının coşkusuyla sıkmaya başladı. "Geleceğin diline kulak verin. Sözler bütünüyle yok olacak ve insanlar birbirleriyle aynen böyle konuşacak!"

Kibarlık bendine saldıran, öfkeli alkol selini başarıyla, kusursuzca dizginleyip nazikçe eğildi, morgdaki görevine dönmeye hazırlandı.

Mambo davulunu dövmeye başladı; Sabina'ya kapana kısılmış gibi, sıtmalı, yerinde duramaz bir hal geldi – Jay'in yıllar önce, onu ilk gördüğü andaki görüntüsüydü bu.

Kırmızı ve gümüş rengi giysileriyle, insanın aklına New York sokaklarını yırtan, o canhıraş canavar düdüğüyle yürekleri hoplatan itfaiye arabalarını getiriyordu.

Tepeden tırnağa kırmızıya ve gümüşe bürünmüştü: ette kendine bir patika açan, iki yırtıcı renk.

Kadına ilk baktığında, aklından geçen şu oldu: "Her şey yanacak!"

Kırmızılar, gümüşler ve o uzun siren çığlığıyla, karşısındaki insana, daha doğrusu onun içindeki şaire (nasıl her in-

sanın içinde bir çocuk yaşarsa, bir de şair yaşar) ansızın, hiç beklenmedik bir merdiven fırlatıyordu; kentin ortasında, havaya yükselen bir merdiven, sonra da emrediyordu: "Tırman!"

O göründüğü an, kentin uslu, itaatkâr uyumu alt üst oluyor, Baron Münchhausen'in doğruca gökyüzüne çıkan merdiveni gibi, boşlukta dimdik duran, sizi tırmanmaya çağıran bu merdivenin karşısında bütün düzen çöküyordu.

Ama bu kadının merdivene doğruca ateşe çıkıyordu.

Jay güldü, Sabina'nın inatçı imgesini kovmak istercesine, başını sağa sola salladı.

Yedi yıldan sonra, *hareketsiz durmayı hâlâ öğrenememiş. Durmaksızın konuşuyor; sessizlikten korkan birinin telaşıyla, soluksuzca, taşkınca. Uzun süre oturmaya katlanamayacakmış gibi, iskemlesine ilişivermiş; sigara almak için kalktığı zaman da, bir an önce yerine dönmeye can atıyor. Sabırsız, tetikte, kollayan; saldırıya uğramaktan korkarcasına kıpır kıpır, huzursuz, zinde; çabuk çabuk içiyor, öyle hızlı gülümsüyor ki, karşısındaki bunun bir gülümseme olduğundan emin olamıyor; anlatılanı yarım yamalak dinliyor...bar tezgâhındakilerden biri eğilip ona doğru seslendiği zaman bile, hemen karşılık vermedi; onun ismi değildi sanki.*

Uygun kaçma ânını kollar gibi, ikide bir barın kapısına bakış biçimi, düzensiz, hırçın jestleri, âni, küskün suskunluklarıyla, bir suçlunun bütün emarelerini sergilemekte.

Mumların yanardöner parıltısı, sigara dumanının pusu ve ayartıcı *blues* müziğinin yankıları arasında, Sabina Jay'in ona odaklandığının, onu düşündüğünün farkındaydı. Ama onu sorgulamak fazlasıyla tehlikeliydi; Jay bir hiciv ustasıydı ve şu an Sabina ondan alabileceği tek karşılığın bir karikatür olacağını biliyordu, buysa şu anki ruh haliyle duymazdan gelemeyeceği, hafife alamayacağı bir darbe, omuzlarını çökerten yüke eklenen yeni bir ağırlık olurdu.

Jay ne zaman başını tatlılıkla, bir ayının yavaş, ağır oyunbazlığıyla sallasa, kendisinin "vahşi dobralığım" dediği, yıkıcı bir şey söylemeye hazırlanıyor demekti. İşte, Sabina'nın ondaki bu iblisi kışkırtmaya hiç niyeti yoktu. Bunun üzerine hızlı, dolambaçlı, sarmallı bir öykü anlatmaya başladı: başı sonu belli olmayan, muğlak olayların geçtiği, kahramanın da kurbanın da ayırt edilemediği, puslu sahneler. Jay tam onun neden söz ettiğini çıkarır gibi olduğunda (Montparnasse'da, yedi yıl önce, Jay'le Lillian arasındaki güçlü bağı ciddi ciddi kıskandığı ve koparmanın yollarını aradığı bir partiyi anlatıyordu galiba), kadın oradan çoktan uzaklaşmıştı bile; kırık, kopuk bir rüyadaymışçasına, boşluklarla, geri dönüşlerle, düzeltmeler ve dolu dizgin fantezilerle dolup taşan, bambaşka şeyler anlatmaktaydı.

Şimdi Fas'ta, yerli kadınlarla birlikte bir hamamda; onların ponza taşını kullanıyor, fahişelerden, pazardan alınma rastıkla gözlere sürme çekmesini öğreniyor.

"Aslında kömür tozu," diye açıkladı, *"gözlerinin iç kısmına sürüyorsun. Başta azıcık yakıyor, gözlerini yaşartıyor, ama böylece kirpiklerinin dibine yayılıyor; işte gözlerin çevresindeki o parlak, kömür karası çizgiyi buna borçlular."*

Jay sordu: *"Mikrop filan kapmadın mı?"*

"Ah, yo, fahişeler önlemini alıyor ve rastığı önceden camide okutuyorlar."

Buna herkes güldü; yakınlarda duran Mambo, Jay ve yan masada oturan, Sabina'yı dinlemek için iskemlelerini yanaştırmış olan, iki karaltı. Sabina gülmedi; Fas'tan kalma bir başka anının etkisi altındaydı; Jay onun gözlerinden geçen imgeleri, sahneleri görebiliyordu – sansür edilen bir film gibi. Anlatmaya niyetlendiği başka öyküleri elediğinin farkındaydı; belki hamam öyküsüne de pişman olmuştu; anlattıklarını devasa bir karatahtaya yazmış, sonra eline bir sünger alıp hepsi-

ni silmişti sanki: "İşin aslı, bunu ben yaşamadım. Fas'a gitmiş birinden dinledim." Birinin, "Yani sen Fas'a hiç gitmedin mi?" diye sormasına kalmadan, ipuçlarını daha da karmaşıklaştırmak istercesine, bu öyküyü bir yerde okuduğunu, yo, hayır bir barda dinlediğini ekledi. Dinleyicilerinin zihinlerinden, onunla doğrudan ilişkilendirebilecekleri her türlü olguyu güzelce sildikten sonra, yeni bir öyküye başladı...

Değindiği kişilerin yüzleri, endamları yarım yamalak betimleniyordu; Jay eksik parçaları birleştirmeye, öyküyü iyi kötü kurgulamaya başladığında, Sabina sahneye hemen yeni bir yüz, bambaşka bir figür sürüyor, rüyalarda olduğu gibi, görüntüleri üst üste bindiriyordu (kendi yaptığı teleskopun camını parlatan adamdan söz ederken, fazla ayrıntıya girmemişti, çünkü Jay'in kimden söz edildiğini anlamasından, Viyana'dan tanıdığı ve Paris'te şakayla "savaş-öncesinin-Viyana'sı" lakabını taktıkları Philip'i çıkarmasından korkmuştu). Jay onun Philip'i anlattığını güçbela çözdüğünde, bir de bakıyordu ki Sabina, artık üstüne şemsiye astığı bir teleskop camını parlatan birinden değil, Mexico City'de devrim sırasındaki bir konserde, biri konser salonunun ışıklarına ateş ettiğinde, panik çıkmaması için arp çalmayı sürdüren bir kadından söz ediyor. Jay bu olayın kahramanının aslında Lillian olduğunu biliyordu, fakat onun çalmayı sürdürdüğü alet arp değil piyanoydu; Lillian'ı anımsamanın Jay'e acı vereceğini bilen Sabina (onun erkeği terk etmesinin nedenlerinden birinin de *kendisi* olduğunun farkındaydı elbette; Paris'te Jay'i baştan çıkarmamış mıydı?) çabucak bir başka öyküye geçiverdi; bunu öyle ustaca yapmıştı ki, Jay kendinden kuşkulanmaya başladı: yoksa ben mi yanlış anladım; belki de içkiyi fazla kaçırdım ve Lillian'dan söz ettiği izlenimine kapıldım? Sabina şimdi de genç bir adamdan, bir ölünün gözlerine asla bakmaması tembihlenen bir pilottan bahsetmekteydi.

Jay onun sevdiği, nefret ettiği, kaçtığı insanların silsilesini takip edemediği gibi, kendisiyle ilgili bilgileri de yerli yerine oturtamıyordu: "O sıralarda sarışındım, saçımı hep kısa kestirirdim," ya da, "Bu, evlenmeden önceydi, on dokuzumda filandım," (oysa bir keresinde Jay'e, on sekiz yaşındayken evlendiğini söylemişti). Kime ihanet ettiğini, kimi unuttuğunu, terk ettiğini, kiminle evlendiğini ya da sıkı fıkı olduğunu anlamak olanaksızdı. Tıpkı mesleği gibi. Jay ilk sorduğunda, kadın sabırsızca yanıtlamıştı: "Ben bir aktrisim." Ama ne kadar bastırdıysa da, başkaca bir şey öğrenemedi; ne hangi oyunda rol aldığını, ne de başarılı olup olamadığını. Belki de sadece bir oyuncu olmak *istemiş* fakat yeterince sebat etmemiş, şu an harcadığı çabayı oyunculuktan esirgemişti: öyle büyük bir hızla kişilik değiştirmekteydi ki, Jay'e bir çiçek dürbününü anımsatıyordu.

Belki anahtar olabilir diye düşünerek, kadının yinelenen bazı sözcüklerini mimlemeye çalıştı, ancak sıkça geçen "aktris", "mucizevi", "uzaklaşmak", "gezgin", "ilişki" gibi sözcükleri gerçek anlamda mı yoksa simgesel olarak mı kullandığını çözmek imkânsızdı, çünkü Sabina için ikisi de aynı şeydi. Bir keresinde, "Canın acıdığında, canının yandığı yerden kaçar, mümkün olduğunca uzağa gidersin," diyen kadının ne demek istediğini deşeleyince, New York kentindeki, elli sokaklık bir alandan, bir mahalle değişiminden söz ettiğini anlamıştı.

Bir itiraf, iç dökme ateşine tutulmuşçasına, peçeyi azıcık aralıyor, yalnızca bir ucunu kaldırıyor, sonra birinin (özellikle de, hiç güvenmediği Jay'in) biraz fazla dikkatli dinlediğini görünce, ürküyordu; Jay'in salt hataların, zaafların, açıkların izini sürerek gerçeğe ulaştığını biliyordu çünkü.

Ne zaman Jay kulak kesilip dinlemeye başlasa, Sabina eline kocaman bir sünger alıp bütün söylediklerini siliyor, mut-

lak bir inkârla geçersiz kılıyordu; bu şaşırtmacanın kendisi bir zırh, koruyucu bir kılıftı sanki.

Önce insana el edip onu kendi dünyasına çağırıyor, sonra da, *ulaşılma, keşfedilme tehlikesini ortadan kaldırmak için,* bütün geçitleri bulandırıp bütün imgeleri birbirine karıştırıyordu.

Onun bu kaçamak tavrından, kaypaklığından kafası karışan Jay, "Sahte gizemler," diye söylendi; tepesi iyice atmıştı. "Peki ama, bütün bu sahte gizemlerin gerisinde gizlediği şey ne?"

Kadının davranışları Jay'de (gerçeğe, ifşaata, açık sözlülüğe, gaddarca bir teşhire takıntılı o düz mantığı nedeniyle) hep bir şiddete başvurma isteği uyandırıyordu: bir erkeğin, kendisine direnen bir kadına şiddet uygulama, erkekliğinin, sahip olma dürtüsünün karşına dikilen bu bekâret engelini zorla alaşağı etme arzusuna eş bir arzu. Sabina onda baştan beri, şiddetli, ateşli bir ihtirası tetikliyordu: kadının o yapmacık, kaypak zırhını parçalamak, peçelerini, tüllerini yırtmak ve benliğinin özüne, sürekli değiştirdiği yüzüyle, kıpır kıpır hareketliliğiyle teşhis edilmekten, saptanmaktan kurtardığı o çekirdeğe ulaşmak.

Sabina'yı hep etli kökleri olan bir adamotu, uyuşturucu ette açmış, çan-biçimindeki-mor taçyaprakların ortasında tek, mor bir gonca olarak resmederken ne kadar haklıydı. Onu hep, ışık saçan, aydınlatan kadınlar gibi, alev alev yanan, mağaralardan, ağaçların arasından ışıldayan, kırmızı-sarı gözlerle doğmuş biri, tropikal bir bitki olarak betimlemekle, gündelik yaşama göre çok fazla, çok yoğun olan özdeği yüzünden ekmek kuyruğundan dışlanan bu kadını, asıl ait olduğu yere, ateşin, yangının dünyasına yerleştirmekle ve aralıklı, parabolik ortaya çıkışlarıyla yetinmekle ne kadar isabetli bir iş yapmıştı.

"Sabina, Paris'teki asansör maceramızı anımsıyor musun?"

"Evet, elbette."

"Gidecek yerimiz yoktu. Sokaklarda dolanıp durmuştuk. Asansöre binme fikri senden çıkmıştı."

(Birbirimize nasıl da canavarca acıkmıştık... Bir asansöre bindik ve onu öpmeye başladım. Birinci kat. İkinci kat. Ondan kopamıyordum. Üçüncü kat; asansör durduğunda artık ok yaydan fırlamıştı... Duramıyordum; bütün Paris bizi seyrediyor olsaydı bile, Sabina'dan ayrılamazdım artık. Düğmeye deli gibi bastı, asansör inerken biz öpüşmeyi sürdürdük. Zemine vardığımızda, iş çığırından çıktı; başladık düğmeye basmaya, bir inip bir çıkmaya; bir yukarı bir aşağı, insanlar asansörü çağırırken, biz habire inip çıkıyorduk...)

Jay bu hatıraya, Sabina'nın cüretine kahkahalarla güldü. O an kadın olanca gizeminden soyunmuş, Jay de gizemin içerdiği şeyin tadına bakmıştı: arzunun en ateşli, en taşkın cinnet hali.

Kapıda usulca beliren şafak, onları susturdu. Müzik çoktan kesilmiş, onlarsa ayrımsamamış, kendi sohbet davullarını dövmeyi sürdürmüşlerdi.

Sabina pelerinini omuzlarına sıkıca sardı, en büyük düşmanının, gün ışığının karşısına dikilmeye hazırlandı. Şafağı hararetli, coşkulu sözlerle karşılamayacaktı. Ona öfkeli bir bakış fırlattı, sonra da bardan ayrıldı.

Kent yaşamının en kasvetli ânı, bütün gece uyumamışlarla işe gidenler arasındaki sınır çizgisinin geçildiği andır. Sabina'ya yeryüzünde iki canlı türü yaşıyormuş gibi geliyordu: bu kesişme ânı dışında hiç yüz yüze gelmeyen gece insanları ile gündüz insanları. Sabina'nın gece boyunca âdeta ışıltılar saçan giysisi, şafakta olanca rengini yitiriyordu. İşe gidenlerin yüzündeki kararlı ifade bir tür kınama mıydı? Onun yorgunluğu onlarınkinden farklıydı. Onun bitkinliği, çehresini uzun sürmüş ateşli bir hastalık gibi damgalamış, gözlerinin altında mor gölgeler bırakmıştı. Yüzünü bu insanlardan gizlemek istedi. Başını iyice öne eğdi ki, saçları yüzünü kısmen örtsün.

Kaybolmuşluk duygusu inatla sürüyordu. İlk kez, Alan'a gidemeyeceğini hissetti. Yükü fazlasıyla ağırdı; anlatılmamış öykülerin, anıların ağırlığı altında eziliyor, sayısız hayalet tarafından kovalanıyordu: çözülmemiş kişiliklerin, henüz sindirilmemiş deneyimlerin, yarası hâlâ kapanmamış darbe ve aşağılanmaların hortlakları. Geri dönebilir, dayanılmaz yorgunluğunu öne sürerek kendini yatağa atabilirdi, ama huzurlu bir uyku çekemeyeceğini biliyor, dahası uykusunda konuşmaktan korkuyordu.

Bu kez Alan'ın gücü, onu bu ruh halinden kurtarmaya yetmezdi. Ayrıca, ona neyin böyle tebelleş olduğunu, işkence ettiğini anlatamazdı ki kocasına: ilk kez birkaç ay önce, otel odasının camından gördüğü, hemen pencerenin altında durmuş gazete okuyan, onun çıkmasını bekleyen adamı. Ona bir kere de, Philip'e giderken rastlamıştı. Metro durağında karşılaşmışlar, adam Sabina'yla aynı metroya binebilmek için, bir sürü yeraltı treninin geçip gitmesine göz yummuştu.

Amacı kadına asılmak filan değildi. Onunla konuşmaya hiç çalışmamıştı. Kadını kişisel olmayan bir nedenle gözlemlemekle meşguldü sanki. Mambo'nun Gece Kulübü'nde birkaç masa öteye oturmuş, not defterine bir şeyler yazmıştı.

Suçlular, yakalanmadan hemen önce, aynen böyle izlenirdi. Adam bir dedektif miydi? Neden kuşkulanıyordu Sabina'dan? Alan'a rapor mu verecekti? Yoksa Sabina'nın anababasına mı? Belki de aldığı notları kent merkezine, çeşit çeşit soruşturmanın sürdürüldüğü şu ürkütücü binalardan birine teslim edecek, Sabina da bir gün, Amerika Birleşik Devletleri'ni terk etmesini ve doğum yeri olan Macaristan'a dönmesini isteyen bir tebligat alacaktı: Ninon de l'Enclos ya da Madam Bovary gibi yaşamak yasalara aykırı olduğu için?

Alan'a bir adamın onu izlediğini söyleseydi, kocası gülümser, şöyle derdi: "Hey, ilk kez olmuyor, öyle değil mi? Bu, güzel bir kadın olmanın faturası. Asıl başına gelmediği zaman üzülmelisin."

Sabahın bu erken, iç karartıcı saatinde New York'un henüz gece insanlarının kirinden, sigara izmaritleriyle boş içki şişelerinden temizlenmemiş caddelerinde yürürken, Duchamp'ın 'Merdivenden İnen Çıplak' resmini ilk kez anladı. Basamaklardan hep birlikte inen şey, aynı kadının dış çizgilerinin sekiz ya da on çeşitlemesiydi; bir kadının kişiliğini defalarca dışa vururcasına, pek çok katmana ustaca bölüştürülmüş benlikleri.

Şimdi Alan'a giderse, işte bu kadın siluetlerinden, üst üste binmiş kesitlerinden bir tanesini çekip almış, diğerlerinden zorla ayırmış olacaktı; ancak birlik'ten kopunca, onun sadece bir siluet, kof bir karaltı olduğu ortaya çıkacaktı; göz bir figür çizimi görüyor, ama içi boş, özdeği yok... özdek, kişiliğin farklı tabakaları arasında buharlaşmış, o boşluklarda uçup gitmiş. Gerçekten de bölünmüş bir kadın o; sayısız siluete bölüştürülmüş; görünen Sabina, göz önündeki bu suret, geride çaresiz ve yalnız bir karaltı bırakıyor: bir fincan sıcak kahvenin özlemiyle sokakları arşınlayan, eve döndüğü takdirde, Alan tarafından, on yıl önce evlendiği ve koruyup kollamaya ant içtiği, saydam, masum genç kız olarak karşılanacağını bilen – erkeğin sevmeyi, bağrına basmayı sürdürdüğü Sabina, evlendiği o genç kızdı, yani Sabina'nın ilk çizimi, ilk boyutu, Alan'ın ellerine teslim edilen ilk imgesi; daha sonra doğan ve Sabina'nın erkeğe vermeyi başaramadığı bu ayrıntılı, girift, bol çeşitlemeli Sabina serisi değil. Her yıl, tıpkı gövdesine yeni bir gelişim halkası eklenen bir ağaç gibi, Sabina'nın da kocasına şöyle demesi gerekirdi: "Alan, al sana Sabina'nın yeni bir çeşitlemesi; bunu da diğerlerine ekle, güzelce kaynaştır;

onu kucakladığın zaman hepsini birden kucakla, aksi halde kopan; ayrılan her imge kendi başına, ayrı bir hayat sürmeye başlar ve artık bir değil, altı, yedi, hatta sekiz Sabina var olur; bunlar bazen yoğun bir sentez çabası sayesinde hep birlikte, uyumla yürürken, bazen de ayrışıp farklı yönlere dağılabilirler... biri boğuk bir davul sesinin peşinden kapkara saçların ve zevk kaynağı ağızların ormanına dalarken, bir diğeri savaş-öncesi-Viyana'sını ziyarete gider; Sabina'lardan biri çıldırmış, genç bir erkeğin yanında yatmaktadır, bir başkasıysa korkmuş, titreyen Donald'a anaç kollarını açmakta." Yoksa işlediği suç bu muydu – her Sabina'yı bir başka erkekle eşleştirmeye, böylece her birine farklı bir hayat kurmaya çalışmak?

Ah, nasıl da yorgundu; fakat nedeni bütün gece gözünü bile kırpmamış olması değildi; ne dumanlı bir odada çok fazla konuşmak, ne Jay'in sivri dilinden kaçınma çabası, ne Mambo'nun sitemleri, ne Philip'in kuşkuları, ne de Donald'ın bir çocuktan farksız davranışlarıyla daha otuz yaşındaki Sabina'ya kendini büyükanne gibi hissettirmesi. Onu bitap düşüren şey, birbirine hiç benzemeyen bu farklı parçaları çekiştirmek, bir araya getirmek için çabalayıp durmaktı. Jay'in resimlerini öyle iyi anlıyordu ki. Belki de Madam Bovary zehri işte böylesi bir tecrit, yalıtılmışlık ânında içmişti. Bu, gizli yaşamın ortaya dökülme, gözler önüne serilme tehlikesiyle karşı karşıya geldiği andı ve ayıplanmayı, lanetlenmeyi hiçbir kadın kaldıramazdı.

Peki ama, ifşa edilmekten neden bu kadar korkuyordu? Şu an Alan ya derin bir uykudaydı, ya da sakince kitabını okuyordu.

Bir yalan makinesinin karaltısı peşinde dolanıyor diye, bu kadar şiddetli, vahim bir endişeye kapılmaya gerek var mıydı?

Suçluluk duygusu insanın tek başına altından kalkamayacağı tek yüktür.

Bir fincan kahve içti, gayet iyi tanındığı otele döndü, bir uyku ilacı alıp uykuya sığındı.

Gece saat onda uyandığında, yolun karşısındaki Mambo'nun Gece Kulübü'nden gelen müziği duyabiliyordu.

Günah çıkartabileceği birine ihtiyacı vardı! Onu orada, sanatçıların dünyasında bulabilir miydi? Dünyanın her yanında sanatçıların buluşma yerleri, örgütleri, üyelik kuralları, krallıkları, reisleri, gizli iletişim kanalları vardı. Belli ressamlara, belli müzisyenlere, belli yazarlara karşı ortak, evrensel kanaatler oluşturuyorlardı. Yerlerinden edilmiş, genellikle ülkesinde istenmeyen ya da aileleri tarafından reddedilmiş insanlardı. Onlar da yeni aileler oluşturmuş, kendi dinlerini, kendi hastanelerini, kendi topluluklarını kurmuşlardı.

Birinin Jay'e sorduğunu anımsıyordu: "Mükemmel bir zevkim olduğunu kanıtlarsam, üyeliğe kabul edilir miyim?"

"Bu yeterli değil," demişti Jay. "Aynı zamanda bir sürgün olmaya hazır mısın? Ya da bir günah keçisi? Bizler lanetli, kötü şöhretli günah keçileriyiz, çünkü biz, diğerlerinin salt geceleri, rüyalarında yaşadıkları hayatları yaşarız; diğerlerinin sadece doktorlara, meslek sırrı olarak saklama teminatı karşılığında açıkladıklarını biz uluorta haykırırız. Ayrıca asla hak ettiğimiz ücreti alamayız: insanlar işimize âşık olduğumuzu, dolayısıyla, aşkla yaptığın bir iş için de para almaman gerektiğini düşünür."

Bu dünyada da suçlular vardı: sanat dünyasının gangsterleri; nefretten doğan, yıpratıcı eserler üreten, sanatlarıyla öldüren, zehirleyen kişiler. Birini bir resimle ya da bir kitapla da öldürebilirsin.

Sabina da onlardan biri miydi? Neyi katletmişti peki?

Mambo'nun kulübüne girdi.Yapay palmiyeler eskisi kadar yeşil, davullarsa eskisi kadar ateşli değildi sanki. Zemin, kapılar, duvarlar... her şeyin yaşlılıktan azıcık beli bükülmüş gibiydi.

Tam o sırada içeri Djuna girdi; yağmurluğunun altında, çalışırken giydiği siyah taytı vardı; saçları liseli bir kız gibi, kurdeleyle toplanmıştı.

Bir balede böyle büyülü girişler ve çıkışlar olur; dansçılar sütunların gerisinde ya da kesif gölgelerde gözden yittiğinde, kimse onlardan pasaport, kimlik filan istemez. Djuna da işte gerçek bir dansçı gibi ortaya çıkıvermiş, gece kulübünün birkaç kat yukarısındaki stüdyosundan, bale çalıştığı kol demirinden doğruca buraya inmişti; tıpkı Paris'te, opera balerinleriyle çalıştığı zaman yaptığı gibi. Sabina onu görünce şaşırmadı. Ama onun hakkında asıl anımsadığı şey, dans becerisi, o pürüzsüz, gergin dansçı bacakları değil, merhamet duyma yeteneğiydi; Djuna sanki her gün, görünmez bir acı demirinde prova yapıyor, bedeni kadar anlama, kavrama yetisini de geliştiriyordu.

Djuna kimin çaldığını, kimin aldattığını, ayrıca neyin çalınıp neyin aldatıldığını bilebilirdi. Böylece Sabina da düşmekten, akkor halindeki trapezlerinden, ateş merdivenlerinden tepetakla yuvarlanmaktan kurtulabilirdi belki.

Onlar, hepsi birbirinin kardeşiydi; kız ve erkek kardeşler; bilinçaltının döner sahnelerinde devinen, bir yanlışlar ve taklitler balesinde delice dönüp duran, ancak kendilerinden başkasını bilerek, kasten asla yanıltmayan... ama Djuna yanılsamayla yaşamayı ve sevmeyi birbirinden ayırabiliyordu. Diğerlerinin yargılamayı beceremediği, gölgeli bir suçu derhal saptayabilirdi o. Suçlunun kimliğini anlardı.

Sabina'nın şimdi yapması gereken tek şey, beklemekti.

Davullar sustu; sesleri geçit vermez, karman çorman, bitkilerle dolu sayısız orman tarafından boğulmuş gibi. Sabina'nın korkusu, şakaklarını zonklatmayı kesti, kulaklarını tıkadı, dış seslere sağırlaştırdı. Kanının ritmi düzeldi; sakinleşen elleri kucağına kondu.

Özgürleşmek için Djuna'yı beklerken, adamı, onu adım adım izleyen yalan makinesini düşündü. Yine burada, kafedeydi; tek başına oturuyor, not defterine bir şeyler karalıyordu. Sabina kendini, zihnini bu görüşmeye hazırladı.

Öne doğru eğildi, adama seslendi: "Ne var ne yok? Beni tutuklamaya mı geldin?"

Erkek defterini kapadı, kalkıp onun masasına geldi, yanına oturdu. Sabina konuşmaya başladı: *Bir gün olacağını biliyordum, ama bu kadar erken beklemiyordum. Otur. Hakkımda ne düşündüğünü çok iyi biliyorum. Kendi kendine şöyle diyorsun: işte, dile düşmüş, rezil sahtekâr; aşk evindeki uluslararası casus (dur, düzelteyim: pek çok aşkın, aşkların evindeki?). Seni uyarmalıyım; bana çok zarif, incelikli davranmak zorundasın: yanardöner bir zarla kaplıyım; bir lüks lambasının gömleği ya da çiçek tozu kadar narin olan bu kılıf, en küçük bir dikkatsizlikte dağılıp gidebilir; her ne kadar tutuklanmaya gönüllü olsam da, eğer bana sert, kaba davranırsan kanıtların büyük bir bölümünü yitirirsin. Yanılsamalarımın, hayallerimin yarattığı ve bugüne kadar hiçbir ressamın tuvale aktarmayı beceremediği kadar çarpıcı, şaşırtıcı renklerden oluşan, kırılgan, duyarlı zarı zedelemeni istemiyorum. Garip değil mi; hayallerin insana verdiği o gökkuşağı renklerini, o yanardönerliği hiçbir kimyasal maddenin verememesi? Şapkanı çıkarsana. Öyle resmi ve rahatsız bir halin var ki! Oynadığım rollerin, büründüğüm kişiliklerin izini nihayet bulabildin demek? Peki ama, mesleğimin ne büyük bir cesaret, cüret gerektirdiğinin farkında mısın? Bu niteliklere, böylesi bir hünere çok az kişi sahiptir. Bende bu maharet baştan beri vardı. Kendimi kandırma, aldatma kapasitem çok erken yaşlarda ortaya çıktı. Bir arka avluya bahçe diyebilen, kiralık bir daireye ev diyebilen biriydim; eve geç kalıp da azardan kurtulmak istediğimde, bir anda öylesine ilginç en-*

geller, serüvenler düşleyip aktarırdım ki, annemle babamın bu büyüden kurtulup gerçeğe dönmeleri üç-beş dakika sürerdi. Hiç göze çarpmadan, bildik, sıradan benliğimden ya da sıradan yaşamımdan çıkıp, sayısız benliğe ve yaşama geçebiliyordum. Bunu duyunca şaşıracaksın, ama ben ilk suçumu kendime karşı işledim. O sıralarda küçükleri, çocukları kandırmakta çok ustaydım ve bu çocuk, bendim. Kandırdığım, çarpıttığım şeyse gerçekti: çok daha muhteşem bir dünya adına, gerçeği bozuyordum. Olguları, gerçekleri değiştirmekte, güzelleştirmekte üstüme yoktu. Bunun için hiç tutuklanmadım: bir tek beni ilgilendiriyordu çünkü. Ne annem ne de babam, gerçeklerin böyle el çabukluğuyla, hokkabazlıkla değiştirilmesinin büyük bir sanatçı, en azından büyük bir aktris üretebileceğini öngörebildi; o kadar bilge değillerdi. Hayallerin, fantezilerin tozundan kurtulmam için beni silkelediler, dövdüler. Ama gariptir, babam beni dövdükçe bu toz artıyor, üstelik daha kalın tabakalar halinde birikiyordu; bildiğimiz, gündelik gri ya da kahverengi tozlardan değildi, maceraperestlerin bildiği şu altın tozu, piritti. Paltonu çıkarsana. Araştıran, soruşturan biri olarak, şunu bilmek ilgini çekebilir: Kendimi savunurken, masal yazarlarını suçluyorum. Açlığı değil, zalimliği değil, ana-babamı değil; karlarda uyumanın zatürreeye neden olmayacağını, ekmeğin asla bayatlamadığını, ağaçların mevsimsizce çiçeğe durduğunu, ejderhaları öldürmek için yürekli olmanın yettiğini, çok arzulandığı takdirde bir dileğin mutlaka gerçekleşeceğini söyleyen, hatta buna söz veren masalları suçluyorum. "İnatla, ısrarla dilemek," der masallar, "uğraşmaktan, çabalamaktan daha etkilidir." Alaaddin'in lambasından yükselen duman benim ilk puslu-perdemdi, masallardan öğrendiğim yalanlarsa ilk yalancı şahitliğim. Kısacası, ben eğilimleri, yönsemeleri alt üst etmiştim: okuduğum her şeye inandım.

Sabina kendi söylediklerine güldü. Onun çok fazla içtiğini düşünen Djuna, ona baktı.

"Neye gülüyorsun, Sabina?"

"Seni yalan makinesiyle tanıştırayım, Djuna. Her an tutuklayabilir beni."

"Ah, Sabina, sen tutuklanacak bir şey yapmadın ki!"

Djuna onun yüzünü inceledi. Bu yüzde her zaman gördüğü o yoğun, ateşli coşkunun kaynağı artık yanan, tutuşan bir canlılık değildi. Yüz hatlarında bir gerilme, gözlerinde korku vardı.

"Seninle konuşmalıyım, Djuna... uyuyamıyorum..."

"Paris'ten dönünce seni bulmaya çalıştım. Adresini öyle sık değiştiriyorsun ki, hatta adını da."

"Bilirsin, izin verdiğin an hayatın çevrene ördüğü o zırhı, kalıpları kırmak istemişimdir hep."

"Neden?"

"Sınırları geçmek, bütün kimlikleri silmek istiyorum; kişiyi tek bir kalıba, tek bir mekâna sokuşturan, sonsuzcasına, değişim umudu olmaksızın mıhlayan her şeyi ortadan kaldırmak istiyorum."

"Bu, genellikle insanların istediği şeyin tam tersi, öyle değil mi?"

"Evet, yerleşmekle, yuva kurmakla oldu bitti bir meselem vardı: benim derdim, bir ev istememem. Bir tekne, bir karavan, kısacası özgürce hareket eden bir şey istedim. Kendimi en güvende hissettiğim anlar, kimsenin nerede olduğumu bilmediği anlardır... kapı numarası silinmiş bir otel odasındayken, örneğin."

"İyi ama, neye karşı güvende?"

"Saptanmaktan, teşhis edilmekten korumaya çalıştığım şeyin ne olduğunu bilmiyorum; belki de nedeni, birkaç aşktan suçlu olmamdır; tek bir aşk yerine pek çok aşkı tatmam..."

"Bu bir suç değil ki. Sadece bir 'bölünmüş aşklar' durumu!"

"Ama o yalanlar, söylemek zorunda olduğum yalanlar... Hani bazı suçlular, 'İstediğim şeye sahip olabilmemin tek yolu, onu çalmaktı,' der ya, benim de içimden sık sık şöyle demek geçiyor: 'İstediğim şeye sahip olmanın başka yolunu bulamadım; yalanlar dışında'."

"Bundan utanıyor musun?"

Sabina'nın içi bir kez daha korkuyla doldu. "Her erkekte, her ilişkide kendimi yapayalnız hissettiğim bir an geliyor."

"Yalanlar yüzünden mi?"

"Ama doğruyu söyleyecek olsam, sırf yalnızlık çekmekle kalmam, gerçekten de bir başıma kalırım, dahası herkese büyük zarar vermiş olurum. Alan'a, onu bir baba gibi gördüğümü nasıl söylerim?"

"Onu tekrar tekrar terk etmenin nedeni de bu zaten; tıpkı büyümenin, olgunlaşmanın yasası olarak, ana-babanı terk etmek zorunda olman gibi."

"Beni aklıyor, temize çıkarıyorsun."

"Yalnızca Alan'la ilişkinde aklıyorum, çünkü orada bir çocuk gibi davrandın."

"O güvendiğim tek insan; bir tek onun sevgisi sonsuz, kesintisiz ve her şeyi bağışlayıcı."

"Bu tanımladığın, bir erkeğin sevgisi değil, hatta bir babanınki de değil. Bu bir fantezi-baba; muhtaç bir çocuğun yarattığı, idealleştirilmiş bir baba figürü. İhtiyacın olan bu sevgiyi sana Alan verdi. Böylesi bir sevgi bağlamında, Alan'a güvenmekte haklısın. Ama bir gün onu kaybedeceksin; çünkü nasıl başka, çeşitli Sabinalar varsa, başka Alanlar da var ve onlar da yaşamak, eşleşmek istiyor, bu hakkı talep ediyor. Aşkın düşmanı asla dışarıda değildir; düşman bir erkek ya da kadın değildir, bizde eksik olan şeydir."

Sabina'nın başı, pişmanlık yansıtan bir hareketle göğsüne düştü. "Bu adamın beni tutuklamaya geldiğine inanmıyor musun?"

"Hayır, Sabina, bu sadece bir hayal. Bu adama atfettiğin şey, senin suçluluk duygun. Büyük bir olasılıkla bu suçluluğun yansısını her poliste, her yargıçta, yetke sahibi her kişilikte görüyorsun. Ona başkalarının gözlerinden bakıyorsun. Senin hissettiklerinin yansısı bu. Senin yorumun: dünya gözünü dikmiş, senin eylemlerini izliyor."

Sabina başını kaldırdı. Öylesine güçlü bir anılar seline kapılmış, öylesine canı yanmıştı ki, soluksuz kaldı. İçini yakan derin acı, yüzeye çok hızlı çıkan derin deniz dalgıçlarının yediği "vurgun" acısını andırıyordu.

"Kendi ürettiğin, uydurduğun dünyada, Sabina, erkekler ya senin savaşlarına atılacak haçlılar, ya ebeveyninin görevlerini sürdürecek yargıçlar, ya da henüz kemale ermemiş, dolayısıyla kocan olamayacak kadar toy prensler."

"Serbest bırak beni," dedi Sabina yalan makinesine. "Sallıver. Bunu öyle çok erkeğe söyledim ki: 'Beni serbest bırakacak mısın?'" Güldü. "Aynısını sana da söylemeye hazırım."

"Sen kendini serbest bırakmalısın. Bu da ancak aşkla mümkün..." dedi yalan makinesi.

"Ah, eğer bu bir insanı kurtarabilecekse, yeterince sevdim ben! Bol bol âşık oldum. Not defterine bak. Eminim, adreslerle doludur."

"Henüz âşık olmadın," dedi adam. "Sadece âşık olmaya çalışıyordun, yeni yeni başlamıştın. Güven tek başına aşk değildir, cinsel istek tek başına aşk değildir, hayal etmek, düşlemek aşk değildir. Bütün bunlar seni kendinden dışarıya çıkaran patikalardır, doğru; böylece bir yolun seni ötekine götüreceğini sanırsın, oysa bir sonrakine asla ulaşamazsın. Ulaşamadın. Yalnızca yola çıktın, o kadar. Şimdi dışarıya çıkıp

Alan'ın öteki yüzlerini, görmek için ya da kabullenmek için kılını bile kıpırdatmadığın yüzlerini aramaya hazır mısın? Mambo'nun senden büyük bir incelikle gizlediği öteki yüzünü bulabilecek misin? Philip'in diğer yüzüne ulaşmak için çaba harcayacak mısın?"

"Bana sadece *tek* yüzlerini göstermeleri, benim suçum mu?"

"Sen diğer insanlar için bir tehlikesin. Öncelikle, onlara efsane kostümleri giydiriyorsun: zavallı Philip, senin yüzünden Siegfried oldu; sonsuza kadar, kusursuzca şarkı söylemek ve yakışıklı olmak zorunda. Şu an nerede, biliyor musun? Kırık bileğiyle, hastanede. Hareketsizlik yüzünden epeyce kilo aldı. Ne o, yüzünü başka tarafa mı çeviriyorsun, Sabina? Bu senin seviştiğin efsane değil, öyle değil mi? Mambo ülkesine dönüp hasta annesine bakmak için davul çalmayı bıraksaydı, onunla birlikte gider, şıringaları kaynatır mıydın? Bir başka kadın Alan'a âşık olsaydı, ona, koruyuculuğuna koyduğun tekeli kaldırır, o çocukça hak taleplerinden vazgeçer miydin? Harekete geçip, işinin ehli, usta bir tiyatro oyuncusu olur muydun – salt amatör tiyatrolarda Kül Kedisi'ni oynamaya, kar fırtınasında burnuna dökülen yapay kar tanesini, oyunun bitmesinden çok sonra bile silkelemeyip, 'Benim için sahne karıyla şu an Beşinci Cadde'ye yağan kar arasında hiçbir fark yok' demek istercesine, burnunda taşımaya son verir miydin? Ah, Sabina, o arzu oyunlarında gerçekleri, olguları el çabukluğuyla öyle bir karıştırdın, gözleri öylesine boyadın ki, sonunda kazanan hep sen olabilesin. Kazanmaya bu kadar odaklanmış biri, henüz âşık olmamış demektir!"

Sabina yalan makinesine döndü: "Benden istediğin her şeyi yaparsam peşimi bırakır, not almayı keser misin?"

"Evet, Sabina, söz veriyorum," dedi erkek.

"Peki ama, hayatım hakkında bunca şeyi nereden biliyorsun?.."

"Seni izlemem için beni kendinin davet ettiğini unutuyorsun. Bana eylemlerini yargılama, rahip, polis, doktor olma yetkisi tanıdın. Bilincinle nöbetleşe seni izlediğimizde, kendini daha güvende hissettin. Akıl sağlığını koruyabileceğine inandın. Benliğinin bir yarısı kefaret ödemek, vicdan azabından kurtulmak isterken, diğer yarısı özgür olmak istiyordu. Sadece bir yarın teslim oldu, yabancılara seslendi: 'Yakalayın beni!', öteki yarınsa nihai tutsaklıktan kaçmanın yollarını arıyordu harıl harıl. Şu malum cilveleşmelerinden biriydi bu da; adaletle flörtleşmek. Şimdiyse tabanları yağlamış kaçmaktasın; aşkı çoğaltma, bölüştürme suçundan ve âşık olmama suçundan kaçıyorsun. Zavallı Sabina; aşkın herkese yetecek kadar bol değildi. Bütünlüğü müzikte aradın... Seninki bir aşksızlık hikâyesi... Hem biliyor musun, Sabina, eğer yakalanıp yargılansaydın, kendine biçtiğin cezadan çok daha hafifine çarptırılacaktın. Bizler kendi yapıp ettiklerimize karşı çok daha acımasız, haşin yargıçlarız. Düşüncelerimizi, gizli niyetlerimizi, hatta hayallerimizi bile yargılarız... Hafifletici nedenleri hiç dikkate almadın. Bir sarsıntı seni parçaladı ve tek aşka duyduğun güveni yok etti. Sen de bir güvenlik önlemi olarak aşkını paylaştırdın. Mambo'nun gece kulübü dünyasıyla, savaş-öncesinin-Viyana'sı Philip arasında, Alan'ın çalışkan, gayretli dünyasıyla Donald'ın ergen, uçucu dünyası arasında öylesine çok kapak açıldı ki. Aşkta seyyarlık, gezginlik senin varoluşun için olmazsa olmaz bir koşul olup çıktı. Güvenlik önlemleri almanın utanılacak bir yanı yok. Korkun çok büyüktü çünkü."

"Kapaklarım işe yaramadı," dedi Sabina.

"Hadi, gel benimle, Sabina."

İki kadın yukarıya, Djuna'nın stüdyosuna çıktılar; davulların gümbürtüsü buradan bile duyulabiliyordu.

Djuna sesi bastırmak ister gibi pikaba bir plak koydu.

"Sabina..." Ancak, Beethoven'in quartet'lerinden biri Djuna'nın sözünü kesti, her ikisinin de kesinkes bildiği bir şeyi, Djuna'nın beceremeyeceği kadar iyi bir dille, Sabina'ya fısıldadı: varoluşun sürekliliği, birbirini izleyen, zincirleme dorukların, yükselişlerin, uçuşların devamlılığına bağlı. Bilinç, yükselmeler sayesinde daimi, aralıksız bir devinim kazanıyor, ölümü aşıyor; aynı şekilde, aşkın kişiye özel olmayan, yansız özünü ele geçirerek aşkın sürekliliğine de ulaşıyor – ki bu öz, yaşamı ve doğumu, bir çocuğu, bir sanat yapıtını, bi-

limsel bir çalışmayı, kahramanca bir eylemi, bir aşk edimini üreten bütün simyaların özeti, hülasasıydı. Bir çift oluşturan iki insanın kimliği ölümsüz değildi, değiş tokuş edilebilir, birbirinin yerini alabilirdi; amaç bu ruh takasını, karakter geçişmesini, doğacak yeni benlikleri dölleme yeteneğini, verimliliği korumaktı, burada duyulacak tek sadakat ise, sürekliliğe idi; aşkın yayılma ve genleşmelerinin billurlaştığı yüksek anlar, o doruklar, sanatın ya da dinin en uç noktalarına ve doruklarına eşdeğerdi.

Sabina yavaşça yere kaydı, başını pikaba yaslayıp öylece oturdu; geniş eteği bir an, son nefesini vermek üzere olan bir paraşüt gibi açıldı, sonra bütünüyle söndü, toza karışıp öldü.

Yaşlar Sabina'nın yüzünden, bildik gözyaşları gibi tek tek, damlalar halinde dökülmüyordu; yüzüne bir perde, sudan bir peçe inmişti adeta; Sabina müziğin ağırlığına ve ayrışmalarına daha fazla dayanamayıp denizin dibini boylamıştı sanki. Gözler, uzuvlar tam anlamıyla çözülmüş, dağılmıştı; Sabina özünü kaybediyordu.

Yalan makinesi onu kurtarmak istercesine ellerini uzattı, hafif, belirsiz bir jestti, hüzün değil de hüznün zarif, olağanüstü bir dansıydı bu; sonra şöyle dedi: "Homeopati'de, hastalığı benzeri ile tedavi etme yönteminde, 'nabız atışı' denen bir uygulama var – müzik dinlerken ağlayanlar için."